

Gjykata Themelore e Mitrovicës
Lënda nr. P 938/13
27 maj 2015

Në emër të popullit

Gjykata Themelore e Mitrovicës në trupin gjykues të përbërë nga gjyqtarët e EULEX-it: Dariusz Sielicki në cilësi të kryetarit të trupit gjykues, Vidar Stensland dhe Iva Niksic në cilësi të anëtarëve të trupit gjykues ndihmuar nga zyrtarja ligjore e EULEX-it Chiara Tagliani në cilësi të procesmbajtëses në lëndën penale Nr. P 938/2013 kundër të akuzuarve në vijim që akuzohen me Aktakuzën Nr. PPS 88/11 e ngritur në Gjykatë nga Prokurori i Prokurorisë Speciale të Republikës së Kosovës më 8 nëntor 2013 kundër:

1. **J.D.**, emri i babës H., lindur më _____,
2. **S.G.**, emri i babës Sh., lindur më _____,
3. **I.H.**, emri i babës S., lindur më _____,
4. **S.J.**, emri i babës H., lindur më _____,
5. **S.L.**, emri i babës M., lindur më _____
- _____,
6. **S.S.**, emri i babës Sh., lindur më _____
- _____,
7. **A.Z.**, emri i babës H., lindur më _____,

pas shqyrtimit gjyqësor të mbajtur publikisht dhe në prani të të gjithë të akuzuarve dhe avokatëve të tyre mbrojtës, përkatësisht: Haxhi Millaku për **S.G.**; Thorsten Link deri 14 tetor 2014 dhe Tahir Rrecaj për **S.J.**; mexhit Sylja për **J.D.**, Tome Gashi, Gregor Guy Smith, dhe Ibrahim Dobruna për **S.S.**; Mahmut Halimi për **I.H.**; Luljeta Ginovci deri 24 shtator 2014, Ingo Dr. Risch deri 4 dhjetor 2014 dhe Arianit Koci për **S.L.**; dhe Gani Rexha për **A.Z.**;

në datat: 22 dhe 23 maj; 12, 13, 24, dhe 25 qershor; 8, 16, 17, 18, 22, 23, dhe 24 korrik; 4 dhe 5 gusht, 17, 24, dhe 25 shtator; 7, 8, 14, dhe 29 tetor; 11, 12, 13, 18, 19, dhe 20 nëntor; 3, 4, 5, dhe 11 dhjetor 2014; dhe më 15 janar; 3 dhe 13

shkurt; 10, 11, 19, dhe 24 mars; dhe 22, 24, 28, dhe 29 prill;
12, 19, dhe 25 maj 2015;

pas këshillimit dhe votimit të trupit gjykues të mbajtur më 25 dhe 26 maj 2015, sipas nenit 359 para. 1 i Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës (KPPK) në prani të të akuzuarve, avokatëve të tyre mbrojtës, Prokurorit të EULEX-it nga Prokuroria Speciale e Kosovës Charles Hardaway, shpall publikisht këtë:

AKTGJYKIM

I. S.L. është fajtor për veprimin kriminal në vijim: se duke vepruar në mënyrë brutale i mori jetën me dashje një _____ të paidentifikuar që flet _____ rreth moshës _____ vjeçare në atë mënyrë që i ka vënë në kokë pistoletën e tipit TT gjersa _____ i kishte duart e lidhura dhe ruhej nga _____ të paidentifikuar të _____, dhe pastaj ka shkrepur tri të shtëna në kokën e _____ dhe me këtë ka shkaktuar vdekjen _____, në një lokacion të pacaktuar ndërmjet fshatrave _____ dhe _____, në një datë të pacaktuar në _____ të vitit _____ dhe ky veprim klasifikohet si vrasje nga neni 30 para. (2) nënpara. 1) i Ligjit Penal të Krahinës Socialiste Autonome të Kosovës të datës 28 Qershor 1977 (LP KSAK), dhe për këtë vepër penale, sipas nenit 30 para. (2) nënpara. 1) të LP KSAK dhe nenit 38 para. 1 të Ligjit Penal të Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë (LP RSFJ) në germën e tij që kishte hyrë në fuqi më 1 korrik 1977 ndërsa të gjitha këto dispozita kanë mbetur në fuqi me para. 1.3 të Rregullores së UNMIK-ut 1999/24 të datës 12 dhjetor 1999, **S.L.** dënohet me 12 (dymbëdhjetë) vjet burgim;

II. S.S. është fajtor për veprimin kriminal në vijim: se, gjatë konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë, në disa raste, në _____ dhe _____ të vitit _____, duke vepruar në cilësi të pjesëtarit të _____

____ (____), ka shkelur rëndë nenin 3 të përbashkët për katër Konventat e Gjenevës të datës 12 gusht 1949 sepse me dashje ka kryer dhunë, trajtim mizor dhe torturë ndaj Dëshmitarit A, civil _____ i paraburgosur në objektin e paraburgimit të _____ në _____ (Komuna _____), i cili nuk kishte marrë pjesë aktive në veprime ushtarake, duke e rrahur _____ me grushte dhe shuplakë, duke e kërcënuar me vdekje, dhe _____ _____, brenda në qelinë e paraburgimit, dhe ky veprim, sipas nenit 33 para. 1 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës klasifikohet si Krim Luftë në vazhdim nga neni 152 para. 1, para. 2, nënpara. 2.1 dhe nga neni 81 para.1 i Kodit Penal të Republikës së Kosovës që ka hyrë në fuqi më 1 janar 2013 (KPRK) në shkelje të nenit 4 para. 2 (a) të Protokollit Shtesë II të konventave në fjalë, dhe për këtë vepër penale, sipas nenit 152 para. 1 dhe nenit 45 para.1 të KPRK modifikuar me nenin 33 para.2 të Kushtetutës dhe me nenin 38 para. 1 të LPRSFJ në germën e tij që ka hyrë në fuqi më 1 korrik 1977 që ka mbetur në fuqi me para. 1.3 të Rregullores së UNMIK-ut 1999/24 të datës 12 dhjetor 1999, **S.S.** dënohet me 6 (gjashtë) vjet burgim;

III. Është vërtetuar se gjatë konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë, në _____ rast rreth datës _____, **S.G.**, duke vepruar në cilësi të pjesëtarit të _____ me dashje ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit B, një civil _____ i paraburgosur në objektin e paraburgimit të _____ në _____ (Komuna _____) duke e rrahur vazhdimisht me një shkop, megjithatë ky veprim nuk ka paraqitur karakteristikë të shkeljes së rëndë të nenit 3 i përbashkët për të katër Konventat e Gjenevës së datës 12 gusht 1949 siç që është klasifikuar në aktakuzë dhe për këtë arsye ai nuk përbënte vepër penale në kohën e kryerjes, dhe prandaj, sipas nenit 364 para.1, nënpara. 1.1 të KPRK dhe nenit 3 të LPRSFJ, **S.G.** lirohet nga akuza që përbëhet nga ky veprim;

IV. Është vërtetuar se gjatë konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë, në _____ rast ndërmjet fillimit të muajt

_____ dhe mbarimit të muajt _____, **J.D.** dhe **S.S.** duke vepruar në cilësi të pjesëtareve të _____ dhe në bashkëkryerje me njëri tjetrin, me dashje kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e një _____ të paidentifikuar nga rajoni i _____ në _____, i paraburgosur në objektin e paraburgimit të _____, duke e rrahur vazhdimisht, në _____ (Komuna _____), megjithatë ky veprim nuk ka paraqitur karakteristikë të shkeljes së rëndë të nenit 3 i përbashkët për të katër Konventat e Gjenevës së datës 12 gusht 1949 siç që është klasifikuar në aktakuzë dhe për këtë arsye ai nuk përbënte vepër penale në kohën e kryerjes, dhe prandaj, sipas nenit 364 para.1, nënpara. 1.1 të KPRK dhe nenit 3 të LPRSFJ, **J.D.** dhe **S.S.** lirohen nga akuza që përbëhet nga ky veprim;

V. Është vërtetuar se gjatë konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë, në ___ rast në _____ të vitit _____, **S.S.**, duke vepruar në cilësi të pjesëtarit të _____, në bashkëkryerje me një pjesëtar tjetër deri më tani të paidentifikuar të _____, me dashje ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e një _____ të paidentifikuar nga fshati _____, i paraburgosur në objektin e paraburgimit të _____, duke e rrahur derisa ai po pastronte dyshtemenë e burgut, në _____ (Komuna _____), megjithatë ky veprim nuk ka paraqitur karakteristikë të shkeljes së rëndë të nenit 3 i përbashkët për të katër Konventat e Gjenevës së datës 12 gusht 1949 siç që është klasifikuar në aktakuzë dhe për këtë arsye ai nuk përbënte vepër penale në kohën e kryerjes, dhe prandaj, sipas nenit 364 para,1, nënpara. 1.1 të KPRK dhe nenit 3 të LPRSFJ, **S.S.** lirohet nga akuza që përbëhet nga ky veprim;

VI. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **S.G.** dhe **S.J.** lirohen nga pika e aktakuzës në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____ (____) dhe në bashkëkryerje me njëri tjetrin dhe me _____ tjerë të _____ deri më tani të paidentifikuar, kanë vrarë

_____, _____ duke i prerë kokën me një motosharrë, në _____ (Komuna _____), në një datë të pacaktuar rreth mesit të muajt _____ e cila pikë në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile që përcaktohet dhe dënohet me nenet 22 dhe 142 të LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se e kishin kryer veprimin në fjalë;

VII. Sipas nenit 364 para. 1, Nënpara. 1.3 KPPK, **S.G.** dhe **S.J.** lirohen nga pika e aktakuzës në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____, në bashkëkryerje, kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit C, civil i paraburgosur në një qendër paraburgimi të udhëhequr nga _____ që gjendej në _____ (qendra e paraburgimit në _____), duke e goditur vazhdimisht me një shkop bejsbolli ndërsa **S.J.** e kishte shkëlmuar dhe grushtuar atë, në _____ (Komuna _____), në një datë të pacaktuar rreth fillimit të muajt _____ të vitit _____ e cila pikë në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile, që përcaktohet dhe dënohet me nenet 22 dhe 142 të LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se e kishin kryer veprimin në fjalë;

VIII. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **I.H.** lirohet nga pika e aktakuzës në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____, ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit F, një civil, duke shkrepur një fishek pistolete në drejtim të këmbës së Dëshmitarit F, e njëjta e shtënë kishte plagosur këmbën e _____, dhe pastaj duke e goditur në ballë me dorëz pistolete, në një lokacion të pacaktuar afër fshatit _____ (Komuna e _____) në një datë të pacaktuar në fund të muajit _____/ fillim të muajit _____ që në Aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile nga neni 142 i LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se e kishte kryer veprimin në fjalë;

IX. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 të KPPK, **S. J., S.L., A.Z.** dhe **S.S.** lirohen nga pika e aktakuzës në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____ dhe të personit që ushtron kontroll mbi qendrën e paraburgimit në _____ (kushtet, rregulloret, dhe personat që do të paraburgosen dhe/ose të lirohen), në bashkëkryerje me njëri tjetrin, kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin (p.sh. të burgosurit e lidhur me zinxhir, lokalet joadekuate, vapa e tepërt, mungesë e kushteve sanitare, ushqim jo adekuat, rrahjet e shpeshta) të një numri të pacaktuar të civilëve _____, të paraburgosur në atë qendër paraburgimi, në _____ (Komuna _____), nga _____ e vitit ____ deri në muajt e parë të vitit ____, që në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile nga neni 142 i LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se ata e kishin kryer veprimin në fjalë.

X. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **S.J.** lirohet nga pika e aktakuzës në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____, në bashkëkryerje me një numër të pacaktuar personash tjerë, vazhdimisht ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e **I.B.**, _____, _____ i mbajtur rob në duart e _____; më saktësisht, i pandehuri ka marrë pjesë në krim duke e qitur në disa raste **I.B.** _____ në sheshin e tregut në _____, duke lajmëruar publikisht se kushdo që dëshironte ta rrihte **I.B.** _____ do mund ta bënte atë, dhe duke e mbajtur viktimën në dispozicion të një numri të pacaktuar personash të cilët e shuplaknin dhe e godisnin atë, në _____ (Komuna _____), në disa data të pa caktuara në fillim të _____ e cila pikë në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile, që përcaktohet dhe dënohet me nenet 22 dhe 142 të LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se e kishin kryer veprimin në fjalë;

XI. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **S.J.**, **S.L.**, **A.Z.** lirohen nga veprimi në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____, në bashkëkryerje me njëri tjetrin dhe me _____ (tani _ Ndjerë), dhe tre _____ tjerë deri tani të paidentifikuar, kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit F, civil i paraburgosur në qendrën e paraburgimit në _____, duke e shqëlmuar vazhdimisht, në _____ (Komuna _____), në një datë të pacaktuar në fillim të muajt _____ që në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile nga nenet 22 dhe 142 të LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se **S.J.**, **S.L.**, **A.Z.** e kishin kryer veprimin në fjalë;

XII. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **S.J.** lirohet nga pika e aktakuzës në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____, vazhdimisht ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit E, civil i paraburgosur në aneksin e ndërtesës së qendrës së paraburgimit në _____, përgjatë një periudhe kohore rreth _____, përfshirë edhe fishkëllimin e tij me zinxhirë veture, në _____ (Komuna _____), në data të pacaktuara në fillim të vitit _____, që në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile nga neni 142 i LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se **S.J.** e kishte kryer veprimin në fjalë;

XIII. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **S.J.** lirohet nga verimi si në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____, në bashkëkryerje me _____ tjerë deri më tani të paidentifikuar kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e _____ civilëve deri më tani të paidentifikuar, _____ e _____, të paraburgosur në një aneks ndërtesë të qendrës së paraburgimit në _____, të cilët ishin rrahur rëndë, në _____ (Komuna _____), në data të pacaktuara në fillim të vitit _____, që në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile nga neni 142 i LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se **S.J.** e kishte kryer veprimin në fjalë;

XIV. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **S.J.** dhe **S.S.** lirohen nga veprimi në vijim: se në cilësi të pjesëtarëve të _____, në bashkëkryerje me njëri tjetrin kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit I, civil i paraburgosur në qendrën e paraburgimit në _____, duke e rrahur vazhdimisht, në _____ (Komuna _____), në një datë të pacaktuar në fund të _____ / fillim të _____ të vitit _____, që në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile nga neni 142 i LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se **S.J.** dhe **S.S.** e kanë kryer veprimin në fjalë;

XV. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **A.Z.** lirohet nga verimi në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____, në bashkëkryerje me _____ deri më tani të paidentifikuar, kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit F, civil i paraburgosur në qendrën e paraburgimit në _____, që ishte rrahur me shkopinj; më saktësisht, i pandehuri kishte marrë pjesë në krim duke e mbajtur viktimën në dispozicion të drejtpërdrejt të dy _____ deri më tani të paidentifikuar, që kishte rrahur kryerësit e rrahjes dhe duke e fuqizuar qëllimin e tyre kriminal me praninë në _____ (Komuna _____), në një datë të pacaktuar në _____ i cili veprim në aktakuzë është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile nga nenet 22 dhe 142 të LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se **A.Z.** e kishte kryer veprimin në fjalë;

XVI. Sipas nenit 364 para. 1, nënpara. 1.3 KPPK, **A.Z.** lirohet nga veprimi në vijim: se në cilësi të pjesëtarit të _____, në bashkëkryerje me _____ deri tani të paidentifikuar, ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit F dhe të një të burgosuri të panjohur nga _____, _____ civilë të paraburgosur në qendrën e paraburgimit në _____, duke i rrahur ata vazhdimisht, në _____ (Komuna _____), në një datë të pacaktuar në _____ / _____ të vitit _____ i cili veprim në aktakuzë

është klasifikuar si krim lufte kundër popullatës civile nga nenet 22 dhe 142 të LPRSFJ, sepse nuk është vërtetuar se **A.Z.** e kishte kryer veprimin në fjalë;

XVII. Sipas nenit 83 para. 1) KPRK periudha e privimit nga liria e **S.S.** nga data 24 maj 2013 deri më 19 dhjetor 2014 do të llogaritet në dënimin me burg të shqiptuar ndaj ___;

1. Sipas nenit 7 dhe nenit 50 para. 1 i LPRSFJ periudha e privimit nga liria e **S.L.** nga data 24 maj 2013 deri më 19 dhjetor 2014 do të në dënimet me burg të shqiptuara ndaj ___;

XIX. Sipas nenit 453 para. 3 i KPPK, shpenzimet e procedurës penale do të kompensohen pjesërisht nga:

- **S.S.** në shumën e planifikuar prej 1000 Euro;
- **S.L.** në shumën e planifikuar prej 1000 Euro;

ndërsa shpenzimet e mbetura të procedurës penale do të paguhen nga burimet buxhetore.

A R S Y E T I M

A. Historiati Procedural dhe veprimet

I. Aktakuza

1. Me 08 nëntor 2013 Prokurori i EULEX të PSRK-së ngriti aktakuzën nr. PPS 88/11 me 6 nëntor 2013. **S.L., S.G., S.J., J.D., S.S., I.H., A.Z.** ishin akuzuar me veprime të ndryshme kriminale. Dyshohet se të pandehurit kanë vepruar në cilësinë e tyre si anëtarë të _____ gjatë konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë in _____.

2. Pjesa më e madhe e akuzave kishte të bënte me shkeljen e integritetit trupor dhe shëndetit të të burgosurve civil të cilët pretendohen të jenë mbajtur në objektin e paraburgimit në _____. Në veçanti:

2.1. **S.S.** ishte akuzuar për:

2.1.1 shkelje të integritetit trupor dhe shëndetit të Dëshmitarit A, duke e rrahur ____ në një numër të papërcaktuar rastesh, jo më pak se ____, me grushta dhe shuplaka brenda qelisë ku __ ishte i burgosur, në disa data të papërcaktuara në _____ të vitit ____ (akuza 13 (2) e aktakuzës);

2.1.2 shkelje të integritetit trupor dhe shëndetin e një personi të pidentifikuar nga fshati _____, duke e rrahur ____ gjersa __ ishte duke e pastruar

dyshe-menë e burgut, në bashkëkryerje me një anëtar tjetër deri më tani të paidentifikuar të _____, në një datë të papërcaktuar në _____ të vitit ____ (Pika 13 (5) e aktakuzës);

2.2. **S.J.** ishte akuzuar se:

2.2.1 _____ në mënyrë të përsëritur ka shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit E, për një periudhë prej rreth _____, duke përfshirë rrahje me kamzhik të zinxhirit të makinave, në data të papërcaktuara në fillim të vitit ____ (Akuza 11 (6) e aktakuzës);

2.2.2 _____ në bashkëkryerje me _____ të tjerë deri tani të paidentifikuar ka shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e _____ civilëve deri më tani të paidentifikuar, një _____ dhe një _____, të burgosur në një aneks të ndërtesës së objektit të paraburgimit në _____, të cilët ishin rrahur rëndë në data të papërcaktuara në fillim të vitit ____ (akuza 11 (7) e aktakuzës);

2.3. **S.J.** dhe **S.S.** _____ u akuzuan se në bashkëkryerje me njëri-tjetrin ata e kanë shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit I, duke e rrahur _____ në mënyrë të përsëritur, në një datë të papërcaktuar në fund të _____ /në fillim të _____ të vitit ____ (akuza 11 (8) dhe 13 (7) e aktakuzës);

2.4. **J.D.** dhe **S.S.** _____ u akuzuan se në bashkëkryerje me njëri-tjetrin ata e kanë shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e një _____ të paidentifikuar nga zona e _____ në _____, në një datë të pacaktuar në mes të fillimit të _____ dhe fundit të _____ (akuza 6 (3), dhe 13 (6) e aktakuzës);

2.5. **S.G.** dhe **S.J.** u akuzuan se në bashkëkryerje me njëri-tjetrin, ata e kanë shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit C, duke e goditur atë në mënyrë të përsëritur me një shkop bejsbolli, ndërsa **S.J.** e ka shqelmuar dhe e ka grushtuar ____, në një datë të papërcaktuar rreth fillimit të _____ të vitit ____ (akuza 9 (2), dhe 11 (2) e aktakuzës);

2.6. **S.J.**, **S.L.**, **A.Z.** u akuzuan se në cilësinë e tyre si pjesëtarë të _____, në bashkëkryerje me njëri-tjetrin dhe me _____ (tani e ndjerë), dhe _____ deri më tani të paidentifikuar, kanë shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit F, duke e shkelmuar ____ në mënyrë të përsëritur, në një datë të pacaktuar në fillim të _____ të vitit _____. Më saktësisht, **S. L.** dhe **A.Z.** kanë marrë pjesë në krim duke e mbajtin viktimën në dispozicion të drejtpërdrejtë për autorët e tjerë, të cilët e rrihnin Dëshmitarin F duke e përforcuar qëllimin e tyre kriminal me praninë e tij (akuza 11 (5), 12 (2), dhe 15 (2) e aktakuzës);

2.7. **S.G.** ishte akuzuar për shkelje të integritetit trupor dhe shëndetit të Dëshmitarit B, duke e rrahur ____ në mënyrë të përsëritur me një shkop rreth datës _____ (akuza [9 (3) e aktakuzës);

2.8. **A.Z.** ishte akuzuar se në bashkëkryerje me _____ deri më tani të paidentifikuar:

2.8.1. ____ ka shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit F, i cili ishte rrahur me shkopinj; më saktë, i pandehuri ka marrë pjesë në krim duke e mbajtur viktimën në dispozicion të drejtpërdrejtë të _____ deri më tani të paidentifikuar, të cilët e kanë rrahur

dëshmitarin F dhe duke e përforcuar qëllimin e tyre kriminal me praninë e tij në një datë të papërcaktuar në _____ të vitit ____ (akuza 15 (3) e aktakuzës);

2.8.2. ___ ka shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit F dhe të një të burgosuri të panjohur nga _____ duke i rrahur ata në mënyrë të përsëritur, në një datë të papërcaktuar në _____/_____ (akuza 15 (4) e aktakuzës).

3. Aktakuza përmbante dy akuza që kanë të bëjnë me shkeljen e integritetit trupor të civilëve që pretendohet të ketë ndodhur në një lokacion tjetër nga objekti i paraburgimit në _____:

3.1. **I.H.** _____ ishte akuzuar se ___ ka shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit F, një civil, duke e shkrepur një predhë e pistoletës në këmbën e ___ dhe më pas e kishte goditur ___ në ballë me kondakun e pistoletës, në një vend të papërcaktuar afër fshatit _____ (_____/ Komuna e _____) në një datë të papërcaktuar në fund të _____ / fillimit të _____ të vitit _____. (akuza 10 (1) e aktakuzës);

3.2. **S.J.** _____ ishte akuzuar se në bashkëkryerje me një numër të pacaktuar të personave të tjerë, ___ në mënyrë të përsëritur ka shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e **I.B.**, një _____ i mbajtur rob në duart e _____; më saktë, i pandehuri ka marrë pjesë në krim duke e dërguar në disa raste _____ në sheshin e tregut në _____, duke njoftuar publikisht se kushdo që don të rrah _____ mund ta bëjë këtë, dhe duke e mbajtur viktimën në dispozicion të një numri të papërcaktuar të personave të cilët e shuplakën dhe e goditën atë, në _____ (komuna e _____), në disa data të papërcaktuara në fillim të _____ (akuza 11 (3) e aktakuzës).

4. Përveç akuzave që përbëhen prej shkeljes së integritetit trupor dhe shëndetit të civilëve, **S. J., S. L., S. S.** dhe **A. Z.** ishin akuzuar edhe si persona që kanë ushtruar kontroll në objektin e paraburgimit në _____ (kushtet, rregulloret, si dhe personat që duhet të ndalohen dhe / ose lëshohen), në bashkëkryerje me njëri-tjetrin, kanë shkelur integritetin trupor dhe shëndetin (p.sh. të burgosurit janë lidhur me zinxhirë, lokalet e papërshtatshme, të nxehtit e tepërt, mungesa e higjienës, të ushqyerit joadekuat, rrahjet e shpeshta) nga _____ e vitit ____ deri në muajt e parë të vitit ____ (akuza 11 (1), 12 (1), 13 (1), dhe 15 (1) e aktakuzës).

5. Ka pasur edhe akuza që përbëheshin nga vrasjet:

5.1. **S. G.** dhe **S. J.** u akuzuan se në bashkëkryerje me njëri tjetrin dhe _____ të tjerë deri më tani të pidentifikuar të _____, kanë vrarë I. B., një _____ duke ia prerë kokën me një sharrë motorike me, në _____ (komuna e _____), në një datë të papërcaktuar rreth mesit të _____ të vitit ____ (akuza 9 (1), dhe 11 (4) e aktakuzës);

5.2. **S. L.** u akuzua për vrasjen e një të burgosuri të panjohur civil _____, duke shtier në të tri herë në kokë me një pistoletë TT, në një lokacion të pacaktuar mes fshatrave të _____ dhe _____, në një datë të pacaktuar në _____ të vitit ____ (akuza 12 (3) e aktakuzës).

6. Të gjitha këto akte janë klasifikuar në aktakuzë si krime lufte kundër popullatës civile të parashikuar dhe dënuar me nenin 142 të Kodit Penal të Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë (LPRSFJ) tani e dënueshme sipas neneve 31 dhe 152 të Kodit Penal të Republikës së Kosovës (KPRK), në kundërshtim me Nenin e Përbashkët 3 të katër Konventave të

Gjenevës të vitit 1949 dhe të nenit 4 të Protokollit Shtesë II të këtyre Konventave, ndërsa të gjitha rregullat e cituara më lart ndërkombëtare janë treguar nga prokurori si efektive në koha e konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë dhe gjatë gjithë kohës relevante me këtë aktakuzë. Klasifikimi ligjor i akteve që pretendohen të jenë kryer në bashkëkryerje përbëhej edhe prej nenit 22 të LPRSFJ.

7. E njëjta aktakuzë përbëhej nga dy akuza tjera të cilat më vonë ishin ndarë me aktvendimin e kryetarit të trupit gjykues të datës 14 prill 2014, në mënyrë që të dëgjohet në procedura të tjera.

7.1. E para prej tyre ishte përshkruar si më poshtë:

A.D. , **S.S.** , **I. T.** , **Z. D.** ,
F.D. , **N.D.** , **S.D.** , **D.D.** ,
B.D. , dhe **J.D.** ishin akuzuar gjithashtu edhe për:
aktin e mëposhtëm që në bashkëkryerje me njëri-tjetrin dhe
deri më tani anëtarë të paignifikuar të _____, kanë
shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit A
dhe Dëshmitarit B, dy civilë të mbajtur në objektin e
paraburgimit në _____, duke:

- I rrahur me grushta dhe shkopinj druri;
- Duke e detyruar Dëshmitarin A dhe Dëshmitarin B për t'a rrahur njëri-tjetrin;
- Duke ia shtrënguar Dëshmitarit A organet gjenitale me një mjet të hekurt dhe më pas duke e tërhequr zvarrë atë në dysheme me të,

në një datë të pacaktuar në _____ të vitit _____.

7.2. Me akuzën e dytë që ishte edhe subjekt i Aktvendimit të përmendur më lart mbi ndarjen, **J. D.**, **S. S.**, **I. Th.** dhe **Z. D.** ishin akuzuar për veprimin e mëposhtëm: që në bashkëkryerje me njëri-tjetrin dhe anëtarë të tjerë deri më tani të paignifikuar të

_____, në një numër të papërcaktuar rastesh, ata kanë shkelur integritetin trupor dhe shëndetin e Dëshmitarit A, një civil i mbajtur në objektin e paraburgimit në _____, duke e rrahur atë me grushte dhe shkopinj druri në pjesë të ndryshme të trupit të tij, në disa data të papërcaktuara në _____ dhe _____ të vitit _____.

II. Kundërshtimet ndaj aktakuzës

8. Me aktvendimin e kryetarit të trupit gjykues të datës _____ kundërshtimet për pranueshmërinë e provave të paraqitura në aktakuzë të paraqitura nga të gjithë avokatët mbrojtës dhe vetë **A. Z.**, si dhe kërkesat e tyre për hudhjen e aktakuzës janë hedhur poshtë si të pabazuara. Ky aktvendim ishte vërtetuar nga Gjykata e Apelit më 8 prill 2014.

III. Kompetenca e gjykatës dhe përbërja e trupit gjykues

9. Në përputhje me nenin 11, paragrafi 1 i Ligjit për Gjykatat, Ligji Nr. 03 / L-199, Gjykata Themelore ka juridiksion për të gjykuar të gjitha veprat penale në shkallë të parë.
10. Veprat penale, sipas aktakuzës, janë kryer në rajonin e _____, që është në territorin e Gjykatës Themelore të Mitrovicës. Prandaj, në pajtim me nenin 29 paragrafin 1 të KPPRK, kjo gjykatë ka juridiksion territorial për të gjykuar rastin.

11. Rasti ishte hetuar nga Zyra e Prokurorisë Speciale të Kosovës; prandaj, në bazë të nenit 3.1 të Ligjit Nr. 03 / L-053 të datës 13 Mars 2008 "Ligji mbi Kompetencat, Përzgjedhjen dhe caktimin e lëndëve të gjyqtarëve dhe prokurorëve të EULEX-it në Kosovë"¹, gjyqtarët e EULEX-it kanë kompetencë dhe juridiksion mbi këtë rast.
12. Sipas nenit 286 të KPPRK shqyrtimi gjyqësor duhet të mbahet në vendin ku gjykata ka selinë e saj, dhe në gjykatë.
13. Më 15 maj 2014, Kryetari i Gjykatës Themelore të Mitrovicës ka refuzuar kërkesat e paraqitura nga avokati mbrojtës Dr. Ingo Risch më 2 maj 2014, Haxhi Milaku, Mahmut Halimi, Mexhit Sylja, Tahir Rrecaj dhe Gani Rexha më 7 maj 2014 dhe Gregor Guy Smith më 8 maj 2014. Avokatja mbrojtëse Luljeta Gjinovci gjithashtu paraqiti një kërkesë që kërkonte ndryshimin e vendmbajtjes më 15 maj 2014. Kjo kërkesë ishte refuzuar me vendim të Kryetarit të Gjykatës Themelore të Mitrovicës të lëshuar më 20 maj 2014. Me 23 qershor 2014, avokati mbrojtës Gregor D.Guy-Smith paraqiti edhe një propozim për ndryshimin e vendmbajtjes së gjykimit, i cili gjithashtu ishte refuzuar edhe me vendim të Kryetarit të Gjykatës Themelore të Mitrovicës me datë 26 qershor 2014.
14. Prokurori paraqiti propozimin e tij për ndryshimin e vendmbajtjes së gjykimit gjatë seancës më 22 maj 2014. Trupi gjykues refuzoi që ta marr atë në konsideratë për shkak të mungesës së kompetencës lëndore, në pajtim me nenin 286 të KPPRK.

¹ Ligji është aprovuar nga Kuvendi më 13.03.2008 dhe është shpallur me Dekretin e Presidentit të Republikës së Kosovës Nr. DL-019-2008, më 15.06.2008.

15. Është një fakt i njohur se që nga marsi 2008 deri në ditën e marrjes së aktgjykimit për shkak të kërkesave të veçanta të sigurisë në veri të Mitrovicës është themeluar praktikë e definuar mirë që rastet penale në Gjykatën Themelore të Mitrovicës të gjykohen nga trupa gjykues të përbërë ekskluzivisht prej Gjyqtarëve të EULEX-it. Kjo praktikë nuk është kontestuar kurrë nga gjykatat e asnjë instance. Neni 6 i Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, si dhe neni 31 paragrafi 2 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës sigurojnë të drejtën për gjykim të drejtë nga gjykata e përcaktuar me ligj. Nocioni "gjykatë e përcaktuar me ligj" i referohet gjithashtu legjislacionit të brendshëm në juridiksionin territorial dhe faktik. Është dukur se pjesëmarrja ekskluzive e gjyqtarëve të EULEX-it ishte e vetmja mënyrë për të vëzhguar të drejtën në gjykatë.
16. Një praktikë e tillë u riafirmua gjithashtu në Marrëveshjen ndërmjet Shefit të EULEX-it të Kosovës dhe Këshillit Gjyqësor të Kosovës mbi aspektet relevante të aktivitetit dhe bashkëpunimit të gjyqtarëve të EULEX-it me gjyqtarët kosovar që punojnë në gjykatat vendore ("Marrëveshja"), e datës 18 qershor 2014, ku sipas nenit 5 (a), Marrëveshja thekson se "Gjyqtarët e EULEX-it do të sigurojnë që Gjykata Themelore e Mitrovicës mbetet operative, derisa sistemi gjyqësor multietnik të zbatohet dhe të jetë operacional."
17. Asnjë çështje nuk është ngritur nga palët në lidhje me përbërjen e trupit gjykues. Prandaj supozohet se në bazë të nenit 382 paragrafit 4 të KPPRK ata kanë hequr dorë nga e drejta për të kundërshtuar përbërjen.

IV. Shqyrtimi gjyqësor

a. Kohëzgjatja e shqyrtimit gjyqësor

18. Shqyrtimi gjyqësor filloi më 22 maj 2014 dhe përfundoi më 25 maj 2015. Ai është dëgjuar në 46 ditë gjykimi. Në hapje të seancës së datës 22 maj 2014 të Akuzuarit **S. J., I. H.** dhe **S. L.** nuk janë paraqitur. Procedura andaj është veçuar ndaj tyre sipas nenit 36 para.1 të KPPK. Me që të akuzuarit e lartcekur janë paraqitur në seancën e radhës më 23 maj 2014, atëherë procedura është bashkuar prapë.
19. Seancat ishin planifikuar për datat 9 tetor 2014, 12, 16 dhe 17 dhjetor 2014 dhe 05, 06 dhe 7 mars 2015 u anuluan me kërkesë të palëve. Seancat e datës 16 korrik 2014, 25 shtator 2014 dhe 24 mars 2015 u desh të shtyhen për shkak të kushteve shëndetësore të disa të pandehurve. Të gjitha kërkesat janë arsyetuar në mënyrë të drejtë dhe, për këtë arsye, janë pranuar.
20. Për shkak të gjatësisë së jashtëzakonshme të dëshmimeve të dëshmitarëve të akuzës kohëzgjatja e shqyrtimit gjyqësor e ka tejkaluar periudhën prej 120 ditë kalendarike të përshkruara në nenin 314 paragrafin 1.2 të KPPRK. Megjithatë, secila shtyerje pasuese e urdhëruar nga trupi gjykues nuk e ka kaluar periudhën prej 30 ditëve dhe gjithmonë janë arsyetuar me dhënien e veprimeve procedurale që duhet të ndërmerren gjatë seancës së ardhshme gjyqësore.
21. Palët nuk kanë paraqitur kundërshtim në kohëzgjatjen e gjykimit. Prandaj, në pajtim me nenin 382 paragrafi 4 të KPPRK pshtë supozuar se ata kanë hequr dorë nga e drejta për të kundërshtuar këtë çështje.

b. Lokalet e gjykatës

22. Për shkak të numrit të madh të pjesëmarrësve dhe anëtarëve të publikut të intersuar për vëzhgimin e procedurave, ishin organizuar aranzhime speciale në mënyrë që të mbahej gjykimi në mënyrë të duhur. Salla e gjykimit ishte e pajisur në mënyrë të duhur me mobilje të cilat zakonisht përdoren në Kosovë dhe ka qenë me ajër të kondicionuar. Madhësia e sallës së gjykimit ka mundësuar hapërsirë të mjaftueshme për palët, për rreth 80 vende të rezervuara për publikun, por edhe për hapërsirë për kamerat televizive. Anëtarët e secilit ekip mbrojtës, kjo do të thotë të pandehurit, avokatët e tyre, si dhe personat që ndihmonin avokatët ishin ulur së bashku; secili ekip mbrojtës ishte i ulur në një bankë të veçantë në mënyrë që të lejohej komunikimi konfidencial brenda ekipit.

c. Masat e marra për të siguruar qasje të publikut në sallën e gjykimit dhe karakteri publik i gjykimit

23. Qasja e publikut u lehtësua duke shpallur datat e gjykimit gjatë secilës prej seancave gjyqësore dhe si shtesë në Ëeb faqen e EULEX-it. Policia e Kosovës i ka ndihmuar anëtarët e publikut që të arrijnë në sallën e gjykimit. Nuk është raportuar të ketë pasur ndonjë incident të sigurisë në lidhje me anëtarët mbi lëvizjet publike në veri të Mitrovicës. Asnjë ankesë mbi kufizimin ose pengesë në qasje tek salla e gjykimit nuk i është paraqitur trupit gjykues.

24. Gjykimi është mbajtur në gjykim të hapur. Përveç përjashtimit të mundësisë për anëtarët e publikut për të

parë fytyrën e një dëshmitari të dëgjuar me videokonferencë (siç detajohet më poshtë), kanë qenë edhe disa përjashtime në karakterin publik të gjykimit:

24.1. Seanca ishte e mbyllur për publikun për shkak të çështjeve që kanë qenë të lidhura me mbrojtjen e dëshmitarit në rastet e mëposhtme:

- Më 13 qershor 2014, kur kërkesat e prokurorisë mbi masat mbrojtëse për dëshmitarët janë diskutuar;
- Më 5 gusht 2014, gjatë dëshmisë së dëshmitarit F. M. për shkak të rrezikut që ai do të zbulojë identitetin e dëshmitarit A;
- Më 12 nëntor 2014 për pjesën e dëshmisë së Dëshmitarit D që lidhej me Dëshmitarin G;

24.2. Nevojat për mbrojtjen e të drejtës së dëshmitarit në privatësi ishin përkujtuar gjatë arsyetimit nga trupi gjykues në mbylljen e seancave për publikun në dy raste:

- Më 29 tetor 2014, kur u diskutua gjendja shëndetësore e Dëshmitarit M;
- Më 13 mars 2015 gjatë dëshmisë së G. H. për statusin mendor të Dëshmitarit A.

d. Siguria në gjykatë

25. Gjatë tërë gjykimit janë aplikuar masa normale të sigurisë të cilat janë tipike për rastet e profilit të lartë në Kosovë. Këto kanë përfshirë ndalime në sjelljen e objekteve

të mëdha në sallën e gjykimit, dhe kontrollime personale me detektor metalik në hyrje të gjykatës. Oficerët e Policisë së Kosovës ishin të pranishëm në sallën e gjykimit. Në sallën e gjykatës nuk janë raportuar incidente të sigurisë.

d. Ndhimja mjekësore

26. Siç u përmend më lart, për shkak të çështjeve të shumta shëndetësore të ngritura nga disa nga të pandehur, parapraakisht ishte rregulluar shërbimi emergjent mjekësor publik në Mitrovicë për të lehtësuar ndihmën e shpejtë.

f. Prania e palëve

27. Prokurorët e EULEX-it të Prokurorisë Speciale të Kosovës, të akuzuarit dhe avokatët e tyre mbrojtës ishin të pranishëm në të gjitha ditët e gjykimit.

28. Palët e dëmtuara Dëshmitari A, Dëshmitari B, Dëshmitari C, Dëshmitari E, Dëshmitari F, Dëshmitari G, Dëshmitari I, dhe M. B. janë informuar në mënyrë të rregullt për gjykim dhe për të drejtat e tyre përkatëse procedurale, dhe se shqyrtimi gjyqësor mund të mbahet në mungesë të tyre, por ata nuk i kanë ekzekutuar të drejtat e tyre të një pale gjatë gjykimit.

g. Gjuha e procedurave, përkthimit dhe procesmbajtjes

29. Në bazë të nenit 16 të Ligjit mbi Juridiksionin dhe kompetencat e gjyqtarëve dhe prokurorëve të EULEX-it në Kosovë, gjuha e përdorur në procedurë gjyqësore ishte gjuha angleze.

30. Në përputhje me nenin 1 paragrafi 2 i KPKRK, përkthyesit kanë përkthyer procedurat gjyqësore dhe të gjitha dokumentet gjyqësore relevante për gjykimin nga gjuha angleze në gjuhën shqipe dhe anasjelltas. Gjatë dy ditëve të para të gjykimit anëtarëve të publikur iu kishte ofruar përkthimi në gjuhën serbe. Në ditët e tjera përkthimi në gjuhën serbe nuk ishte kërkuar nga publiku. Shumica e përkthimit ishte bërë në mënyrë konsektive. Kryetari i trupit gjykues i kishte lutur folësit që të bëjnë intervale gjatë të folurit e tyre, zakonisht çdo 1 deri në 3 minuta dhe si një parim në fund të mendimit të plotë, dhe pastaj përkthyesit e kanë shprehur atë që është thënë në gjuhën e caktuar. Kjo metodë i ka lejuar palët që të kontrollojnë saktësinë e përkthimit të të gjitha provave të marra në sallën e gjykimit.

31. Në disa raste palët kanë ngritur kundërshtime për cilësinë e përkthimit. Të gjitha vërejtjet janë marrë menjëherë në konsideratë nga trupi gjykues dhe sqarimi ishte vënë në procesverbal.

32. Argumentet përmbyllëse të palëve dhe shpallja e dispozitivit të aktgjykimit janë përkthyer në të njëjtën kohë në gjuhën angleze, shqipe dhe serbe.

33. Më 22 maj 2014, në bazë të vendimit të trupit gjykues të marrë në pajtim me nenin 315 paragrafi 2 dhe 5 i KPPRK,

procesmbajtja e procedurave është bërë fjalë për fjalë me shkrim dhe pa audio ,video apo regjistrim stenografik, sepse koha e përdorur për përkthim i kishte mundësuar procesmbajtësve të gjykatës për të kapur me saktësi dhe për të shënuar të gjitha fjalët e thëna në sallën e gjyqit. Në fakt, më 15 maj 2014, avokati mbrojtësi Gregor Guy Smith ka kërkuar me shkrim që të bëhet incizimi me audio dhe video i procedurave. Kërkesa e tij ishte mbështetur nga avokati Haxhi Millaku më 22 maj 2014 dhe hedhur poshtë nga trupi gjykues me aktvendimin e datës 22 Maj 2014. Më 13 nëntor 2014, avokati mbrojtësi Guy-Smith ka kërkuar përsëri transkriptin fjalë për fjalë. Gjatë seancës së njëjtë, Trupi Gjykues e ka refuzuar këtë propozim duke e konfirmuar në mënyrë të plotë aktvendimin e dhënë më 22 maj 2014.

34. Saktësia e procesverbalit të shkruar kontrollohej nga kryetari i trupit gjykues aty për aty. Ekranin e kompjuterit që shfaqte procesverbalin ishte i vendosur para tij. Kjo mënyrë e procesmbajtjes i bënte metodat e tjera të procesmbajtjes të tepërta pasi që vështirë se arrihej ndonjë saktësi më e mirë e përmbajtjes semantike të procesverbalit.

h. Masat mbrojtëse

35. Më 24 qershor 2014 në pajtim me nenin 222 paragrafi 1 dhe neni 339 paragrafi 3 i KPP, Trupi Gjykues ka urdhëruar masat mbrojtëse në lidhje me dëshmitarët e propozuar nga prokuroria. Ishte vendosur që:

35.1. _____ së Dëshmitarit A, _____ të Dëshmitarit A, _____ së Dëshmitarit B, _____ së Dëshmitarit F, dhe _____ të Dëshmitarit F, do t'iu jepeshin pseudonimet e mëposhtme: K, L, M, N dhe O;

- 35.2. dëshmitarët A, B, C, D, E, F, G, I, J dhe dëshmitarët K, L, M, N dhe O do të dëgjoheshin me video-lidhje nga një vend i largët, pa shtrembërim të pamjes së fytyrës së tyre.
- 35.3. Emrat, adresat, vendet e punës, informacionet mbi profesionin apo çfarëdo të dhëna ose informacione të tjera të cilat mund të përdreshin për të identifikuar këta dëshmitarë, duhet të fshiheshin nga dokumentet e gjykatës në dispozicion për palë;
- 35.4. çfarëdo e dhëne që i identifikonte këta dëshmitarë nuk duhej të zbulohesh;
- 35.5. avokati mbrojtës, të pandehurit dhe çdo person tjetër në posedim të informacionit mbi identitetet e dëshmitarëve janë urdhëruar që të mos zbulojnë asnjë informacion që mund të çojë në zbulimin e identitetit të tyre;
- 35.6. Mediat dhe publiku janë lejuar që të qëndrojnë në sallën e gjyqimit gjatë dëshmive të dëshmitarëve në fjalë, por pa mundësinë për të parë fytyrat e dëshmitarëve;
- 35.7. Asnjë audio ose video incizim i dëshmive nuk është lejuar.
36. Pas urdhrorit, të dhënat personale të dëshmitarëve në fjalë ishin larguar dhe fshirë nga dokumentet e gjykatës, dhe deklaratat e dëshmitarëve të mbrojtur janë marrë nga video lidhjet me dëshmitarët të vendosur në një vend të largët

dhe pa ua ekspozuar fytyrat e tyre në publik. Gjegjësisht, Dëshmitarët e mëposhtëm janë dëgjuar me videokonferencë për shkak të shqetësimeve për sigurinë e tyre, Dëshmitari A, Dëshmitari B, Dëshmitari D, Dëshmitari I, Dëshmitari L, Dëshmitari N, dhe Dëshmitari O.

37. Dëshmitari F dhe Dëshmitari C insistuan në dhënien e një deklarate në gjykim të hapur personalisht, kështu që trupi gjykues u tërhoq nga përdorimi i videokonferencës.
38. Identiteti i të gjithë dëshmitarëve të cilëve iu kishin dhënë pseudonime ishte i njohur për palët, por jo për publikun dhe palët ishin të obliguara që të mos e zbulojnë atë.
39. Dëshmitarët E, G dhe M nuk janë paraqitur në gjykim për shkak të pamundësisë së tyre. Dëshmitarët G dhe M ishin diagnostikuar si të paaftë për të marrë pjesë në procedurat gjyqësore.² Dëshmitari E aktualisht është duke jetuar jashtë Kosovës dhe ___ ka deklaruar se nuk është i gatshëm të udhëtojë për në Kosovë për të dëshmuar. Asnjë masë nuk ka pasur mundësi të merret nga Gjykata për të siguruar praninë e ___ në procedurë, për shkak të mungesës së marrëveshjeve bilaterale në mes të Kosovës dhe _____ në çështje të tilla gjyqësore.
40. Trupi gjykues i ka konsideruar ex officio masat mbrojtëse për dëshmitarin N. F. dhe dëshmitarin K. B. H.. Megjithatë, pas seancave dëgjimore paraprake të dëshmitarëve të kryera nga kryetari i trupit gjykues³, pa praninë e palëve, nuk është vendosur asnjë masë mbrojtëse pasi që dëshmitarët kanë deklaruar se ata nuk kishin të

2 Shih raportin mjekësor të dates 8 janar 2015

3 Shih proceverbalin e dëgjimit të dates 17 dhe 19 shkurt 2015

ngjarë të paraqesin ndonjë fakt që mund të shkaktonte ndonjë armiqësi kundër tyre.

V. Parimet e aplikuara për marrjen në pyetje të dëshmitarëve

a. Pyetjet sugjестive, provokuese, bezdisëse dhe pyetje të tjera të ngjashme

41. Si parim, pyetjet sugjестive në marrjen e drejtpërdrejtë në pyetje nuk janë lejuar nga kryetari i trupi gjykues. Përjashtimet e vetme janë lejuar kur kujtesa e fakteve nga ana e dëshmitarit dukej qartazi se ishte shteruar, kur ka ekzistuar nevoja për të përqendruar vëmendjen e dëshmitarit në një çështje të caktuar, apo kur pyetja ka prekur një çështje pa dyshim e një njohurie të përgjithshme.
42. Prokurori ka kundërshtuar ndalimin e pyetjeve sugjестive në marrjen e drejtpërdrejtë në pyetje duke argumentuar se KPPRK nuk e përmban një ndalim të tillë⁴. Ky kundërshtim ishte refuzuar me sqarimin në vijim të paraqitur nga kryetari i trupit gjykues:

"Pyetja sugjестive është një pyetje që sugjeron një përgjigje të veçantë ose përmban informacionin që marrësi në pyetje është në kërkim për t'a konfirmuar. Pyetjet sugjестive nuk mund të parashtrohen në marrjen e drejtpërdrejtë në pyetje, sepse ne duam që përgjigja të jepet nga dëshmitari në mënyrë spontane.
" 5

43. Në këtë fazë edhe pyetjet provokative, sugjестive, dhe të përsëritura nuk janë lejuar.

4 Procesverbali i shqyrtimit gjyqësor; 22 korrik 2014, faqe 16.

5 Procesverbali i shqyrtimit gjyqësor; 22 korrik 2014, faqe 16.

44. Gjatë gjithë shqyrtimit nuk është lejuar as ngacmimi apo fyerja e dëshmitarit, si dhe citimi i gabuar i deklaratave të mëparshme.

b. Pyetjet mbi programin për mbrojtjen e dëshmitarit

45. Trupi gjykues ka vendosur që të mos lejojë asnjë pyetje në lidhje me mbrojtjen e dëshmitarit , përveç pyetjeve që kanë të bëjnë në mënyrë rigoroze me motivimin e dëshmitarit për të dhënë dëshmi dhe që janë pyetur nga trupi gjykues⁶. Arsyetimi në vijim ishte paraqitur për këtë vendim:

"Ne do të parashtrojmë pyetjet që do të japin një kuptim të qartë nëse motivimi i dëshmitari ishte i bazuar në një farë mënyre në përfitimet që mund të vijnë nga programi për mbrojtjen e dëshmitarit. Para së gjithash ne theksojmë e drejtojmë vëmendjen se të gjitha elementet e të ashtuquajturit programi për mbrojtjen e dëshmitarit janë të përcaktuara me ligjin për mbrojtjen e dëshmitarit të miratuara nga Kuvendi i Republikës së Kosovës më 29 korrik 2011. Ne jemi mjaft të vetëdijshëm për të gjitha përfitimet që dëshmitarit mund t'i jepen. Ne jemi gjithashtu të vetëdijshëm se lista e këtyre përfitimeve është dinamike. Zakonisht dëshmitari është i informuar se çfarë masash mund të zbatohen dhe madje edhe në qoftë se nuk zbatohen sot ato mund të vendosen në të ardhmen. Një nga përfitimet që mund të lejohet është mbështetja financiare e përcaktuar në nenin 12 të ligjit në fjalë. Kjo do të thotë, kur personi i mbrojtur nuk ka asnjë burim financiar për të shfrytëzuar, një mbështetje e standardit minimal financiar mund të jepet, por deri në këtë kufi: për të siguruar një standard minimal të jetesës. Ne gjithashtu e kemi vërejtur edhe nenin 30 të ligjit në fjalë. Çfarëdo detaji i ndonjë marrëveshje sekrete përbën një sekret zyrtar. Zbulimi i një sekreti zyrtar

6 Procesverbali i shqyrtimit gjyqësor; 17 korrik 2014, faqe 7,8.

përbën vepër penale. Pra, me ligj është e përcaktuar se detajet e marrëveshjes nuk mund të shfaqen në sallën e gjyqimit. Nuk është në dorë të gjykatës për të vendosur nëse nga ky ndalim mund të hiqet disa dorë. Ekziston një procedurë e veçantë; gjykata mund të kërkojë nga komisioni për mbrojtjen e dëshmitarit për zbulimin e sekreteve të tilla, por ne supozojmë se disa përfitime mund t'i lejohen dëshmitarit, tani ose në të ardhmen. Ekziston një kuptim i përgjithshëm që kur ne merremi me dëshmitarin i cili mund të pret disa përfitime, ekziston gjithmonë një rrezik se ky është motivimi kryesor për të dhënë dëshmi. "

c. Marrja në pyetje nga gjyqtarët

46. Trupi gjykues ka marrë pjesë në mënyrë aktive në marrjen në pyetje të dëshmitarit në faza të ndryshme të marrjes në pyetje. Megjithatë, palëve iu është dhënë gjithmonë mundësia për të kundërshtuar përgjigjet e dhëna nga dëshmitari në pyetjen e gjyqtarit. Trupi gjykues e ka bazuar aktivitetin e tij në marrjen në pyetje nga konkludimi se neni 7 paragrafi 1 i KPPRK detyron gjykatësit për të kërkuar një të vërtetë objektive. Prandaj, një sqarim i përpiktë i të gjitha çështjeve faktike që gjyqtarëve iu duken të paqarta ishte e nevojshme. Neni 299 paragrafi 1 i KPPRK i jep të drejtë gjyqtarëve t'i parashtrojë pyetje çdo dëshmitari, por kjo nuk e përcakton ndonjë fazë të veçantë të marrjes në pyetje. Duket se kodi nuk imponon ndonjë kufizim me lidhje me kohën e marrjes në pyetje nga ana e gjyqtarëve.

d. Dëshmitari armiqësor

47. Trupi Gjykues ka lejuar prokurorin që t'i shpallë disa nga dëshmitarët për prokurorinë, si armiqësor dhe ti marr në pyetje ata pa kufizimet që zakonisht zbatohen gjatë marrjes së drejtpërdrejtë në pyetje me lidhje me

parashtrimin e pyetjeve sugjestive dhe për përdorimin e deklaratave paraprake. Megjithatë, palët janë udhëzuar se deklaratat e mëparshme të dëshmitarit nuk duhet të përdoren si dëshmi të drejtpërdrejta. Udhëzimi në vijim ishte dhënë më 17 shtator 2014 në lidhje me konceptin e dëshmitarit armiqësor të aplikuar nga gjykata⁷:

"Institucioni i dëshmitarit armiqësor nuk parashihet në Kodin e Procedurës së Kosovës. Megjithatë, ne jemi të detyruar nga Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut kështu që ne duhet të sigurojmë barazinë e armëve për të dyja palët. Procedura Penale e Kosovës vendos mbi palët mjaft kufizime të mëdha gjersa marrja kryesore në pyetje është duke u zhvilluar.

Avokatët nuk kanë nevojë për një leksion lidhur me të, por unë do t'a shpjegojë për publikun. Kufizimi kryesor është përdorimi i deklaratave të mëparshme të dëshmitarit që janë në kundërshtim me dëshminë e dhënë në sallën e gjyqimit. Në marrjen e drejtpërdrejtë në pyetje ju mund të përdorni deklaratën e mëparshme vetëm për të rifreskuar kujtesën e dëshmitarit, jo për të kërkuar shpjegim për mospërputhjet. Këtë ju mund t'a bëni gjatë marrjes së tërthortë në pyetje; ekziston logjika e sistemit armiqësor pas saj. Kjo është e bazuar në supozimin se dëshmitari i cili është i sponsorizuar nga pala do të paraqesë provat në përputhje me tezën e paraqitur nga pala. Në një situatë të tillë procedura penale i jep palës sponsorizuese mundësinë për të provuar faktin dhe në të njëjtën kohë regjimi i marrjes së tërthortë në pyetje lejon palën kundërshtare për t'a kundërshtuar atë. Në situatën kur dëshmitari i thirrur nga një palë është në fakt duke e kundërshtuar atë, kufizimi në fjalë e privon palën nga mundësia për të kundërshtuar kredibilitetin e dëshmitarit. Duket si një shkelje e qartë e parimit të barazisë së armëve. Kjo situatë nuk është e rregulluar me procedurë të Kosovës dhe për këtë arsye ne duhet të përdorim instrumentet që ne i njohim nga teoria e procedurës penale. Kjo është sikur avokati mbrojtës që sjell një dëshmitar që papritmas do të fillojë të akuzoj klientin e tij; natyrisht që avokati mbrojtës duhet të kundërshtojë besueshmërinë e dëshmitarit.

Ekzistojnë dy mënyra për t'u marrë me një dëshmitar armiqësor të aplikuar në praktikën gjyqësore në vendet që aplikojnë modelin e pavolitshëm të procedurave. E para është se pala që thirr dëshmitarin nuk e thërret më atë për të dalë; atëherë dëshmitari thirret sipas detyrës zyrtare dhe pala mund të bëjë marrjen e tërthortë në pyetje dhe

⁷ Procesverbali i shqyrtimit gjyqësor; 17 shtator, f.4.

kundërshtojë besueshmërinë e provës së tij. Mënyra tjetër është vetëm për të deklaruar një dëshmitar armiqësor dhe është e qartë se qëllimi i marrjes në pyetje është për të kundërshtuar kredibilitetin dhe jo për të vërtetuar faktet. Kjo është arsyeja pse unë e kam udhëzuar palën se ne do të zbatojmë këtë institucion të dëshmitarit armiqësor këtu për të ruajtur barazinë e armëve. Kjo do të thotë se në situatën tonë Prokurori mund të kundërshtojë besueshmërinë e dëshmitarit duke pyetur, pa kufizimet e zakonshme; që do të thotë: Pyetjet sugjестive janë të lejuara, si dhe përballjen e dëshmitarit me deklaratën e tij të mëparshme ".

48. Dëshmitarët e mëposhtëm të sponsorizuar nga prokuroria ishin shpallur të jenë armiqësor: Dëshmitari C, Dëshmitari I dhe Dëshmitari L. Propozimi i prokurorit për të shpallur edhe Dëshmitarin F si armiqësor u refuzua pasi që ai ishte paraqitur pasi që marrja e drejtpërdrejt në pyetje tashmë kishte përfunduar.

49. Më 24 korrik 2014, avokati mbrojtës Tahir Recaj e kundërshtoi përdorimin e konceptit të dëshmitarit armiqësor për marrjen në pyetje të dëshmitarit. Ky kundërshtim ishte refuzuar nga trupi gjykues gjatë seancës së njëjtë të datës 24 korrik 2014. Avokati mbrojtës Guy-Smith, Ingo Risch dhe Mexhid Syla kanë kundërshtuar përdorimin e konceptit të dëshmitarit armiqësor më 05 gusht 2014. Këto vërejtje janë refuzuar nga trupi gjykues gjatë seancës së njëjtë të datës 05 gusht 2014. Më 17 shtator 2014, avokati mbrojtës Tahir Rrecaj përsëri ka kundërshtuar duke thënë se ky koncept nuk është i bazuar në ligj, e përkrahur edhe nga mbrojtësi Ibrahim Dobruna. Trupi Gjykues e refuzoi këtë kundërshtim gjatë të njëjtës seancë. Më 19 nëntor 2014, avokati mbrojtës Tahir Rrecaj dhe Guy-Smith përsëri kundërshtuan. Gjatë seancës së njëjtë, Trupi Gjykues ka konfirmuar dhe ka përsëritur në mënyrë të plotë vendimet e dhëna të marra lidhur me këtë çështje.

e. Videokonferenca

i. arsyetimi

50. Përdorimi i videokonferencës ishte legjitimuar në arsyetimin e aktvendimit për shqiptimin e masave mbrojtëse⁸:

"Gjykata vlerësoi vlerat e mbrojtura nga e drejta për gjykim publik, e drejta për mbrojtje dhe barazi të armëve dhe të drejtën e dëshmitarëve për sigurinë e tyre personale. Dhe, ajo është përpjekur për të arritur një ekuilibër. Gjykata vlerësoi se do të arrihet një ekuilibër në mënyrën e theksuar në dispozitiv.

Në fakt, video-lidhja me ekran me shpinën kah publiku është e autorizuar për shkak se, edhe pse gjykata ka pohuar se emrat e dëshmitarëve dhe të dhënat personale tanimë janë të njohura për mbrojtjen, zbulimi i identitetit të tillë për publikun dhe kërkimi i pamjes së tyre fizike në gjykatë do të rriste rrezikun e hakmarrjes dhe do të vendoste dëshmitarët në rrezik të frikësimit konkret.

Për shkak të natyrës së sofistikuar të pajisjeve të video-lidhjes, mbrojtja gjithsesi do të jetë në gjendje të angazhohet në ndonjë marrje të tërthortë në pyetje duke përdorur dëshmi demonstrative, për të paraqitur ose shtuar ndonjë dokument për përdorim me dëshmitarët në vendndodhjen e video-lidhjes. "

⁸ Procesverbali i shqyrtimit gjyqësor; 24 qershor 2014, f.3

ii. pajisjet

51. Pajisjet e përdorura për videokonferencë i kanë lejuar anëtarët e trupit gjykues dhe palët në sallën e gjykimit për të parë dëshmitarin ulur në një vend të largët nga beli e lart. Dëshmitari ishte në gjendje për të parë personin që e merrte atë në pyetje me kamerë të zmadhuar në fytyrë dhe pjesën e sipërme të trupit të personit që parashtronte pyetje. Audio komunikimi në të dy drejtimet në të njëjtën kohë ishte mbajtur në mes të dëshmitarëve dhe personave në sallën e gjykimit. Zëri ishte i sinkronizuar me imazhin. Aty ishte një ekran 54- inç i cili ishte i instaluar në sallën e gjykimit për palët dhe për trupin gjykues. Ekрани ishte i vendosur me kurrizin e vet të kthyer kah publiku kështu që publiku nuk ka mund të shohë personin që merrej në pyetje, por vetëm ka mundur t'a dëgjoj atë.

iii. Ndhimja në vend të largët

52. Secili dëshmitar që ka dëshmuar në vend të largët ishte ndihmuar nga një zyrtar ligjor i EULEX-it apo gjyqtar i EULEX-it. Roli i tyre ishte vetëm që të konfirmojnë identitetin e dëshmitarit dhe t'ia paraqesë dëshmitarit ndonjë provë që është përdorur në prova nëse ka pasur nevojë. Prania e tyre gjithashtu ishte menduar edhe si një mbrojtje për të siguruar se dëshmitari ka dëshmuar pa presion apo ndikim tjetër të papërshtatshëm. Asnjë ngjarje e tillë nuk ishte raportuar nga ndonjë prej personave ndihmës.

53. Gjatë dëshmisë së Dëshmitarit B ka qenë i pranishëm një përkthyes me të në një vend të largët për shkak të problemeve të dëgjimit të dëshmitarit . Të gjithë

dëshmitarët e tjerë janë marrë në pyetje me ndihmën e përkthyesit të pranishëm në sallën e gjykimit.

iv. Kundërshtimet

54. Në aktvendimin e saj të datës 24 qershor 2014, Trupi Gjykses ka deklaruar më tej se një vlerësim individual do të duhej të ishte bërë para se të dëgjohej çdo dëshmitar individual.
55. Me 24 qershor 2014 në lidhje me dëshmitarin A, avokati mbrojtës Gregor Guy Smith kundërshtoi dhënien e deklaratës së dëshmitarit nëpërmjet videokonferencës, duke argumentuar se, kur dëshmitari është pyetur, ___ ka shprehur gatishmërinë e ___ për t'u paraqitur në sallën e gjykimit personalisht. Më 25 qershor 2014, avokati mbrojtësi Ingo Risch ka paraqitur të njëjtën vërejtje. Më 8 korrik 2014, avokatët mbrojtës Ingo Risch dhe Guy-Smith përsëri e mbështetën këtë kundërshtim duke e definuar atë si një "kundërshtim i vazhdueshëm". Më 11 nëntor 2014, avokati mbrojtës Guy-Smith përsëri kundërshtoi për shkak të mungesës së bazës mjaftueshme aktuale për shqiptimin e këtyre masave.
56. Këto vërejtje janë refuzuar nga trupi gjykses pas vlerësimit të rrethanave për çdo dëshmitar. Trupi Gjykses ka rikonfirmuar në të gjitha rastet aktvendimin e dhënë fillimisht.

f. Kundërshtimet e palëve për veprimet procedurale të ndërmarra nga trupi gjykses

57. Me 02 maj 2014, avokati mbrojtës Sylva paraqiti një propozim për bashkimin e procedurave. Më 22 maj 2014, Trupi Gjykyes ka pohuar se si ndarja e procedurave tanimë është vendosur dhe ka arsyetuar se asnjë ankesë nuk ka qenë e mundshme kundër këtij aktvendimi në atë fazë të procedurës.
58. Më 12 qershor 2014, Avokati mbrojtës Ingo Risch ka kundërshtuar refuzimin e Trupit Gjykyes për të mbajtur një seancë të mbyllur për çështjet e shëndetit të të pandehurve. Trupi gjykyes ka arsyetuar se ekspertit mjekësor do të kishte dhënë një raport të pavarur ekspertësh mjekësor mbi shëndetin e të pandehurve, dhe nuk ka pasur nevojë për të mbajtur një seancë të mbyllur lidhur me të. Më 5 gusht 2014, trupi gjykyes ka rivendosur arsyetimin në bazë të cilit kërkesa ishte refuzuar dhe se si një vendim i tillë nuk është i ankueshëm.
59. Më 25 qershor 2014, avokati mbrojtësi Ingo Risch kërkoi që të jetë i pranishëm në vendin e largët prej ku Dëshmitari D do të dëshmonte. Kjo kërkesë u plotësua më 27 qershor 2014. Me 22 korrik 2014, avokati mbrojtës Ingo Risch propozoi që një dëshmitar ekspert të jetë i pranishëm në vendin e largët gjatë marrjes në pyetje të Dëshmitarit D nëpërmjet videokonferencës, në rast se kërkesa e tij për të qenë i pranishëm në vendin e largët do të refuzohej. Kjo kërkesë u pasua nga një tjetër kërkesë / përgjigje e paraqitur më 6 nëntor 2014 nga Guy-Smith, i cili ka kërkuar praninë e të gjithë avokatëve mbrojtës në vendin e largët në rast se kërkesa e Risch do të aprovohej, dhe gjithashtu edhe se një ekspertizë psikologjike e dëshmitarit D të kryhet për t'u dhënë mendimi nëse ai është kompetent për të dëshmuar. Avokati mbrojtës Tahir Rrecaj gjithashtu ka mbështetur kërkesën e Risch. Më 11 nëntor 2014, Trupi Gjykyes e ka refuzuar këtë kërkesë në bazë të arsyetimit të mëposhtëm:

"Trupi gjykues konstaton se është kompetencë e gjykatës për t'u siguruar se dëshmitari është identifikuar siç duhet dhe se ___ do të dëshmojë pa ndonjë ndikim të paligjshëm ose detyrim. Duhet theksuar se anëtari i autorizuar i stafit të gjykatës është i pranishëm me dëshmitarin gjatë gjithë kohës, një gjyqtar apo zyrtar ligjor. Kjo është një praktikë e përgjithshme e aplikuar në ndihmën e ndërsjellë ndërkombëtare kur përdoret video-konferenca". Në lidhje me vlerësimin e gjuhës së trupit, trupi gjykues theksoi se "teknika e sotme lejon vëzhgimin e gjuhës së trupit të dëshmitarit". Dhe sigurisht kjo varet nga trupi gjykues dhe jo nga avokati mbrojtës për të bërë ndonjë vlerësim të komunikimit jo-verbal të dëshmitarit. Për shkak të natyrës së pajisjeve të video-lidhjes, të dyja palët kanë të drejtë të kenë mundësinë për të marrë në pyetje dëshmitarin në mënyrë të duhur ". Në lidhje me kërkesën e avokatit mbrojtës për të vëzhguar dëshmitarin një zyrtar policor gjerman gjatë pauzave në vendin e largët, trupi gjykues nuk e sheh as bazën ligjore e as arsyetimin e mendjes së shëndoshë. Tanimë janë marrë masat nga Trupi gjykues për t'u siguruar se dëshmitari jep dëshmi lirshëm dhe pa ndikim të tepruar ". Në lidhje me sfidat e kredibilitetit të dëshmitarit, " Trupi gjykues konstaton se kjo është një kompetencë ekskluzive e trupit gjykues për të vlerësuar besueshmërinë e dëshmitarit. Trupi gjykues nuk mund të zëvendësohet në këtë rol nga asnjë dëshmitar ekspert. Kërkesa nuk përbëhet nga asnjë sfidë konkrete dhe specifike lidhur me kompetencën e dëshmitarit. Praktika gjyqësore lejon për ekzaminimin psikiatrik të dëshmitarit vetëm nëse ka arsye për të besuar se dëmtimi i ___ mendor ose fizike mund të ndikojë në aftësinë e ___ për të kuptuar, kujtuar, shpjeguar ose për të lidhur faktet. Vlerësimi prima facie i deklaratës paraprahe të dëshmitarit D nuk jep bazë për një përfundim të tillë. Kjo natyrisht është thënë pa ndonjë paragjykim për besueshmërinë apo vërtetësinë e deklaratës së ___ ".

60. Më 27 qershor 2014 avokati mbrojtës Ingo Risch ka paraqitur një kërkesë duke kërkuar vazhdimin e marrjes në pyetje të dëshmitarit në sallën e gjyqimit. Më 5 gusht 2014, Trupi

Gjykues e ka refuzuar kërkesën duke pohuar se vendimi tashmë ishte marrë më 24 qershor 2014, kur Trupi Gjykses ka konfirmuar për të dëgjuar dëshmitarin përmes video-lidhjes, dhe vendimi i tillë është arsyetuar si duhet dhe nuk është kundërshtuar në këtë fazë të procedurave.

61. Me 1 korrik 2014, avokati mbrojtësi Dr. Ingo Risch ka paraqitur një tjetër kërkesë në lidhje për Dëshmitarin A, duke kundërshtuar kredibilitetin e dëshmitarit duke pretenduar se ___ ka gënjyer në lidhje me vendin e ___ të qëndrimit. Më 5 gusht 2014, Trupi Gjykses e refuzoi këtë propozim duke deklaruar se "ligji nuk parashikon ndonjë mënyrë konfidenciale të komunikimit ndërmjet avokatit mbrojtës dhe trupit gjykses përpos nëse ka masa serioze të sigurisë që nuk kanë të bëjnë me temën e procedurës. Në këtë kërkesë, avokati mbrojtësi e kundërshton besueshmërinë e Dëshmitarit A për shkak se avokati ka marrë informacion në lidhje me vendin e qëndrimit të dëshmitarit . Unë nuk po e shoh cila është lënda e kërkesës. Do të ketë kohë për deklarata përmbyllëse dhe komente mbi besueshmërinë e provave ".

g. Propozimet tjera lidhur me provat

62. Më 28 janar 2015, Prokuroria paraqiti propozim me shkrim për ta ftuar një dëshmitar të ri dhe për ta përjashtuar publikun. Më 3 shkurt 2015, Trupi Gjykses e pranoi propozimin, por refuzoi kërkesën për përjashtimin e publikut dhe në vend të kësaj lejoi marrjen në pyetje prapa perdes.
63. Më 28 janar 2015, Prokuroria paraqiti kërkesë me shkrim për të marrë deklaratat paraprake të dëshmitarit M dhe G të lexuara në gjykatë dhe për t'u përmendur si prova në shkresat e lëndës. Më 3 shkurt 2015, Trupi Gjykses e refuzoi këtë propozim të bazuar në arsyetimin e mëposhtëm:

"Kodi i ri i procedurës zbaton disa garanci në të cilat të pandehurit do të kenë të drejtë. Ato përbëhen nga ndalimi për të përdorur një dëshmi që nuk mund të kundërshtohet me pyetje. Dallimi në mes të dëshmisë dhe intervistës është një zgjidhje e re që hyri në fuqi që nga janari 2013 dhe kjo ishte e panjohur më parë. Pra, ne e ndajmë mendimin e paraqitur nga gjykata e apelit në të ashtuquajturën "rasti MTPT " (MTPT 1, PN 577/2013, i datës 10 dhjetor 2013) që ne duhet të aplikojmë interpretimin e shqiptuar nga kodi i ri për të gjitha veprimet procedurale të ndërmarra nën regjimin e kodit të vjetër ." ... sipas kodit të ri , dëshmia është deklarata e një dëshmitari të merret në praninë e avokatëve mbrojtës. Ky nuk është rasti në lidhje me Dëshmitarin G dhe Dëshmitarin M dhe deklaratat e tyre. Prandaj, përdorimi i deklaratës paraprake nuk është i pranueshëm. Nga prokurori ka qenë një vërejtje shumë kundërshtuese , që dispozita e nenit 262 të kodit të ri i referohet ndalimit të përdorimit të deklaratës që nuk është kundërshtuar me pyetje, si e vetme dhe vendimtare. Sipas prokurorit, kjo mund të çojë në përfundimin se në qoftë se prova nuk është e vetme dhe vendimtare atëherë ajo mund të përdoret edhe nëse ajo nuk është kundërshtuar nga marrja në pyetje. Përndryshe kjo dispozitë duket të jetë e tepërt. Sidoqoftë, Trupi Gjykses pohon se në rast të mospërputhjeve të tilla në sistem, interpretimi në rast të dyshimeve duhet të bëhet në favor të të pandehurve ".

g. Kërkesat e tjera provuese

64. Më 10 prill 2015 Prokuroria paraqiti një kërkesë për të sjell fakte të reja. Më 22 prill 2015, Trupi Gjykses e refuzoi kërkesën për të prezantuar si provë deklaratat gjyqësore të dhëna nga dëshmitarët A dhe B në P 58/14, dhe refuzoi kërkesën për të thirrur Dëshmitaren M. B., pasi që kjo kërkesë erdhi shumë vonë në procedurë dhe, sido që të jetë kjo nuk do të ishte e rëndësishme për elementet e krimit të supozuar. Trupi Gjykses gjithashtu hodhi poshtë kërkesën për të paraqitur dëshminë e dëshmitarit **S. P.** dhënë para dhomës së TPNJ-së, pasi që informacioni që vjen

nga një dëshmitar duhet të paraqitet para gjykatës në formën e dëshmisë, si dhe kërkesa për të futur si provë raportin e rëndësishëm nr. 27 të Qendrës për të Drejtën Humanitare të dates 5 gusht 2008 dhe një kopje të ëeb faqes në lidhje me M. B..

h. Provat e shqyrtuara në Gjykatë

65. Provat në vijim i janë paraqitur Trupit Gjykues dhe janë futur në prova:

- Prova _: Shkresa mjekësore lidhur me Dëshmitarin A, e paraqitur nga Dëshmitari L gjatë seancës dëgjimore të datës 23 korrik 2014
- Prova _: Zarfi që përmbante emrin e Dëshmitarëve të shkuar nga Dëshmitari D, gjatë seancës së datës 11 nëntor 2014;
- Prova _: Vizatimi i bërë nga Dëshmitari D gjatë seancës së datës 12 nëntor 2014 dhe zarfi që përmbante emrin tjetër të shkruar nga Dëshmitari;
- Prova _: zarfi që përmbante emrin e Dëshmitarëve të shkruar nga Dëshmitari D, gjatë seancës së datës 13 nëntor 2014;
- Prova _: fotot e paraqitura nga avokati mbrojtës Millaku me 24 mars 2015 në lidhje me trajtmin që e pat **S. G.** në _____ në _____ të vitit _____, si dhe në _____ dhe _____;
- Prova _: Kërkesa për veteran të luftës e paraqitur nga Dëshmitari A, të paraqitur në lëndën penale P 58/14 dhe e paraqitur në shkresat e lëndës të P 938/13 me 24 mars 2015.

66. Dëshmitarët e mëposhtëm janë dëgjuar nga ana e Trupit Gjykues:

- Dëshmitari A më 24 dhe 25 qershor 2014 08, 16, 17 dhe 18 korrik 2014;
- Dëshmitari K më 22 korrik 2014;
- Dëshmitari L më 23 dhe 24 korrik 2014, dhe më 4 gusht 2014;

- Dëshmitari F. M. më 5 gusht 2014 dhe më 17 shtator 2014;
- Dëshmitari F më 24 dhe 25 shtator 2014, dhe më 7 tetor 2014;
- Dëshmitari N më 8 tetor 2014;
- Dëshmitari O më 8 tetor 2014;
- Dëshmitari B më 14 dhe 29 tetor 2014;
- Dëshmitari D më 11, 12, 13 dhe 18 nëntor 2014;
- Dëshmitari I më 19 dhe 20 nëntor 2014;
- Dëshmitari F B më 3 dhjetor 2014;
- Dëshmitari B. G. më 4 dhjetor 2014;
- Dëshmitari C më 05 dhe 11 dhjetor 2014;
- Dëshmitari Ekspert C. B. më 15 janar 2015;
- Dëshmitari C. S. më 3 shkurt 2015;
- Dëshmitari H. H. më 13 shkurt 2015 dhe më 10 mars 2015;
- Dëshmitari J. L. më 11 mars 2015;
- Dëshmitari N. F. më 11 mars 2015;
- Dëshmitari K. B. H. më 11 mars 2015;
- Dëshmitari G. H. më 19 dhe 24 mars 2015.

Të gjithë të Pandehurit kanë shfrytëzuar të drejtën e tyre për t'u mbrojtur në heshtje.

B. Përcaktimi i gjendjes faktike

67. Faktet relevante në lidhje me Akuzat për të cilat të pandehurit ishin gjykuar në këtë rast ishin përcaktuar nga trupi gjykues si rezultat i analizave dhe vlerësimeve të të gjitha pjesëve të dëshmive të shqyrtuara në sallën e gjyqit.

I. Rrahjet e vazhdueshme të Dëshmitarit A nga S. S.

68. Të _____, me datë _____ rreth orës __:__ dy _____ të _____ kanë ardhur me një makinë të llojit Xhip tek shtëpia e Dëshmitarit A në fshatin që ndodhet në rajonin e _____. Ata e thirrën atë kështuqë ai doli jashtë. Ata i kanë thënë atij se kishin një urdhër nga komandanti i

përgjithshëm **S. S.** që dëshmitari të vij në _____/_____ për të dhënë deklaratë. Ata po ashtu e kanë informuar atë se ai do lirohej pasi që do e ipte deklaratën. Dëshmitari A nuk i ka njohur ata. Njëri nga ata e ka prezantuar veten si F. G.. Që të dy ushtarët kanë pasur të veshur uniforma të kamufluara që Dëshmitari A i njohu si uniforma të _____ të _____. Ata mbanin armë automatike si dhe pistoletë. Dëshmitari A vullnetarisht hipi në makinë së bashku me ushtarët⁹.

69. _____ e kanë pyetur dëshmitarin A nëse e di se ku ishte shtëpia e Dëshmitarit B. Dëshmitari A i kishte qarur ata të shtëpia e Dëshmitarit B. Ata kishin ndalur veturën afër shtëpisë së dëshmitarit B dhe i kanë thënë Dëshmitarit A që të dali nga makina. Sipas urdhrit të _____, Dëshmitari A i bëri thirrje Dëshmitarit B që të vinte tek ata. _____ e informuan Dëshmitarin B, se me urdhër nga **S. S.**, ai duhej që të vinte me ta dhe ta ipte një deklaratë. Dëshmitari B dhe Dëshmitari A kanë hyrë në makinë dhe ushtarët i kanë dërguar në _____/_____.¹⁰
70. Me të arritur në _____, Dëshmitari A dhe Dëshmitari B ishin vendosur në dhoma të ndara, në ndërtesën e cila përdorej nga _____ e _____. Ndërtesa ishte përdorur si _____ para luftës. Kulmi i ndërtesës ishte i djegur.¹¹
71. Dhoma në të cilën Dëshmitari A ishte vendosur ka qenë 4 me 4 metra, dhe dukej si qeli paraburgimi. Ka pasur një dritare me shufra dhe ka qenë e vendosur afër tavanit. Kishte një shtrat druri dhe disa karriga aty. Ka pasur edhe zinxhirë të lidhur tek këmbët e shtratit.¹² Dyert mbaheshin të mbyllura me një qelës nga jashtë.¹³ Jashtë dhomës ndodheshin dy _____ të armatosur që e ruanin derën.¹⁴

9 Procesverbali nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq. 16,17.

10 Procesverbali nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq. 18.

11 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq. 19.

12 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq. 19.

13 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 8 korrik 2014 fq. 10, dhe 17.

14 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 8 korrik 2014 p. 18.

72. Menjëherë pas arritjes në _____/_____, _____ të _____ M. Xh. dhe R. S., kanë hyrë në dhomë dhe kanë filluar që ta marrin në pyetje dëshmitarin A. R. S. mbante procesverbal. Që të dy marrësit në pyetje kanë parashtruar pyetje në lidhje me bashkëpunimin e Dëshmitarit A me _____. M. Xh. i kishte thënë Dëshmitarit A se ai kishte qenë një _____ i _____ A. B. dhe një shok i I. B..¹⁵ I. B. ka qenë një _____ dhe ka punuar në _____ e _____ në _____, është marrë me _____ dhe _____ të _____.¹⁶ Dëshmitari A ka mohuar çdo bashkëpunim. R. S. kishte propozuar që të lirohej Dëshmitari A, por, M. Xh. kishte refuzuar duke thënë se një sqarim i mëtejshëm nevojitej.¹⁷
73. Përafërsisht një orë më vonë, një _____ tjetër i _____ i quajtur Sh. Sh. ka hyrë në dhomë dhe e ka hedhur Dëshmitarin A përtokë. Menjëherë pas kësaj, kanë ardhur edhe katër persona të tjerë. Tre nga ata i kanë pasur fytyrat e tyre të ngjyrosura. Ata e kanë shqelmuar Dëshmitarin A i cili ka qenë i shtrirë në tokë dhe ata e kanë akuzuar atë të ketë qenë shoku i I. B.. Dëshmitari A e ka humbur vetëdijen.¹⁸
74. Të njëjtë ditë, pasi që kishte kaluar një kohë, në mbrëmje, **S. S.** kishte ardhur në dhomë.¹⁹ Ai ka pasur të veshur rroba civile.²⁰ Dëshmitari A nuk e ka njohur atë. Ai e prezantoi veten e tij tek Dëshmitari A si "**S.**". Dëshmitari A ende ka qenë i shtrirë në tokë. **S. S.** e ka kapur nga jaka dhe e ka vendosur atë në shtrat. Pastaj **S. S.** disa herë ia ka mveshur flakareshë Dëshmitarit A me dorë të hapur, disa herë pastaj e ka grushtuar dhe i ka thënë që do e rrahë atë me një shkop në mënyrë që të ia kthej vetëdijen. Gjersa e rrihte Dëshmitarin

15 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq. 21.

16 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 6.

17 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq. 22.

18 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 4.

19 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 6.

20 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 11.

- A, **S. S.** vazhdonte që të thoshte se Dëshmitari A ka qenë një _____ i _____. Kjo ka zgjatur disa minuta.²¹
75. Të nesërmen pasdite, **S. S.** ka ardhur vetëm tek Dëshmitari A dhe i ka përsëritur akuzat se Dëshmitari A ishte një _____. _____ e ka kërcënuar Dëshmitarin A se për këtë arsye _____ do të vritej.²²
76. Veprime të ngjashme ishin përsëritur nga **S. S.** gjatë ditës së nesërme. Ndonjëherë ai vinte tek dhoma e Dëshmitarit A dy herë në ditë. Në disa raste **S. S.** e ka quajtur Dëshmitarin A si _____ dhe në disa raste tjera _____ e ka rrahur atë ose ia ka mveshur flakareshë.²³
77. Pas tre netësh, një person tjetër ishte vendosur në po të njëjtën dhomë me Dëshmitarin A. Emri i _____ ka qenë F. M. dhe ai i ka thënë Dëshmitarit A se ai ishte burgosur sepse ka qenë përkrahës i _____. Disa ditë më vonë, një person i quajtur H. M. qe vendosur në po të njëjtën dhomë. F. M. i kishte thënë Dëshmitarit A se ai ishte plagosur me një armë zjarri nga _____ e _____ pasi që kishte pasur një zënkë me ta dhe se ai ishte burgosur pas këtij incidenti.²⁴
78. Pesë ditë më pas, H. M. qe liruar nga burgu. Pas një kohe, F. M. po ashtu ishte lejuar që të shkonte.²⁵ Pesë apo gjashtë ditë nga arritja e Dëshmitarit A në _____/_____, një person tjetër, një _____ i _____ i quajtur G. V., ishte vendosur në dhomë me të. Ai i ka thënë Dëshmitarit A se _____ qe burgosur sepse ka dashur që të martohej me një vajzë pa pëlqimin e prindërve të saj dhe se ata ishin ankuar tek _____ i _____ në

21 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 7.

22 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 13.

23 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 13.

24 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 12-13.

25 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 14.

_____/_____. G. V. qe mbajtur në një dhomë me Dëshmitarin A gjer në fund të qëndrimit të Dëshmitarit A në ____/_____.

79. Disa herë **S. S.** ka ardhur në dhomë dhe i ka bërtitur Dëshmitarit A në praninë e personave tjerë aty. Sidoqoftë, ai asnjëherë nuk e ka rrahur Dëshmitarin A në prani të H. M. dhe F. M.. Disa herë ai ka ardhur pasditeve dhe ia ka mëshuar flakareshë Dëshmitarit A në fytyrë në prani të G. V..²⁶

**II. Rrahja e një të _____ të panjohur nga _____
(S. S.)**

80. Me një rast, Dëshmitari A dhe një person tjetër _____ paidentifikuar nga fshati _____ ishin urdhëruar që t'i pastrojnë disa nga dhomat tjera në ndërtesën ku mbahej Dëshmitari A. Personi qe rrahur keq nga ana e disa _____ të _____ gjersa pastronin. **S. S.** ka qenë prezent gjatë rrahjeve por nuk ka marrë pjesë aktive në to. Kjo kishte ndodhur 3-4 ditë para lirimit të Dëshmitarit A nga _____/_____.²⁷

**III. Rrahja e një _____ të panjohur nga _____, _____
(S. S., J. D.)**

81. Një ditë, ___ vëllezër nga një vend i quajtur _____ në _____/_____ ishin vendosur së bashku në dhomë me Dëshmitarin A.. **S. S.** hyri në dhomë. ___ i pyeti vëllezërit se përse ata ia kanë shitur _____ në vend se të ua epnin ato _____. Të nesërmen, **S. S** erdhi sërish, tani së bashku me **J. D.** dhe ata e rrahën njërin nga vëllezërit me grushta dhe shqelma. Ata e kanë bërë me rradhë për nja ___ minuta. Pas kësaj, ata i kanë

26 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 19.

27 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 22.

larguar vëllezërit nga dhoma. Nuk ka pasur dëshmi për të provuar se çfarë ndodhi me vëllezërit më pas.²⁸

IV. Rrahja e Dëshmitarit B (S. G.)

82. Pak kohë më pas, Dëshmitari B që sjellë në _____/_____ _____ që vendosur në po të njëjtën ndërtesë sikurse Dëshmitari A por në një dhomë tjetër.²⁹ Rreth datës _____, **S. G.** ka ardhur në këtë dhomë. _____ kishte vështirësi gjatë ecjes. _____ që plagosur rëndë në luftimet që ishin zhvilluar në fund të muajit _____ dhe i ishte nënshtruar një operacioni të rëndë.³⁰ Që nga fillimi i muajit _____, _____ që trajtuar në _____/_____. _____ kishte të vendosur allçi. Allçia ia kishte mobilizuar këmbën e _____ të plagosur.³¹

83. Në fund të muajit _____, mundësitë e të ecurit të **S. G.** ishin të limituara mirëpo _____ ishte në gjendje që të eci me paterica.³² _____ po ashtu ka lëvizur edhe me karrocë invalidësh.³³ Por kësaj rradhë _____ ka hyrë në dhomë me një shkop që e mbante nën sqetull. Dëshmitari B nuk e ka njohur atë në atë kohë. **S. G.** e pyeti atë se pse _____ po e kundërshtonte _____ dhe e ka rrahur atë për disa minuta me një shkop në pjesë të ndryshme të trupit duke përfshirë edhe kokën dhe pastaj e ka lëshuar dhomën. Si rezultat i këtyre rrahjeve Dëshmitarit B i ka dalur gjak nga veshi.³⁴

V. Faktet tjera në lidhje me akuzat që kanë të bëjnë me ngjarjet që kanë ndodhur në _____/_____

84. Para se Dëshmitari A të dërgohej në _____/_____ ka pasur sulme të shumta të lancuar nga _____ që përfshinin bombardime me artilerinë e rëndë, të fshatrave në rajonin e

28 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 27.

29 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 14 tetor 2014 fq. 14.

30 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 4 dhjetor 2014 fq. 16.

31 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 3 dhjetor 2014 fq. 7, 10 mars 2015 fq. 4.

32 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 23.

33 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 8 korrik 2014 fq. 11.

34 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 14 tetor 2014 fq. 9, 10.

_____. Po ashtu, _____ veq qe bombarduar në fillim të muajit _____³⁵ _____ e _____ ishin angazhuar në aksione të llojit _____ kundër _____³⁶.

85. Ka pasur refugjatë nga fshatrat përreth që kërkonin strehim në fshatin e Dëshmitarit A. Fshati i _____ qe sulmuar nga _____ me datë _____³⁷. Dëshmitari A nuk ka marrë pjesë në luftime. Ai nuk ka qenë _____ i _____³⁷. Pas lufte, _____ ka aplikuar për _____ e _____ si një person që ka mbështetur dhe ndihmuar pjesëtarët e _____, duke i strehuar ata dhe duke u ofruar atyre ndihma tjera.

86. Gjer në _____ të vitit _____ **S. S.** ka qenë _____ i _____ në zonën operative të _____. Pastaj, ai qe zëvendësuar në këtë pozitë nga **S. L.** dhe u bë _____ i _____ i _____³⁸ **S. J.** ka qenë _____³⁹.

87. Në disa raste Dëshmitari A ishte marrë nga _____ e _____ nga dhoma në të cilën _____ mbahej dhe është dërguar në një dhomë më të madhe. _____ qe rrahur aty nga persona të ndryshëm.⁴⁰ Në një rast, _____ qe maltretuar së bashku me Dëshmitarin B nga ana e shumë _____. Kjo kishte ndodhur rreth 3 ditë para se Dëshmitari A të lirohej nga _____/_____⁴¹. Detajet e këtyre rrahjeve ishin subjekt i akuzës që ishte ndarë dhe gjykuar në një procedurë tjetër.

88. Si pasojë e rrahjeve që Dëshmitari A i kishte pësuar në _____/_____, _____ ka pësuar lëndime të ndryshme: mavijosje përgjatë tërë trupit duk përfshirë edhe kokën, 2 brinjë të

35 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq.17,11 nëntor 2014 fq. 14.

36 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 13.

37 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq. 16.

38 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 10.

39 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 19.

40 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 18.

41 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 18.

thyerë, një plagë në scrotum.⁴² Nuk ka baza për të atribuar lëndimet e veçanta në veprimet e kryera vetëm nga **S. S.** që ishin subjekt i akuzave kundër ____ në këtë rast.

89. Gjatë qëndrimit në burgim, Dëshmitari A merrte ushqim një herë në ditë dhe kishte vuajtur nga uria. Në tre ditët e para ____ i qe dhënë vetëm bukë e ujë. Pas kësaj, __ qe ushqyer me sasi të vogël makaronash një herë në ditë. Njëri nga _____ i kishte dhënë fshehurazi ca bukë dhe i kishte thënë atij se **S. S.** do e ekzekutonte atë për këtë që po e bënte, nëse do e mirrte vesh.⁴³ Dëshmitarit A i qe lejuar që ta përdorte banjën një herë në ditë dhe nuk i ishte dhënë mundësia për tu larë. Në dhomë ka qenë shumë nxehtë dhe _____ të cilët e ruanin derën nuk e kanë lejuar atë që ta hapi derën në mënyrë që të futej ajri i freskët brenda.⁴⁴ Një herë, një _____ i quajtur N. G. i kishte dhënë Dëshmitarit A rroba të pastra të cilat ishin sjellë nga _____ i Dëshmitarit A.⁴⁵
90. Nuk ka baza për të përcaktuar edhe ndonjë rast të një parehatie të ngjashme së cilës edhe persona të tjerë të mbajtur në _____/_____ i janë ekspozuar.
91. As Dëshmitari B, e as _____ nga _____ e as personi nga _____ nuk kanë shërbyer në ____, e as që kanë marrë pjesë në luftime. (supozimi i miratuar nga ana e trupit gjykues).
92. Dëshmitari A është liruar nga _____/_____ me __ ose ____ _____ kur ka filluar ofensiva _____. _____ i _____ R. S. e kishte hapur derën dhe i kishte lënë

42 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 15 janar 2015 fq. 10.

43 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 8 korrik 2014 fq. 20,21.

44 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 8 korrik 2014 fq. 21.

45 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 8 korrik 2014 fq. 11.

Dëshmitarin A dhe G. V. të lirë. Dëshmitari A ishte kthyer në këmbë në fshatin e tij.⁴⁶

93. **S. S.** dhe **J. D.** e kishin pyetur disa herë njëri tjetrin në praninë e Dëshmitarit A "nëse duhej që të ia prisnin kokën me sharrë elektrike siq i kishte ndodhur I. B."⁴⁷
94. Një herë një _____ i _____ kishte kërcënuar që ta vriste Dëshmitarin A me një armë. **J. D.** e kishte ndaluar _____ dhe i kishte thënë se ata nuk do ta ekzekutonin Dëshmitarin A por vetëm do e rrihnin. Dëshmitari A e kishte dëgjuar këtë vërejtje. Një herë tjetër **J. D.** i kishte thënë Dëshmitarit A se ata do ta vrisnin dhe do ia merrnin _____ dhe _____. Dëshmitari A i kishte dëgjuar këto thënie.⁴⁸
95. Gjersa ka qëndruar në _____/_____, Dëshmitari A nuk e ka parë asnjëherë **S. L., I. H.** e as **A. Z.** dhe nuk kishte dëgjuar asgjë në lidhje me ta.⁴⁹
96. Dëshmitari B kishte qëndruar në _____/_____ deri në një ditë të pacaktuar të _____, sidoqoftë, nuk ka pasur dëshmi që do ia bënte të mundur trupit gjykues që të përcaktojë faktet në lidhje me qëndrimin e _____ dhe lirimin e _____ me përjashtim të një rasti kur ai ishte maltretuar së bashku me Dëshmitarin A, dhe një rast kur është rrahur nga **S. G.**⁵⁰
97. Gjatë qëndrimit të tij në _____/_____, nga dritarja e dhomës së tij, Dëshmitari A e kishte parë **S. J.**

46 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 8 korrik 2014 fq. 20.

47 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 22.

48 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 19.

49 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 8 korrik 2014 fq. 16.

50 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 21,22.

të ketë qenë prezent aty. Sidoqoftë, **S. J.** asnjëherë nuk e kishte keqtrajtuar atë. Dëshmitari A nuk e kishte parë asnjëherë **S. J.** që të maltretojë persona tjerë.⁵¹

98. Përveç G. V., që kishte qëndruar në dhomën e njëjtë me Dëshmitarin A gjersa që të dy ishin liruar, F. M., dhe H. M., ka pasur edhe persona të tjerë të burgosur në _____/_____ gjatë qëndrimit të Dëshmitarit A atje. Ata kanë qenë të ___ vëllezërit nga _____, një burrë nga një vend i quajtur _____, dhe një plak nga fshati _____ i _____, dhe një _____ nga _____.⁵² Nuk ka pasur baza për të përcaktuar se sa gjatë ata kishin qëndruar aty dhe se si janë trajtuar.

99. Një ditë, në mes të muajit _____ dhe _____, ka qenë një grup prej rreth ___ dhe ___ personash që ishin burgosur në _____/_____. Ata janë mbajtur në dy dhoma, ___ deri në ___ persona në një dhomë. Dyert kanë qenë të ruajtura nga ana e rojeve të armatosura. Njëri nga ta ka qenë Dëshmitari G, një _____ i _____. Nuk ka asnjë dëshmi që do tregonte kombësinë e të tjerëve dhe se sa gjatë ata ishin mbajtur aty dhe nëse ishin keqtrajtuar në ndonjë mënyrë tjetër përpos burgosjes. Po ashtu nuk ka pasur edhe baza për të përcaktuar nëse ata kishin marrë pjesë në luftime në mes të popullsisë _____ dhe _____.⁵³

VI. Vrasja e një _____ të panjohur _____ (S. L.)

100. Dëshmitari D ka qenë _____ i _____ dhe _____ i fshatit të tij.⁵⁴ ___ i ka raportuar në lidhje me situatën në lagje **S. L.** ___ ka pasur lidhje familjare me **S. L.** përmes martesës: vjehrri i ___ ka qenë vëllai i babait të **S. L.**⁵⁵

51 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 16 korrik 2014 fq. 3.

52 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 25 qershor 2014 fq. 25.

53 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 27, 31, 32.

54 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor ; 11 nëntor 2014 fq. 11.

55 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 14.

101. Një natë, në fund të muajit _____ dhe fillimin e muajit _____, Dëshmitari D kishte ardhur në shtëpinë e _____ të **S. L.** në fshatin _____. Ai kishte qëndruar aty gjatë natës.
102. Të nesërmen pasdite, **S. L.** i kishte thënë Dëshmitarit D që ta shoqëronte atë në një makinë të llojit Xhip. **S. L.** voziste. Dëshmitari D është ulur në ulësen e parme të pasagjerëve. Nuk ka pasur persona tjerë me ta. **S. L.** ka qenë i armatosur me një pushke automatike të tipit AK-47 dhe pistoletë të llojit TT-dhe kishte të veshur _____ me _____ e _____ në të. Dëshmitari D ka qenë në rroba civile dhe ai po ashtu ka pasur një pushkë automatike të llojit AK-47. Ata kanë kaluar përafërsisht një distancë prej __ km nga _____ në drejtim të _____.
103. Në mes të fshatrave _____ dhe _____, **S. L.** e ka ndaluar makinën. Ata kanë dalur nga makina. **S. L.** e ka tymosur një cigare. Ka qenë një ____ në anën e _____ të rrugës dhe para tyre ka qenë një pyll i vogël.
104. Pas një kohe të shkurtë __ ____ të _____ të veshur me _____ të _____ të _____ janë paraqitur. Që të dy kanë qenë të armatosur. Ata kanë dalur nga pylli.⁵⁶ Ata po e shoqëronin një _____ të moshës __-__ vjeç.⁵⁷ ____ ishte një _____ i _____.⁵⁸ Ky person i kishte të lidhura duart e ____ para me një fije teli që i shkaktonte gjakderdhje.⁵⁹
105. Dy _____ e _____ e mbanin atë nga krahët nga të dyja anët. Në disa raste ata e kanë tërhequr atë ndërsa në disa raste __ ka ecur vetë. __ kishte të veshur rroba civile. Kur

56 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; nëntor 2014 fq. 47-48.

57 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014, fq. 48.

58 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 12 nëntor 2014, fq. 9.

59 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 12 nëntor 2014, fq. 4.

ata i janë afruar **S. L.** njëri nga këta përcjellës i tha _____, duke iu referuar të përcejllurit, "___ është personi".⁶⁰

106. Dëshmitari D ka qëndruar afër makinës. **S. L.** ka lëvizur disa metra para ___ dhe i është afruar të përcejllurit. I përcejlluri u gjunjëzua.⁶¹ Në një largësi që ishte mjaft afër sa për ta zgjatur dorën me një pistoletë dhe për të ia prekur kokën e të përcejllurit me të, **S. L.** e ka vendosur pistoletën në kokën e ___ prapa veshit të majtë. I përcejlluri ka qarë dhe ka thënë në dialektin _____ të gjuhës _____ "mos më vrit të lutem." Në atë moment ___ _____ që deri në atë moment e mbanin të përcejllurin nga krahët, u larguan disa hapa më tej. **S. L.** e ka shkrepur një gjuajtje dhe pas kësaj ___ ka shkrepur edhe ___ gjuajtje të tjera në kokën e të përcejllurit.⁶² Pas kësaj, i përcejlluri ka rënë në tokë. Të shtënat e kanë privuar atë nga jeta (supozim i miratuar nga paneli).

107. ___ të _____ e dërguan trupin në pyll.⁶³ **S. L.** dhe Dëshmitari D kanë hipur në makinë dhe **S. L.** e ka ngarë atë për në _____. Gjatë rrugës **S. L.** i ka thënë Dëshmitarit D se ___ e ka vrarë atë viktimën sepse ky person ia kishte marrë armën një kushëriri të **S. L.**, të quajtur A. L., dhe e kishte vrarë atë.⁶⁴ Kjo nuk është e vërtetë meqë A. L. kishte vdekur nën rrethana të tjera (dëshmia e J. L.). Nuk ka pasur dëshmi që do të tregonin në faktin nëse **S. L.** kishte gënjyer me qëllim apo e kishte pasur gabim.

60 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 50.

61 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 12 nëntor 2014, fq. 5.

62 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 12 nëntor 2014, fq. 12.

63 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 42.

64 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 12 nëntor 2014 fq. 8.

C. Vlerësimi i provave

I. Dëshmitë e përdorura si bazë për ri-konstruimin e fakteve

a. Dëshmitë plotësisht të besueshme

108. Trupi gjykues e ka bazuar shumicën e gjetjeve të saja faktike mbi dëshmitë e Dëshmitarit A, Dëshmitarit K dhe Dëshmitarit D.

Dëshmitari A

109. Dëshmitari A dhe _____ e _____, Dëshmitarja K, kanë folur në një mënyrë tipike të personave jo të arsimuar në të transmetuarit e një historie. Ka qenë e çartë se ata nuk ishin mësuar që të paraqesin një llogari bindëse dhe vijuese të ngjarjeve. Kjo rezultoi në lëshime dhe mangësi të cilat sipas mendimit të trupit gjykues mund t'i atribuohen mungesës së aftësive të raportimit të dëshmitarëve, në vend se të një gënjimi të qëllimshëm. Gjykata mori në konsideratë se dëshmitë e dëshmitarëve në fjalë ishin qartësisht të qëndrueshme në lidhje me faktet e paraqitura, pavarësisht aftësisë së tyre të kufizuar për ta bërë raportimin e tyre në një mënyrë të qartë dhe të strukturuar. Pas një krahasimi të përpiktë reciprok të dëshmitëve të dhëna nga Dëshmitari A dhe Dëshmitarja K, trupi gjykues arriti në përfundimin se në lidhje me elementet thelbësore, të gjitha këto pjesë të provave e kanë vërtetuar plotësisht dhe e kanë konfirmuar njëra-tjetrën.

110. Dëshmia e Dëshmitarit A ishte vendimtare për rindërtimin e ngjarjeve që u zhvilluan në _____/.

111. Nuk kishte dyshime në lidhje me aftësitë e dëshmitarit që t'i perceptojë, ti kujtoj dhe prezantoj faktet që i ka dëshmuar. Çështja e çrregullimit mendor të supozuar, nga e cila Dëshmitari mund të vuajë, u soll në vëmendjen e trupit

gjykues përmes certifikatës mjekësore të datës _____
(eksponati 1) dhe nga dëshmia e G.H.. Trupi gjykues ka aplikuar shqyrtim të përpiktë në lidhje me përmbajtjen e deklaratave të Dëshmitarit A në mënyrë që të përjashtojë mundësinë e iluzioneve të prezantohen si fakte.

112. Versioni i Dëshmitarit A i ngjarjeve është konstatuar i besueshëm. Nuk përmbante ndonjë element që do të kundërshtohet nga njohuritë e përgjithshme apo mendja e shëndoshë. Për më tepër, ish-in përbrenda të qëndrueshme dhe andaj të besueshme. Nuk ka pasur mospërputhje në kallëzimin e _____ edhe pse dëshmitari është pyetur vazhdimisht për çështjet e njëjta. Dëshmitari i ka kuptuar pyetjet dhe përgjigjet e _____ përputheshin me çështjet në lidhje me të cilat _____ është marrë në pyetje.
113. Avokatët mbrojtës kanë paraqitur disa sfida për besueshmërinë e Dëshmitarit A.
114. Avokati Tahir Rrecaj argumentoi se dëshmitari e përshkroi uniformën e **S. J.** si _____, edhe pse _____ kishte të veshur një _____. Në fakt, uniforma e zezë është përmendur në këtë kontekst nga Dëshmitari D;
115. Po ashtu edhe Avokati Gregor Guy Smith ka argumentuar në lidhje me pamundësinë e **S. S.** të ketë veshur rroba civile siç është përshkruar nga dëshmitari. Sidoqoftë, fakti i kontestuar dukej të ishte i një rëndësie margjinale meqë logjika nuk e përjashton një jo-aderim të përkohshëm në lidhje me zakonet e të veshurit të një veshjeje të veçantë;
116. Avokati Mexhit Syla i është referuar konfliktit në mes të dëshmitarit dhe _____ D. dhe xhelozinë e mundshme të dëshmitarit ndaj _____ D.. Ai po ashtu ka vënë në dukje përfitimet e mundshme që mund të rezultojnë nga statusi i dëshmitarit të mbrojtur si një motivim i mundshëm që e ka

joshur Dëshmitarin A që të japi dëshmi të rrejshme. Këto argumente janë marrë në konsideratë nga trupi gjykues, por janë konstatuar të jenë një lloj spekulimi dhe nuk e kanë mohuar besueshmërinë e Dëshmitarit A.

117. Tregimi i paraqitur nga Dëshmitari A tregon shkallë të ndryshme të theksimeve të aplikuara nga dëshmitari në lidhje me veprimet e kryesve të veçantë të veprës. Kjo duket që të jetë një proporcion i natyrshëm mes vuajtjeve që ___ i ka pësuar dhe vëmendjes së kushtuar ndaj personave fajtorë.
118. Kujtesa e Dëshmitarit A në lidhje me datat duket që të jetë e saktë. ___ ka treguar se ___ është dërguar në ___/___ ditën e ___, me datë ___ dhe është një fakt i ditur që kjo datë ka qenë me të vërtetë ditë e _____. Të gjitha datat që ___ i ka përmendur reflektojnë rendin kronologjik të ngjarjeve që ___ i ka përshkruar.
119. Asnjë nga faktet e prezantuara nga Dëshmitari A, nuk janë mohuar nga ndonjë pjesë tjetër e dëshmive të cilat ishin konstatuar si të besueshme nga ana e trupit gjykues: dëshmia e Dëshmitares K, dëshmia e Dëshmitarit D dhe mendimi i ekspertes C. B.

Dëshmitarja K

120. Dëshmitarja K ka konfirmuar se i _____, Dëshmitari A, ishte marrë nga shtëpia e tyre nga ana e _____, se ___ ka qëndruar larg shtëpisë për gati _____ dhe se ___ është kthyer i lënduar. Përshkrimi i _____ i lëndimeve përputhet me deklaratën e Dëshmitarit A. Kujtesa e ___ e rrëfimeve të _____ në lidhje me atë se çfarë i kishte ndodhur _____ në _____/_____ dhe se ___ e kishte dëgjuar nga ___ me rastin e kthimit të ___, përputhet me ngjarjet të cilat Dëshmitari A i ka paraqitur në _____. Dëshmitari D ka konfirmuar se kishte dhoma të vendosur në _____ e

_____ në ____/_____ dhe se ato janë përdorur nga _____,
si qeli burgu dhe se ato ishin të ruajtura nga ushtarët.

121. Dëshmitarja K dëshmoi në një mënyrë të singertë dhe spontane. Deklarata e _____ nuk përmbante as elemente thelbësisht të pa-besueshme as elemente që do të kundërshtonin në mënyrë eksplicite dëshminë e Dëshmitarit A.
122. Pas krahasimit të detajuar të deklaratave të të dy dëshmitarëve, trupi gjykues arriti në përfundimin se ata u përqendruan në fakte dhe rrethana të ndryshme dhe përdorën përshkrim të ndryshëm të të njëjtave ngjarje. Kjo e ka përjashtuar përshtypjen se ata i trilluan deklaratat e tyre në mënyrë që të plotësojnë apo vërtetojnë njëri-tjetrin.
123. Dëshmitarja K nuk e ka konfirmuar se _____ të cilët e kishin marrë Dëshmitarin A nga shtëpia, ta kenë përmendur urdhrin e **S. S.** ashtu siq kishte thënë Dëshmitari A. Trupi gjykues e ka marrë këtë si një indikacion se Dëshmitarja K nuk është përpjekur që ta portretizojë **S. S.** si shkaktarin kryesor të vuajtjeve të _____.
124. _____ nuk e ka përmendur spontanisht **S. S.**, por _____ iu është referuar _____ vetëm pasi që i janë bërë pyetje të cilat e kanë drejtuar fokusimin e _____ në personin e përmendur nga i _____ i _____ dhe ka mbajtur në mend vetëm pseudonimin "**S.**" që e kishte dëgjuar nga i _____.
125. Në të njëjtën kohë kjo duket e natyrshme për shkak të kalimit të kohës që kujtesa e _____ në lidhje me rrethanat që kishin të bëjnë me momentin kur i _____ i _____ ishte marrë nga shtëpia, dhe posaçërisht kujtesa e referimeve ndaj urdhrin të **S. S.**, nuk është e kompletuar sikurse ajo që është paraqitur nga ana e Dëshmitarit A i cili kishte komunikuar me _____ drejtpërsëdrejti.

126. Përvoja gjyqësore tregon se lëshimet në transmetime të detajuara të paraqitura nga një dëshmitar okular pas një kohe të gjatë, zakonisht ndryshojnë pasi që persona të ndryshëm ia atribuojnë një rëndësi të ndryshme detajeve të njëjta.
127. Deklaratat e Dëshmitarëve A dhe D ishin të mbështetura reciprokisht në lidhje me faktin se dhomat në _____ e _____ në _____/_____ qenë përdorur nga _____ si qendra të paraburgimit.
128. Deklarata e Dëshmitarit A qëndroi në përputhje me observimet dhe gjetjet e paraqitura nga dëshmitarja eksperte C. B. Sipas dëshmitares eksperte, vrragët mund të kenë rezultuar nga lëndimet që janë shfaqur apo që i janë përshkruar asaj nga Dëshmitari A ose që _____ i kishte mësuar nga raporti i M. G. dhe se kanë mundur që të shkaktohen në atë mënyrë, sipas mendimit të trupit gjykues, në tërësi përputhet me deklaratën e dëshmitarit.
129. Është një observim i përgjithshëm se mendimet e ekspertëve mjeko-ligjor shpesh janë të bazuara në thashetheme d.m.th në anamnezën që vjen nga pala e dëmtuar. Trupi gjykues vuri në dukje se në këtë rast, anamneza ishte verifikuar: përshkrimi i vrragëve dhe origjina e tyre që i është dhënë C. B. 's nga Dëshmitari A gjatë marrjes në pyetje, në tërësi përputhet me deklaratën e Dëshmitarit A të dhënë në gjykatë.
130. Trupi gjykues vuri në dukje një mospërputhje në mes të deklaratës së Dëshmitarit A dhe Dëshmitares K dhe rezultatin nga ekzaminimi i radioskopisë që është kryer nga C. B. që kishte të bëjë me numrin e brinjëve të thyera që Dëshmitari A kishte pësuar. Ndryshimi paraqitet jo si rezultat i gabimeve të qëllimshme të Dëshmitarit A dhe së _____ së _____, por është më tepër pasojë e mungesës së njohurive dhe shkathtësive mjekësore diagnostikuese.

131. Një mospërputhje tjetër kishte të bëj me karakteristikat e plagës në _____ (_____). Dëshmitari A i është referuar plagës si një plagë e "hapur". Sipas rezultateve të ekzaminimit që është kryer me datë 21 shtator 2012, plaga ishte shëruar me një vragë të dukshme. Sërish, mospërputhja i është atribuar nga paneli aftësive të kufizuara gjuhësore të Dëshmitarit A meqë ___ ka përdorur fraza të thjeshta dhe jo të stërholluara.

Dëshmitarja eksperte C. B.

132. Trupi gjykues në tërësi i ka pranuar gjetjet dhe konkludimet e paraqitura nga dëshmitarja eksperte. Ekspertiza e dëshmitares në fushën e mjekësisë ligjore që përcaktuar në mënyrë konkrete përmes paraqitjes së sfondit të ___ akademik dhe përvojës profesionale. ___ i ka bazuar konstatimet e s ___ në ekzaminimin mjekësor që e ka performuar personalisht me përjashtim të ekzaminimit të plagës që ndodhej në pjesën gjenitale të trupit të Dëshmitarit A. ___ ka dhënë një raport të detajuar në lidhje me këtë ekzaminim. Trupi gjykues nuk ka pasur dyshime sa i përket besueshmërisë së raportit të ___ dhe saktësisë së mendimit të dhënë në Gjykatë me datë 15 janar 2015.

133. Ekzaminimi i kompletuar nga M. G. ka qenë po ashtu tërësisht i besueshëm. ___ paraqiti një përshtkrim të qartë, të saktë dhe të hollësishëm të gjetjeve të tija dhe nuk ka pasur dyshime për kualifikimet e ___ si një mjekoligjor.

134. Konkludimi se vetëm vraga në _____ mund të lidhet me një veprim të veçantë të vetëm të cilit Dëshmitari A i ishte nënshtruar gjersa ishte në _____/_____, qe marrë nga paneli mbi bazat e mendimit të B. 'së. Dëshmitarja eksperte kishte dhënë një indikacion shumë të përgjithshëm në lidhje me origjinën e mundshme të vrragëve në trupin e Dëshmitarit A. Ky indikacion nuk ka qenë as specifik e as

unik për çdo rrahje të veçantë që është mbajtur në mend nga dëshmitari, përpos rastit të vetëm kur ___ është pickuar në _____.

135. Vlerësimi i përgjithshëm që mendimi i C. B. e ka mbështetur dëshminë e Dëshmitarit A, nuk është dëmtuar nga pohimi i ___ se vrragët në fjalë mund të jenë shkaktuar nga ngjarje të tjera në vend të atyre që ishin paraqitur nga dëshmitari. Vërtetimi në këtë rast nuk ka qenë as bindës e as vendimtar, por mendimi nuk e ka diskredituar dëshmitarin në asnjë mënyrë. Andaj, ka qenë logjika, koherenca dhe mungesa e mos-përputhjes me dëshmi të tjera të besueshme që kanë kontribuar në vlerësimin pozitiv të vlerës dëshmuese të dëshmimeve të Dëshmitarit A dhe Dëshmitares K.

Dëshmitari D

136. Trupi gjykues e ka gjetur dëshminë e Dëshmitarit D si tërësisht të besueshme. ___ ka folur në një mënyrë të logjikshme. ___ i ka moduluar emocionet e ___ në një mënyrë adekuate me shkallën e përmbajtjes traumatike në përshkrimin e ngjarjeve që i ka dëshmuar. ___ nuk ka shfaqur ndonjë tendencë që të ia atribuojë **S. L.** ndonjë veprim që ___ vetëm ka hamendësuar duke i pas dëgjuar nga të tjerët, në vend se ti dëshmonte vetë. ___ në mënyrë të çartë i ka diferencuar faktet në lidhje me **S. L.** nga personat e tjerë me ato nga observimet e _____. Kjo ia ka dhënë dëshmisë së ___ një vlerë objektiviteti.
137. Deklarata e Dëshmitarit D i është dukur panelit të jetë spontane dhe në të njëjtën kohë e qëndrueshme. ___ ka dëshmuar në një mënyrë të sigurt dhe konsekuente. Të gjitha faktet e cekura në tregimin e ___ janë përputhur njëra me tjetrën dhe kanë krijuar një rrjedhshmëri koherente dhe bindëse të ngjarjeve.

138. Besueshmëria e Dëshmitarit D është verifikuar përmes një marrjeje në pyetje të tërthortë të detajuar dhe të përpiktë e bërë jo vetëm nga ana e avokatit mbrojtës por edhe nga ana e anëtarëve të trupit gjykues. ____ i janë bërë pyetje të shumta të përsëritura dhe __ aspak nuk është hutuar nga to. Të gjitha përgjigjet e ____ kanë qenë koherente dhe konsekuente. Vërtetësia e kujtesës së ____ i ishte nënshtruar testimit përgjatë seancave dëgjimore. Në asnjë rast __ nuk është shmangur nga versioni i paraqitur përgjatë tërë dëshmisë së ____.
139. Dëshmitari D nuk ka shfaqur ndonjë prirje që me qëllim ti shmangët ndonjë teme. __ dukej të ishte mjaft i përgjegjshëm aq sa __ lejonte memoria e _____. Në të njëjtën kohë __ nuk ka hezituuar që të pranojë se nuk i mbante në mend disa fakte të një rëndësie të vogël, që e ka vërtetuar edhe më shumë objektivitetin e _____. Për më tepër, kjo është mjaft e kuptueshme për shkak të kalimit të kohës.⁶⁵
- 140.** Ka pasur disa dallime të dukshme mes deponimeve paraprahe të Dëshmitarit D dhe deklaratës së tij në gjykatë që është sfiduar nga avokati mbrojtës Gregor Guy Smith dhe Arianit Koci, në lidhje me vrasjen që i atribuohet **S. L.** :
- 140.1. Ne fazën paraprahe dëshmitari ka dëshmuar se në momentin kur është gjuajtur e shtëna e parë viktima ka qenë në pozitë në këmbë,⁶⁶ ndërsa në sallën e gjyqit dëshmitari ka theksuar se viktima ka qenë në gjunjë në atë kohë;⁶⁷

65 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 20, 22, 31, 32, 33 43, dhe 12 nëntor fq. 9,10.

66 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 13 nëntor 2014 fq. 49.

67 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 12 nëntor 2014 fq. 4.

140.2. Në fazën paraprake dëshmitari ka theksuar se __ ka ardhur në shtëpinë e **S. L.** në _____ natën dhe pastaj **S. L.** i kishte thënë _____ që të shkoj me të dhe ata kishin shkuar me makinë në vendin e krimit. Në gjykatë __ ka theksuar se __ ka qëndruar në shtëpinë e _____ të **S. L.** në _____ gjatë natës dhe se ka shkuar në vendin e krimit tek të nesërmen.⁶⁸

141. Që të dyja sfidat ishin prezantuar përgjatë marrjes në pyetje tërthorazi dhe nuk e kanë hutuar dëshmitarin. __ ka qëndruar pranë versionit të __ të dhënë gjatë marrjes kryesore në pyetje. Sipas mendimit të trupit gjykues mospërputhjet dhe dallimet kanë rezultuar nga kalimi i kohës dhe pa përsosmëria e natyrshme e perceptimit njerëzor dhe memories. Në fakt, ato e kanë siguruar trupin gjykues se dëshmia e dhënë para trupit gjykues ka qenë tërësisht spontane dhe nuk ishte përgatitur më parë nga ana e dëshmitarit.

142. Reagimi i __ gjatë konfrontimit me mospërputhjet dukej të ishte i natyrshëm dhe spontan. Sqarimi i __ në lidhje me specifitetin e detajeve të kërkuara gjatë marrjes në pyetje në shqyrtimin gjyqësor⁶⁹ është vlerësuar nga trupi gjykues si i sigurt dhe bindës. Në fakt, marrja në pyetje gjatë hetimeve nuk ka qenë shumë specifike. Të dhënat tregojnë se asnjë pyetje nuk qe bërë për sqarime në atë kohë. Prandaj, mospërputhjet nuk e kanë vënë në dyshim besueshmërinë e Dëshmitarit D.

143. Nuk ka pasur pjesë të besueshme të dëshmisë që e ka kontradiktuar deklaratën e Dëshmitarit D. Në veçanti, dëshmitë e dëshmitarit N. F. dhe dëshmitarit K. B. H., nuk kanë qenë bindëse dhe prandaj të paqëndrueshme. Tregimi i dhënë nga dëshmitari J. L. nuk e ka mohuar vërtetësinë e Dëshmitarit D meqë vetëm e ka mohuar

68 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 41.

69 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 13 nëntor 2014 fq. 28.

vërtetësinë e sqarimeve që **S. L.** ia ka prezantuar Dëshmitarit D në kohën kritike.

144. Në fjalë e tij përfundimtare, avokati mbrojtës Arianit Koci ka paraqitur disa argumente tjera në mënyrë që ta vë në dyshim besueshmërinë e Dëshmitarit D, përkatësisht se:

144.1. Dëshmitari gabimisht ka theksuar se **S. L.** ka qenë " _____ i _____ i _____ në _____ " ndërsa _____ është bërë _____ i _____ në _____ vetëm dikah në muajin _____ të vitit _____. Trupi gjykues ka konkluduar se ky gabim nuk e provon faktin që dëshmitari ka gënjyer me qëllim. Kjo vetëm ka treguar se _____ ka pasur njohuri të kufizuara në lidhje me strukturën e _____ e cila nuk ndikon në vërtetësinë e kujtesës së tij në lidhje me faktet që _____ i ka dëshmuar;

144.2. Ka qenë e pamundur që të vozitej për _____ km pa hasur në ndonjë pikë _____ të kontrollit. Trupi gjykues ka konstatuar se kjo tezë nuk është mbështetur nga asnjë dëshmi;

144.3. Ka qenë e pamundur që të komunikohet me _____ e _____ në një largësi prej _____ km me radio dhe telefonat nuk kanë punuar. Në fakt, Dëshmitari D nuk ka thënë se **S. L.** ka komunikuar në prani të _____ me personat të cilët e kanë përcjellur viktimën. Arsyetimi i logjikshëm e ka shpënë trupin gjykues në supozimin se personat e kanë vëzhguar rrugën andaj ata kanë mundur që të shfaqen menjëherë pasi që e kanë parë **S. L.** të tymosi një cigare me të arritur.

Dëshmitari A. G.

145. Dëshmitari A. G. e ka paraqitur dëshminë e _____ në një mënyrë logjike dhe koherente. Ajo përputhej plotësisht me deklaratat e F. B. dhe H. H. në lidhje me trajtimin mjekësor që i ishte dhënë **S. G.** në vitin _____. Për këto arsye paneli e vlerësoi dëshminë e _____ si të besueshme.
146. Dëshmitari ka treguar se pas operacionit që ishte kryer në fund të muajit _____ dhe në fillim të muajit _____, **S. G.** e ka pasur këmbën e lënduar të mobilizuar me allci. Sidoqoftë, _____ ka mundur që të lëvizë vetëm nëse këmba tjetër ka qenë e lëvizshme. Dëshmitari ka pranuar se _____ nuk ka pasur dijeni nëse lëndimet e këmbës të pa-mobilizuar e kanë penguar **S. G.** nga të lëvizurit me paterica.⁷⁰ _____ ka pranuar se **S. G.** ka mundur që të lëvizë me paterica në një distancë prej disa _____.⁷¹ Kjo deklaratë përputhet me dëshmitë e Dëshmitarit A dhe Dëshmitarit D.

Aplikimi i Dëshmitarit A për _____ e _____ të _____ me datë _____

147. Trupi gjykues ka konkluduar se aplikimi i Dëshmitarit a për statusin e _____ të _____ me datë _____ që vërtetuar siç duhet. Ajo i qe dorëzuar gjykatës nga autoritetet kompetente: _____ për _____ dhe _____ e _____ të _____ të _____, _____ dhe të _____. Përmbajtja e aplikacionit përputhet me deklaratën e Dëshmitarit A të dhënë para gjykatës meqë _____ e kishte mbështetur _____ më strehim dhe ushqim. Kjo nuk tregon nëse parashtruesi i kërkesës kishte marrë pjesë në _____ para se të sillej në _____/_____.

70 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 13 shkurt 2015 fq. 16.

71 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 13 shkurt 2015 fq. 16.

Certifikatat mjekësore të lëshuara për Dëshmitarin A nga G. H. me _ _ _ _ _

148. Trupi gjykues ka vlerësuar se certifikata mjekësore e lëshuar nga G. H. me _ _ _ _ _ është autentike. Origjina e ___ ishte konfirmuar nga vetë mjeku.
149. Vetë certifikata që pranuar vetëm si provë që mjeku e kishte lëshuar diagnozën e shkruar në certifikatë dhe jo si provë e korrektësisë së diagnozës.

II. Provat pjesërisht të besueshme

Dëshmitari B

150. Trupi gjykues arriti në përfundimin se vetëm një pjesë e deklaratës së Dëshmitarit B e paraqitur nga ___ me rastin e marrjes së drejtpërdrejtë në pyetje dhe që kishte të bënte me rrahjen e vetë Dëshmitarit e kryer nga **S. G.**, mund të përdorej për rindërtimin e fakteve. Tregimi i ___ në lidhje me rrahjen ishte konsekuent dhe i vendosur.
151. Dëshmitari B ka folur në lidhje me vuajtjet që i kishte pësuar nga **S. G.** në një mënyrë të sigurtë dhe të vendosur. Vendosmëria e ___ që të paraqesë keqtrajtimin që e kishte pësuar ka qenë e dukshme, përkundër shqetësimeve në lidhje me sigurinë të cilat Dëshmitari i ka vënë në dukje.
152. gjatë marrjes në pyetje në mënyrë të tërthortë, Dëshmitari B ka mohuar që të jetë rrahur ndonjëherë nga **S. G.**. Ndërsa, gjersa është konfrontuar me një version të ___ më ndryshe që ishte dhënë gjatë marrjes kryesore në pyetje, ___

nuk i ka sqaruar arsyet e kësaj mospërputhjeje dhe ka reaguar në një mënyrë të dukshme shqetësuese, padyshim duke e fshehur arsyen e vërtetë të ndërrimit të dëshmisë së _____. Prandaj, mohimi i _____ nuk ka qenë bindës.

153. Versioni i Dëshmitarit B në lidhje me rrethanat e arrestimit të _____ qe kundërshtuar nga Dëshmitari A. Sipas Dëshmitarit B, Dëshmitari A ka bashkëpunuar me _____ e _____ me atë rast dhe bile ka qenë edhe i armatosur më një pushkë. Dëshmitari B padyshim ka shmangur që të përgjigjet në pyetjet e drejtuara në lidhje me pjesëmarrjen e Dëshmitarit A në arrestimin e _____.⁷²

154. Pavarësisht pohimit se Dëshmitari A ka bashkëpunuar me _____ dhe bile i ishte lejuar që të mbajë armë, Dëshmitari B në mënyrë spontane ka thënë se ai as që kishte parë që "ata" e kishin marrë Dëshmitarin A.⁷³ Këto fjalë tregojnë se Dëshmitari B në fakt kishte supozuar se Dëshmitari A ishte "marrë", d.m.th. qe privuar nga liria gjersa ka qëndruar në _____/_____.

155. Në dritën e fakteve të paraqitura nga Dëshmitari A dhe Dëshmitarja K, konstatimet se Dëshmitari A kishte bashkëpunuar me _____ e _____ gjatë arrestimit ishin krejtësisht joreale.

156. Dëshmitari B konstatoi se _____ qe sjellë në _____/_____ me _____ dhe pastaj qe rrahur nga **S. G.** me _____ . Data e parë e dhënë është dukshëm e gabuar meqë Dëshmitari a në mënyrë bindëse kishte deklaruar se ata qenë sjellë në _____/_____ me _____ .

157. Deklaratat e Dëshmitarit B në lidhje me kohëzgjatjen e qëndrimit të _____ në _____/_____ dhe mohimi i _____ të ketë

72 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 14 tetor 2014 fq. 8.

73 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 14 tetor 2014 fq. 14.

qenë i përfshirë në incidentin kur ___ ka qenë i maltretuar së bashku me Dëshmitarin A, janë në kundërshtim me dëshminë e Dëshmitarit A.

158. Pretendimi i Dëshmitarit B në lidhje me falsifikimin e deklaratës së ___ në procedurën paraprake nga ana e prokurorit tingëllonte naive dhe jo-bindëse. Me rastin e marrjes në pyetje tërthorazi ___ ka mohuar edhe faktet që ___ veq i kishte pranuar para gjykatës.

159. Sjellja e Dëshmitarit B gjatë shqyrtimit gjyqësor tregoi se ___ kishte frikë për të treguar të vërtetën. ___ ishte i shqetësuar, i paqartë dhe reagimet e ___ ndaj disa pyetjeve e kishin manifestuar këtë. ___ nuk e ka shpjeguar arsyen e ndryshimit të konsiderueshëm të versionit të ___ të ngjarjeve.

160. Dëshmitari B ka pasur shqetësime për sigurinë e ___ personale. Ky konstatim është bërë mbi bazën e dëshmisë së dhënë nga dëshmitari C. S..

Dëshmitari H. H.

161. Deklarata e H. H. ishte e logjikshme dhe përputhej me deklaratën e F. B. dhe A. G.. Dëshmitari tregoi gatishmëri për të dhënë përgjigje rraskapitëse.

162. Megjithatë, trupi gjykues nuk e ka pranuar jashtë shkrimit të dëshmitarit në lidhje me kohën gjersa **S. G.** Kishte qëndruar i ngujuar pas operacionit.⁷⁴ Dëshmitari tregoi një shkallë të pasigurisë në vendosjen e ngjarjeve në kohë.⁷⁵ ___ ka sqaruar se ___ e ka vendosur kohën sipas kujtesës së ___

74 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 10 mars 2015 fq. 6

75 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 10 mars 2015 fq. 24.

në lidhje me kushtet atmosferike apo erës në ajër. ___ ka sqaruar se ___ e ka përdorur metodën e njëjtë për të përcaktuar kohën kur **S. G.** ishte operuar dhe ___ ka dhënë indikacione të ndryshme në lidhje me kohën me rastin e marrjes së drejtpërdrejtë në pyetje dhe me rastin e marrjes në pyetje në mënyrë të tërthortë.⁷⁶

163. Dëshmia e Dëshmitarit H. H. në lidhje me periudhën e palëvizshmërisë së **S. G.** që kundërshtuar nga Dëshmitari A dhe Dëshmitari D. Ata e kanë parë **S. G.** të lëvizë me paterica apo në karrocë invalidësh. Po ashtu Dëshmitari B në mënyrë bindëse ka dëshmuar se **S. G.** e kishte maltretuar atë në _____, pasi është sjellë në _____ me Dëshmitarin A i cili ka dëshmuar se kjo kishte qenë më _____.

c. Supozimet dhe faktet e pamohueshme të miratuara nga trupi gjykues

164. Trupi gjykues e ka pranuar supozimin se Dëshmitari B, vëllezërit nga _____ dhe personi nga _____ as që kanë shërbyer në ___ e as që kanë marrë pjesë në luftime. Kjo që bazuar në vlerësimet se asnjë dëshmi nuk kishte treguar përfshirjen e tyre në luftë apo në ndonjë formë tjetër luftimesh që kishin të bëjnë me konfliktin e armatosur. Është një fakt i ditur se pjesa më e madhe e _____ të _____ i ishin ekspozuar mizorive të shkaktuara nga konflikti. Jo të gjithë ata kanë marrë pjesë në mënyrë aktive në luftime edhe pse shumica prej tyre ka të ngjarë ta kenë mbështetur _____ në forma tjera të ndryshme.

165. Qe konkluduar nga trupi gjykues se të shtënat e shkrehura nga **S. L.** në kokën e personit të paidentifikuar e kanë privuar atë person nga jeta e _____. Ky supozim që bazuar në dijeninë e përgjithshme se të shtënat e shkrehura në kokën e viktimës me grykën e drejtuar në pjesën pas veshit

⁷⁶ Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 10 mars 2015 fq. 25.

me siguri që do rezultonte në vdekjen e viktimës. Shkalla e probabilitetit në këtë rast është aq afër sigurisë që asnjë dyshim i arsyeshëm në lidhje me vdekjen e viktimës në fakt nuk ka mbetur.

166. **S. L.** nuk ia kishte thënë në fakt të vërtetën Dëshmitarit D në lidhje me vrasjen e _____ të panjohur në praninë e _____. Ky supozim ka qenë pasojë e një vlerësimi pozitiv të dëshmisë së dëshmitarit J. L..
167. Armët të cilave zakonisht dëshmitarët iu janë referuar si " Pistoletë TT" apo si "AK-47" qenë prezumuar nga trupi gjykues të jenë në fakt pistoletë e tipit TT apo ndonjë lloj i pushkës automatike AK-47. Është një fakt i njohur se në vend të armatimit origjinal, replika tërësisht funksionale të prodhuara nga prodhues të ndryshëm janë përdorur zakonisht në konflikte të armatosura në ish Jugosllavinë. Asnjë nga Dëshmitarët që ka përmendur disa armë nuk e ka pasur mundësinë që t'i ekzaminojë e as që dukej se ata kishin njohuri të specializuar sa i përket armëve.
168. Qe pranuar si një fakt i njohur botërisht se në kohën kur Dëshmitari A është mbajtur në ____/____ dhe kur **S. L.** e ka vrarë personin e panjohur mes _____ dhe _____, ka në një konflikt i armatosur duke u zhvilluar në Kosovë. Ka pasur viktima të shumta, dëmtime të pronave dhe zhvendosje të civilëve. Këto fakte të njohura qenë përforcuar nga faktet e paraqitura nga Dëshmitari A77, Dëshmitari D78, dhe po ashtu nga F. B., A. G. dhe B. G..

d. Prova të besueshme por jo dhe përfundimtare

77 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 24 qershor 2014 fq. 14.

78 Procesverbal nga shqyrtimi gjyqësor; 11 nëntor 2014 fq. 13.

Dëshmitari J. L.

169. Trupi gjykues e ka vlerësuar dëshminë e dhënë nga dëshmitari J. L. si të besueshme. Nuk ka pasur elemente të cilat do e diktonin kriticizmin e vërtetësisë së _____. Duke pasur parasysh respektin për të parët dhe në përgjithësi respektin për vlerat familjare që përherë janë të pranishme në Kosovë, duket e pamundur se ___ me qëllim do ofronte një alibi një personi për të cilin supozohet të ia ketë vrarë _____ duke gënjyer në lidhje me rrethanat e vdekjes së _____ të _____.

Dëshmitari F. B.

170. Nuk ka pasur arsye për të mohuar kredibilitetin e dëshmitarit F. B.. Memoria e _____ në lidhje me faktet ka qenë adekuate në krahasim me kalimin e kohës. ___ iu është përgjigjur pyetjeve në një mënyrë të sigurtë dhe dëshmia e _____ është mbështetur nga H. H.. Sidoqoftë, ai nuk ka pasur një dijeni të drejtpërdrejtë në lidhje me mundësinë e **S. G.** për të lëvizur në fund të _____ e as për _____ të _____.

Dëshmitari B. G

171. Dëshmitari B. G. i paraqiti kujtimet e _____ në lidhje me ngjarjet në mënyrë të sigurtë dhe të logjikshme. Nuk ka pasur baza për të dyshuar në besueshmërinë e _____. Në të njëjtën kohë doli që deklarata e _____ nuk ka përmbajtur pothuajse asnjë element që do të mund të përdorej për ri konstruimin e fakteve që kanë të bëjnë me akuzat. Përjashtimi i vetëm i është referuar trajtimit të bërë nga **S. G..**

172. Dëshmitari nuk ka ditur ndonjë fakt që lidhej drejtpërsëdrejti me gjendjen shëndetësore të **S. G.** në fund të muajit _____ e as që ka ditur strukturën komanduese të _____ në atë kohë kritike përpos të përmendurit se **S. L.** dhe **S. S.** ishin _____.

Dëshmitari C. S.

173. Nuk ka pasur ndonjë arsye për të kritikuar vërtetësinë e dëshmitarit C. S.. Dëshmia e ____ nuk përbëhet nga elemente që do ishin jo-reale.

174. Dëshmitari C. S. i ka përsëritur informacionet që i ka marrë nga Dëshmitari B në lidhje me frikën e ____ për sigurinë personale. Kjo informatë përshtatet me sjelljen e Dëshmitarit B gjatë dëshmisë: __ dukshëm ka qenë _ shqetësuar, _ frikësuar dhe është ndjerë _ pasigurtë.

175. Faktet e prezantuara nga **C. S.** ishin të padobishme për rindërtimin e fakteve. Nuk ka pasur ndonjë mënyrë për të verifikuar nëse Dëshmitari B ia ka thënë të vërtetën.

176. Dëshmia e dëshmitarit **C. S.** ka treguar se Dëshmitari B ka qenë i frikësuar. Sidoqoftë, besueshmëria e Dëshmitarit B ishte mohuar tashmë për arsye të tjera të shumta.

Dëshmitarja N

177. Dëshmitarja N, _____ Dëshmitarit F, ka dëshmuar në mënyrë të sigurtë. Nuk ka pasur baza për të refuzuar besueshmërinë e _____. Sidoqoftë, deklarata e _____ më shumë përbëhej nga thashethemet që _____ i ishin thënë nga i _____, Dëshmitari F. Nuk ka pasur baza për verifikimin e këtyre thashethemeve dhe për këtë arsye dëshmia e Dëshmitares N nuk ka mundur që ti kontribuojë ri-konstruimit të fakteve.

178. Dëshmitarja N ka konfirmuar se _____ ka munguar për ca kohë dhe se _____ i kishte thënë _____ se _____ ishte marrë nga _____ dhe se _____ kishte ardhur në shtëpi _____ plagosur. Pjesët e mbetura të dëshmive të besueshme nuk kanë qenë të mjaftueshme për t'i lidhur këto fakte me ndonjë veprim kriminal të ndonjërit nga të pandehurit.

Dëshmitari O

179. Nuk ka pasur baza për të diskualifikuar vërtetësinë e Dëshmitarit O. Dëshmia e _____ ka qenë po ashtu tërësisht e bazuar në thashetheme të paverifikueshme që vinin nga _____, Dëshmitari F. Prandaj, nuk ka qenë e dobishme për gjetjen e fakteve.

Dëshmitari G. H.

180. Ashtu siq është elaboruar më sipër, trupi gjykues ka besuar se me datë _____, G. H. ka lëshuar një certifikatë e cila ka konfirmuar se Dëshmitari A vuante nga një psikozë akute dhe nuk ka qenë në gjendje për të punuar. Dëshmitari bindshëm ka konfirmuar origjinën e dokumentit.

181. G. H. nuk e mbante në mend ekzaminimin e Dëshmitarit A. ___ ka treguar se Dëshmitari A dhe disa anëtarë të familjes së ___ kanë qenë pacientë të ___ para luftës.

182. Dëshmia e G. H. ka qenë koherente dhe e logjikshme. Sipas të kuptuarit të ___ të psikozës akute, diagnoza e ___ duket të jetë mjaft e mundshme. Ky konkludim është bazuar nga trupi gjykues në logjikën e analizës së dëshmisë së ___. ___ ka thënë se ngjarjet traumatike mund të shkaktojnë psikozë akute. Trupi gjykues ka vënë re se ngjarjet që ___ i ka përmendur përputhen me përvojën e Dëshmitarit A nga _____./_____.

183. Dëshmitari ka sqaruar se sipas tij, psikoza akute nënkupton si në vijim:

"Psikozë akute është gjendja e shkurtër psikotike e cila është shfaqur si pasojë e situatave të rënda traumatike apo ngjarjeve, në rast të humbjes së një anëtari të dashur të familjes, në situata të vështira të cilat manifestohen me çrregullime psikiatrike të cilat sulmojnë shumë sfera, kryesisht në fushën e të menduarit, aspektin e perceptimit, individi është jashtë realitetit, në të cilin idetë delusionale do të mbizotërojnë, ne do të kemi edhe çrregullimeve njohëse, çrregullime të perceptimit, ku të pranishëm janë halucinacionet, si auditore (dëgjuese) apo vizuale dhe siç e përmenda më parë çrregullimi i personalitetit me pasojën e humbjes së vetes dhe ndjenjës së realitetit rreth tij."

184. ___ gjithashtu shpjegoi se psikoza akute zakonisht ndodhë për një periudhë të shkurtër kohore. ___ vuri në dukje mundësinë e përsëritjes.(1 mars 2015).

185. Trupi gjykues nuk ka gjetur arsye që ta konfrontojë mendimin e G. H në lidhje me psikozën akute me definicionin e zakonshëm të aplikuar të këtij lloji të çrregullimit mendor.

186. Vetë diagnoza nuk e ka penguar të vlerësuarit e kompetencave të Dëshmitarit A që të japi dëshmi të besueshme meqë qe miratuar nga paneli. Sipas vëzhgimeve të trupit gjykues gjatë gjykimit, Dëshmitari A nuk ka shfaqur asnjë simptomë të vetme të përshkruar nga G. H. si tipike për psikozën akute. Nuk ka pasur indikacione se perceptimi i ___ apo përqendrimi i aftësisë që të prezantojë fakte ishte i ndikuar në ndonjë mënyrë nga çrregullimi mendor.

i. Dëshmitë e refuzuara si bazë për rindërtimin e fakteve

Dëshmitari F. M.

187. Trupi gjykues e ka vlerësuar dëshminë e prezantuar nga Dëshmitari F. M.. Ashtu siq ishte paraqitur gjatë marrjes në pyetje në mënyrë të tërthortë, ___ dëshmitar ka devijuar plotësisht nga deklarata e ___ ed hënë në procedurën paraprake. Sipas mendimit të trupit gjykues kjo mospërputhje është aq e thellë saqë nuk mundet që ti atribuohet thjesht pa përsosmërisë së aftësive raportuese të dëshmitarit. Në fazën paraprake dëshmitari ka prezantuar aftësinë e të qenit mjaft preciz dhe logjik. Sidoqoftë, pas një konsiderimi të plotë, trupi gjykues konstaton se kjo mospërputhje ishte fabrikuar me qëllim sepse versioni i ___ i ngjarjeve në mënyrë të qartë ishte në kundërshtim me dëshminë e Dëshmitarit A dhe me deklaratën e ___ të dhënë në fazën e procedurës paraprake.

188. Dëshmitari qe marrë në pyetje nga prokurori si një dëshmitar armiqësor. ___ nuk ka dhënë ndonjë arsye të bindshme për ndërrimin e versionit të ___ në lidhje me ngjarjet. Pretendimet e ___ se marrja në pyetje gjatë fazës paraprake ishte falsifikuar, doli që të ishte naive dhe joreale meqë çdo falsifikim do të kishte qenë mjaft i çartë që t'i zbulohet gjykatës. Në parim, procedura penale nuk lejon për përdorimin e të dhënave nga një intervistë në fazën paraprake si prova direkte e cila e bën të falsifikuarit të përbëhet nga fakte tërësisht të padobishme fiktive. Pretendimet i janë dukur trupit gjykues si akuza të kota dhe boshe.

Dëshmitari L

189. Trupi gjykues e ka vlerësuar dëshminë e Dëshmitarit L, _____ i Dëshmitarit A, si jo të besueshme. Ka pasur dallime të dukshme në mes të dëshmimeve të Dëshmitarit L dhe Dëshmitarit A. Sipas Dëshmitarit L i _____ i ___ qe dërguar në _____ / _____ me _____ nga _____ e _____ dhe njëri nga ta ka qenë **J. D.** Dëshmitari A ka treguar datën e _____ dhe ka mohuar se **J. D.** kishte marrë pjesë në arrestimin e _____. Dëshmitarja K nuk e ka përmendur **J. D.** gjatë arrestimit të të _____ të _____. Dëshmitari L ka mohuar se _____ ka pasur kontakt me **S. S.** në _____ / _____ gjersa _____ i _____ ka qëndruar atje.

190. Dëshmitari L ka konfirmuar se Dëshmitari A i kishte thënë _____ se _____ dhe Dëshmitari B ishin maltretuar së bashku dhe se janë detyruar për ta rrahur njëri tjetrin. Dëshmitari L ka përshkruar po ashtu se _____ i _____ dukej sikur të ishte maltretuar pas kthimit të _____ në shtëpi. Në të njëjtën kohë, Dëshmitari L ka ardhur në gjykim me një qëllim të dukshëm që ta diskreditojë Dëshmitarin A. _____ ka vënë në dukje pretendimin e _____ të _____ për çrregullim mendor duke thënë se _____ ishte _____ sëmurë mendërisht dhe _____ po ashtu kishte sjellë edhe një certifikatë mjekësore të cilën _____ e

paraqiti si provë të kësaj (eksponati 1). Sjellja e ___ e ka tejkaluar një korrigjim të një gabimi të pretenduar të cilin ai e ka bërë në lidhje me identifikimin e **S. S..**

191. Sqarimi i Dëshmitarit L në lidhje me njohjen e ___ të gabueshme të **S. S.** ka qenë joreal. ___ kinse e kishte parë **S. S.** në TV dhe e ka njohur si personin që ___ e kishte takuar në ____/_____. Pastaj, pasi që është marrë në pyetje nga prokurori, Dëshmitari L sërish e ka parë **S. S.** në TV dhe e ka kuptuar se ___ kishte bërë një gabim. Gjatë marrjes në pyetje para trupit gjykues ___ ka paraqitur argumente të forta për të sqaruar gabimin e ___ të pretenduar. ___ e ka kujtuar gjatësinë dhe tiparet e fytyrës së personit të cilin ___ e kishte përzier me **S. S..** Ka qenë mjaft e paarsyeshme që ___ të shfaqti një kujtesë të tillë vetëm para se të vinte në gjykim.

192. Dëshmitari L ishte dukshëm armiqësor ndaj **J. D..** ___ e akuzoi atë të kishte qenë bashkëpunëtor i _____ dhe ishte i prirë për të ia atribuar _____ disa veprime të _____ të cilat nuk janë konfirmuar nga ndonjë provë e besueshme.

193. Dëshmitari ishte i prirë që të ofrojë përgjigje të drejtpërdrejta. Përshtypja e trupit gjykues ishte se ___ u bënte bisht çështjeve për të cilat i janë parashtruar pyetjet.

Dëshmitari C

194. Dëshmia e Dëshmitarit C e dhënë në shqyrtimin gjyqësor ishte krejtësisht e pabesueshme. Që nga fillimi i paraqitjes së ___ në sallën e gjyqit ___ tregoi një qëndrim

armiqësor ndaj sistemit të drejtësisë. ___ ishte arrogant dhe fyes. Ishte e qartë se ___ tentonte ta sabotojë përballën e ___ me deponimet e ___ në fazën paraprake.

195. ___ kundërshtoi tërësisht pretendimet e ___ të paraqitura në prokurori në fazën e procedurës paraprake. Pretendimi i ___ për falsifikimin e të dhënave të intervistës së ___ paraprake ishte naiv dhe jo bindës.

196. Dëshmitari C është shpallur si dëshmitar armiqësor, prandaj deklarata e ___ në gjykatë nuk mund të përdoret si dëshmi e drejtpërdrejtë për rindërtimin e fakteve.

Dëshmitari F

197. Trupi gjykues e ka vlerësuar në mënyrë kritike vlerën provuese të dëshmisë së Dëshmitarit F. Edhe pse ___ paraqiti një version koherent të ngjarjeve gjatë shqyrtimit kryesor, ajo binte ndesh me deklaratën e ___ të dhënë në fazën e procedurës paraprake në mënyrë aq të konsiderueshme sa që mospërputhja nuk mund t'i atribuohet vetëm kujtimeve të ndryshme të fakteve.

198. Trupi gjykues arriti në përfundimin se Dëshmitari F qëllimisht ka ndryshuar historinë e ___ dhe ka trilluar sqarime të ngjarjeve të paraqitura në sallën e gjyqit në mënyrë që t'i shfajësojë të pandehurit të cilët i kishte inkriminuar më parë. Shpjegimi i ___ mbi divergjencat mes deklaratave të ___ vuri në dukje një falsifikim të supozuar të të dhënave. Akuzat ishin të pabaza dhe në kundërshtim me logjikën.

Dëshmitari I

199. Dëshmitari I është marrë në pyetje nga prokurori si dëshmitar armiqësor. Që nga fillimi i deklaratës së ____ ka qenë i shqetësuar dhe ka paraqitur një qëndrim armiqësor ndaj procedurave. ____ ka penguar marrjen në pyetje duke dhënë sqarime të cilat nuk kishin të bënin me pyetjet. Sjellja e ____ ka treguar mungesë të sinqeritetit dhe për këtë arsye dëshmia e ____ nuk ka qenë e besueshme.
200. Dëshmitari I plotësisht i ka mohuar pretendimet e ____ të paraqitura në procedurën paraprake. ____ e akuzoi prokurorin, i cili e kishte marrë atë në pyetje gjatë fazës së hetimeve, në lidhje me falsifikimin e të dhënave, por ____ nuk ka shpjeguar pse procesverbali ishte nënshkruar prej ____ siç përshtatet me deklaratën e _____. Reagimi i ____ në lidhje me deklaratën e dhënë në fazën e procedurës paraprake, duke u lexuar në sallën e gjyqit u përcoll nga ____ me emocione ekstreme.

Dëshmitari K. B. H.

201. Dëshmia e dëshmitarit K. B. H. është vlerësuar nga ana e trupit gjykues si jo e besueshme. Dëshmitari ka rënë në kundërshtim me deklaratat e Dëshmitarit D sa i përket kontakteve të tyre në ____/____ duke e mohuar njohjen me të.
202. Arsyeja e vlerësimit negativ ishte sjellja e dëshmitarit gjatë marrjes në pyetje në mënyrë të tërthortë. ____ ishte padyshim i paqartë. Në marrjen në pyetje në mënyrë të drejtpërdrejtë ____ ka shfaqur aftësi për t'u shprehur në mënyrë të saktë dhe drejt e në temë.

203. Gjatë marrjes në pyetje në mënyrë të tërthortë, ___ me qëllim iu është shmangur përgjigjeve që kishin të bënin me kontaktet e ___ me disa nga të pandehurit. Prandaj, trupi gjykues e ka vlerësuar dëshminë e ___ si jo të sigurtë dhe për këtë arsye, të pavërtetë.

Dëshmitari N. F.

204. Trupi gjykues nuk ishte i bindur nga dëshmia e dhënë nga dëshmitari N. F... Sipas Dëshmitarit D, N. F. e kishte sjellë atë njëherë në ___/___ me makinën e ___.

205. Dëshmitari N. F. ka dhënë përgjigje të paqarta dhe kontradiktore në pyetjet që kanë të bëjnë me posedimin e një makine gjatë luftës. Fillimisht, ___ ka thënë se në vitin ___ nuk kishte asnjë makinë fare, sepse ajo iu kishte djegur nga ___ në fillim të luftës. Pas një pyetje tjetër ___ ka thënë se lufta kishte filluar me ___ e ___ të ___ nga ___ dhe se kjo kishte ndodhur në fillim të vitit ____. Si përgjigje në pyetjen e radhës ___ ka thënë se kjo kishte ndodhur në ____. Ishte e dukshme që në fillim të dëshmisë së ___ se dëshmitari është përpjekur për të shmangur faktin që ___ ishte në posedim të një automjeti në ___ e vitit ___.

206. Dëshmitari N. F. ka pranuar se ___ e ka njohur Dëshmitarin D, por ka mohuar që të jetë takuar me të ndonjëherë në ___/_____. Ky mohim nuk ishte i besueshëm për shkak të mungesës së sinçeritetit të dëshmitarit në lidhje me zotërimin e një makine.

D. Akuzat që nuk janë vërtetuar me prova

207. Trupi gjykues nuk ka gjetur prova që mbështesin akuzat e mëposhtme:

- rrahja e Dëshmitarit C nga **S. G.** dhe **S. J.** (pika 9(2), dhe 11(2) e aktakuzës);
- Rrahja e I. B. nga **S. J.** (pika 11(3) e aktakuzës);
- vrasja e I. B. nga **S. G.** dhe **S. J.** (pikat 9(1), dhe 11(4) e aktakuzës);
- rrahja e Dëshmitarit I nga **S. S.** dhe **S. J.** (pikat 11(8), dhe 13 (7) të aktakuzës);
- Plagosja e Dëshmitarit F nga **I. H.** (pika 10(1) e aktakuzës);
- rrahja e Dëshmitarit F nga **S. J., S. L.,** dhe **A. Z.** (pikat 11(5), 12(2), dhe 15(2) të aktakuzës);
- rrahja e Dëshmitarit F nga **A. Z.** (pika 15(3) e aktakuzës)
- rrahja e një të burgosuri të panjohur nga _____ dhe Dëshmitari F nga **A. Z.** (pika 15(4) e aktakuzës);
- rrahja e Dëshmitarit E nga **S. J.** (pika 11(6) e aktakuzës);
- rrahja e dy civilëve të paidentifikuar, _____ dhe _____ nga **S. J.** (pika 11(7) e aktakuzës).

208. Pjesët e vetme të dëshmimeve që i kanë mbështetur këto akuza ishin intervistat nga procedura paraprake të dëshmitarëve të cilët nuk kanë qëndruar pranë deklaratave të tyre fajësuese gjatë shqyrtimit gjyqësor (Dëshmitari B, Dëshmitari C, Dëshmitari F, Dëshmitari I, Dëshmitari L) ose që nuk janë paraqitur në gjykim (Dëshmitari E, Dëshmitari G). Sipas Nenit 123 paragrafi 1 i KPPRK-së, intervistat e fazës paraprake mund të përdoren si bazë për të mbështetur urdhrat hetimore të procedurës paraprake, urdhrat për paraburgim dhe aktakuzat, por nuk duhet të përdoren si dëshmi të drejtpërdrejta për përcaktimin e fajit kur rasti hyn në fazën e shqyrtimit gjyqësor.

209. Përmbajtja e kërcënimeve ndaj Dëshmitarit A të drejtuara nga **S. J.** dhe **S. S.** dhe që përmbajnë një referim në vdekjen e I. B. nuk kanë qenë të

mjaftueshme që të përcaktojnë fajtorin dhe për të rikrijuar rrethanat e kësaj vdekjeje.

210. Trupi gjykues nuk ka gjetur prova që mbështesin akuzat që përbëjnë përgjegjësinë penale, si " person që ushtron kontroll", të **S. J., S. L., A. Z.** dhe **S. S.** për operimin dhe kushtet në qendrën e paraburgimit në ____/____ (pikat 11(1), 12(1), 13(1), dhe 15(1) të aktakuzës).
211. Është konstatuar se kanë qenë dy dhoma në ____
____ në ____/____ që janë përdorur nga ____
si qeli për mbajtjen e të burgosurve civil.
212. Ka pasur edhe zinxhirë në qelinë e Dëshmitarit A, por nuk ka pasur prova se ndonjëri nga të burgosurit ishte prangosur.
213. Nuk është gjetur asnjë provë se para qëndrimit të dëshmitarit A në ____ atje mbahej ndonjë i burgosur. Dëshmia e Dëshmitarit D vërtet lejon përfundimin se personat që ____ ka parë në qelitë e mbajtjes, faktikisht mbaheshin atje për një periudhë të zgjatur kohore.
214. Nuk është gjetur asnjë provë që ndonjë person, përveç Dëshmitarit A, u bë objekt keqtrajtimi që konsistonte në të ushqyerit joadekuat, ose ishte mbajtur në kushte joadekuate sanitare dhe të nxehtësisë së tepërt për shkak të mungesës së ventilimit. Ky keqtrajtim dukej si një veprim i rojeve të paidentifikuara dhe nuk kishte prova se ishte urdhëruar apo edhe në dijëni dhe ishte pranuar nga ndonjëri prej të pandehurve.

215. Sipas akuzave, të akuzuarit kanë shkelur integritetin trupor të të burgosurve. Trupi gjykues ka arritur në përfundimin se çdo rast individual i shkeljes së integritetit trupor të personave të ndaluar në _____ është shqyrtuar veçmas.
216. Nuk është gjetur asnjë provë se të akuzuarit të cilët nuk kishin marrë pjesë në një rrahje të veçantë, ishin në dijeni se kjo rrahje kishte ndodhur. Prandaj, ata mund të mbaheshin përgjegjës vetëm për rrahjen që kishin kryer ata vetë.
217. Për këtë arsye, në bazë të nenit 364, paragrafi 1, nënparagrafi 1.3 të KPPRK-së, trupi gjykuesi ka liruar **S. J., S. L., A. Z.** dhe **S. S.** nga akuza e ushtrimit të kontrollit mbi qendrën e burgimit në _____ dhe nga përgjegjësia e kushteve atje, sepse nuk u vërtetua se ata e kishin kryer veprimin në fjalë.

E. Klasifikimi ligjor i veprimeve që u atribuohen të akuzuarve

I. Identiteti subjektiv i aktgjykimit mbi aktakuzën

218. Në zbatim të nenit 360 paragrafi 2 të KPPRK-së, trupi gjykues nuk ishte i detyruar t'i përmbahej klasifikimit ligjor të akuzave, që është paraqitur në aktakuzë. Megjithatë, për shkak të rregullit të identitetit subjektiv të aktgjykimit kundrejt aktakuzës, që përcaktohet në nenin 360 paragrafi 2 të KPPRK-së, krimet që iu ngarkuan të akuzuarve, nuk mund të përbëheshin nga elementet materiale që nuk ishin përfshirë në akuzat e aktakuzës. Prandaj, kur përcaktoi aktet që iu atribuuan të akuzuarve dhe kur krahasoi faktet në lëndë me përkufizimet e krimeve, trupi gjykues nuk e lidhi ndonjë lëndim të veçantë të pësuar nga viktimat me veprimet e kryera nga të akuzuarit.

II. E drejta ndërkombëtare humanitare

219. U përcaktua se veprimet që u janë atribuar të akuzuarve kishin ndodhur gjatë periudhës kur në Kosovë u zhvilluan përplasje të armatosura në mes të ushtrisë së rregullt të Republikës Federative të Jugosllavisë, që kontrollonte Kosovën para luftës, dhe luftëtarëve të cilët i përkisnin Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës.

220. Veprimet përbëheshin kryesisht nga abuzimi, që përfshinte dhunën kundër civilëve individualë, dhe zbatohet me intensitet të shkallëve të ndryshme. Në një rast, këto sollën si pasojë vdekjen.

221. Për shekuj me radhë, egërsia e luftës ka qenë subjekt i përpjekjeve të bëra nga bashkësia ndërkombëtare për të kufizuar pasojat e operacioneve ushtarake, duke mbrojtur personat të cilët nuk merrnin pjesë në luftime. Përpjekjet kanë kontribuar në zhvillimin e një dege të së drejtës ndërkombëtare të quajtur: e drejta ndërkombëtare humanitare. Shkeljet e rënda të kësaj të drejte dënoheshin si krime lufte.

a. Përkufizimi i veprave të ndaluara

222. Rregullorja e parë e së drejtës ndërkombëtare humanitare që merret në mënyrë konkrete me mbrojtjen humanitare në situata të konfliktit të armatosur jo-ndërkombëtar, ishte Neni 3 i Përbashkët për të katër Konventat e Gjenevës të miratuara më 12 gusht 1949:

Në rastin e konfliktit të armatosur të një karakteri jo ndërkombëtar që ndodh në territorin e njërës prej Palëve të Larta Kontraktuese, secila palë në konflikt do të jetë e detyruar të zbatojë, së paku, dispozitat e mëposhtme:

'1. Personat që nuk marrin pjesë aktive në luftime, përfshirë anëtarët e forcave të armatosura të cilët kanë dorëzuar armët dhe ata të nxjerrë jashtë luftimit vendosura për shkak të sëmundjes, plagëve, paraburgimit, ose ndonjë shkak tjetër, do të trajtohen në të gjitha rrethanat në mënyrë njerëzore, pa asnjë dallim negativ të bazuar në racën, ngjyrën, fenë apo besimin, gjininë, lindjen ose pasurinë, ose ndonjë kriter tjetër të ngjashëm. Për këtë qëllim, aktet e mëposhtme janë dhe do të mbeten të ndaluara në çdo kohë dhe në çdo vend në lidhje me personat e lartpërmendur:

(a) Dhuna ndaj jetës dhe personit, në veçanti vrasja e të gjitha llojeve, gjymtimi, trajtimi i egër dhe tortura;

(b) Marrja e pengjeve;

(c) Aktet fyese ndaj dinjitetit personal, në veçanti trajtimi përulës dhe poshtërues;

(d) Dhënia e dënimeve dhe kryerja e ekzekutimeve pa aktgjykim paraprak të shqiptuar nga një gjykatë e formuar në mënyrë të rregullt, që ofron të gjitha garancitë gjyqësore që njihen si të domosdoshme nga popujt e qytetëruar.'

223. Katalogu i akteve që duhet të ndalohen, është plotësuar me Nenin 4 paragrafi 2 të Protokollit Shtesë II, që pjesërisht përsërit formulimin e Nenit 3 të Përbashkët. Rekomandohet dënimi i akteve të mëposhtme:

'(a) dhuna ndaj jetës, shëndetit dhe mirëqenies fizike a mendore të njerëzve, në veçanti vrasja, si dhe trajtimi mizor, të tilla si tortura, gjymtimi apo çdo formë e ndëshkimit trupor;

(b) ndëshkimet kolektive;

(c) marrja e pengjeve;

(d) aktet e terrorizmit;

(e) nëpërkëmbja e dinjitetit personal, në veçanti trajtimi përulës dhe poshtërues, përdhunimi, prostitucioni i detyruar dhe çdo formë sulmi e pahijshme;

(f) skllavëria dhe tregtia e skllevërve në të gjitha format e tyre;

(g) grabitja;

(h) kërcënimet për të kryer ndonjërin prej akteve të mësipërme.'

224. Konventat e Gjenevës të gushtit 1949, me nenin e tyre të përbashkët 3 janë ratifikuar nga Republika Federative Popullore e Jugosllavisë më 15 shtator 1950.⁷⁹ Më 28 dhjetor 1978 është ratifikuar Protokolli Shtesë II i katër Konventave të Gjenevës nga Republika me emrin e saj të ri, d.m.th. Republika Federative Socialiste e Jugosllavisë.⁸⁰

b. Ekzistenca e konfliktit të armatosur jo-ndërkombëtar

⁷⁹ Službeni vjesnik Predizijuma Narodne skupštine FNRJ broj 6/1950. od 15. rujna 1950 (Gazeta Zyrtare e Prezidijumit të Kuvendit Popullor të Kuvendit Popullor të RPFJ nr. 6/1950, datë 15 shtator 1950).

⁸⁰ Međunarodni ugovori at 1083 (Kontratat Ndërkombëtare at 1083).

225. Trupi gjykues ka vendosur të zbatojë përkufizimin funksional të konfliktit të armatosur jo ndërkombëtar, të dhënë nga Gjykata Penale Ndërkombëtare për ish-Jugosllavinë (ICTY) në rastin Tadic.⁸¹ Ky përkufizim është zbatuar zakonisht nga ICTY si formulë për karakterizimin e konfliktit të armatosur jo-ndërkombëtar⁸²:

'Konflikti i armatosur ekziston sa herë që kalohet në përdorim të forcave të armatosura midis shteteve, ose të dhunës së zgjatur të armatosur ndërmjet autoriteteve shtetërore dhe grupeve të armatosura të organizuara, ose ndërmjet grupeve të tilla brenda një shteti'.

226. Duhet theksuar se dispozitat e Nenit 3 të Përbashkët për Konventat e Gjenevës duhet zbatuar jashtë fushë-betejës konkrete të veprimeve luftarake, çka do të thotë në të

⁸¹ Prokurori kundër Tadic, lenda nr. IT-94-1-AR72, Vendimi lidhur me propozimin e mbrojtjes për ankese lidhur me, 2 tetor 1995.

⁸² Prokurori kundër Delalic , Mucic , Delic dhe Landzo , Aktgjykimi i Dhomës se shqyrtimit gjyqësor, 16 nëntor 1998, ICTY lënda nr. IT-96-21-T, para. 183; Prokurori kundër Furundzija, Aktgjykimi i Dhomës se shqyrtimit gjyqësor, 10 dhjetor 1998, ICTY lënda nr. IT-95-17/1, para. 59; Prokurori kundër Kordic dhe Cerkez, Dhoma e Shqyrtimit Gjyqësor, Aktgjykim, 26 Shkurt 2001, ICTY lënda nr. IT-95-14/2-T, para. 24; Prokurori kundër Kordic and Cerkez , Aktgjykim I Dhomës se Apelit, 17 dhjetor 2004, ICTY lënda nr. IT-95-14/2-T, para. 336; Prokurori kundër Kunarac , Kovac dhe Vukovic, Aktgjykimi i Dhomës se shqyrtimit gjyqësor, 22 Shkurt 2001, ICTY lënda nr. IT-96-23, para. 402; Prokurori kundër Kunarac, Kovac dhe Vukovic , Aktgjykim i dhomës së Apelit, 12 qershor 2002, ICTY lënda nr. IT-96-23, para. 56; Prokurori kundër Naletilic dhe Martinovic, Aktgjykimi i Dhomës se shqyrtimit gjyqësor, 31 mars 2003, ICTY lënda nr. IT-98-34-T, para. 177; Prokurori kundër Staki, lënda nr. IT-97-24-T, Aktgjykim, Dhoma e Shqyrtimit Gjyqësor II, 31 Korrik 2003, para. 568; Prokurori kundër Slobodan Milošević, Vendimi i Dhomës se Trete lidhur me propozimin për Aktgjykimin e Lirimit (Milošević Rregulla 98 bis vendimi), ICTY lënda nr. IT-02-54-T, 16 qershor 2004, para. 16; Prokurori kundër Blagojevic dhe Jokic, lënda nr. IT-02-60-T, Aktgjykim, Dhoma e Shqyrtimit Gjyqësor I, 17 janar 2005, para. 536; Prokurori kundër Strugar, lënda nr. IT-01-42-T, Aktgjykim, Dhoma e Shqyrtimit Gjyqësor II, 31 janar 2005, para. 215; Prokurori kundër Limaj , Bala , dhe Musliu, lënda nr. IT-03-66-T, Aktgjykim, 30 nëntor 2005, para. 84; Prokurori kundër Ori , Aktgjykim, lënda nr. IT-03-68-T, Dhoma e Shqyrtimit Gjyqësor II, 30 qershor 2006, para. 254

gjithë territorin nën kontrollin e një pale pavarësisht nëse ndodhë apo nuk ndodhë luftimi aktual.

227. Praktika e ICTY ka përcaktuar dy kritere themelore të konfliktit të zgjatur të armatosur: organizimin e palëve dhe intensitetin e dhunës.
228. Në lidhje me forcat qeveritare, zakonisht supozohet se ato e përmbushin këtë rregull, pa qenë e nevojshme të kryhet një vlerësim në çdo rast. Sa për grupet e armatosura jo shtetërore, elementet treguese që duhet të merren parasysh përfshijnë, për shembull: ekzistencën e një strukture komanduese, autoritetin për të ndërmarrë operacione që sjellin bashkë njësi të ndryshme, aftësinë për të rekrutuar dhe trajnuar luftëtarë të rinj, ose ekzistencën e rregullave të brendshme.
229. Trupi gjykues i ka kushtuar vëmendje gjyqësore gjetjeve të ICTY-së në lëndën *Prokurori kundër Limajt*:

'Para fundit të majit 1998, tashmë zotëronte mjaftueshëm karakteristikat e një grupi të armatosur të organizuar, të aftë për t'u angazhuar në një konflikt të brendshëm të armatosur';⁸³

'Sulmet e ___-__ ishin kryer kundër disa llojeve të caqeve të _____, komunitetit dhe atyre tregtare në një zonë të gjerë dhe në zgjerim e sipër të Kosovës';⁸⁴

⁸³ Prokurori kundër Limaj , Bala , dhe Musliu, Lënda nr. IT-03-66-T, Aktgjykimi, 30 nëntor 2005, para 134.

⁸⁴ Po aty, para 169.

*'shumë operacione luftarake ishin kryer në zonën e _____, ku ____ ishte zhvillua më herët dhe ndoshta ishte e organizuar më së miri.'*85

230. Në vlerësimin e intensitetit të dhunës së armatosur gjatë një periudhe veprimesh, i përcaktuar përmes rindërtimit të fakteve, trupi gjykues ka përdorur një qasje të ngjashme me atë të zbatuar nga ICTY në Lëndën Prokurori kundër Milloshevicit (Prokurori vs. Slobodan Milosevic Lënda Nr. IT-02-54-T, Rregulla 98 bis Vendimi, 16 qershor 2004, para. 26 deri 32): angazhimi i trupave shtetërore, përdorimi i artilerisë, shkatërrimi i pasurisë, zhvendosja e popullsisë vendase, që janë vërtetuar në shqyrtim gjyqësor, dhe gjithashtu ekzistenca e viktimave, që njihet si një fakt i pamohueshëm.

231. Prandaj, trupi gjykues ka vlerësuar se kishte pasur një konflikt jo ndërkombëtar të armatosur në vazhdim e sipër në kuptimin e Nenit 3 të Përbashkët në periudhën përkatëse për veprimet që u janë atribuar të akuzuarve në këtë lëndë. Kjo kishte nxitur një analizë të mëtejshme të zbatueshmërisë së kësaj dispozite.

c. Lidhja

232. Trupi gjykues ka zbatuar konceptin e shqyrtuar nga ICTY lidhur me nevojën e në lidhje ndërmjet veprimit të të akuzuarit dhe konfliktit të armatosur, me qëllim që një vepër penale e kryer gjatë konfliktit të armatosur, të klasifikohet si krim lufte.

233. ICTY në rastin Tadic ka shprehur mendimin se:

'Duhet të ketë një lidhje të qartë ndërmjet veprës penale dhe të konfliktit të armatosur ... Është e mjaftueshme që krimet e pretenduara ishin të lidhura ngushtë me luftimet që ndodhnin në pjesë të tjera të territoreve të kontrolluara nga palët në konflikt.' (Prokurori vs. Tadic, Lënda Nr. IT-94-1, Vendimi lidhur me propozimin e mbrojtjes për ankesë të përkohshme mbi juridiksionin, 2 Tetor 1995, para. 70)

234. Në rastin e njëjtë, ICTY ka theksuar faktin se një krim lufte mund të kryhet edhe në qoftë se 'nuk ndodhnin përleshje të mëdha në rajonin, kohën dhe vendin' ku pretendohet se janë kryer krimet. (Po aty)
235. Një shpjegim më i hollësishëm për këtë çështje u prezantua nga Dhoma e Apelit e ICTY-së në lëndën Kunarac:

'Ajo që në fund të fundit e dallon një krim lufte nga një veprë thjesht e brendshme është se krimi i luftës formohet ose varet nga mjedisi - konflikti i armatosur - në të cilin kryhet. Nuk është e nevojshme që ai të jetë planifikuar apo mbështetur nga ndonjë plan ose politikë e ndonjë forme. Konflikti i armatosur nuk është e nevojshme të jetë shkaku për kryerjen e krimin, por ekzistenca e konfliktit të armatosur duhet, së paku, të ketë luajtur rol të rëndësishëm në aftësinë e kryerësit për ta kryer atë, vendimin e tij për ta kryer atë, mënyrën si është kryer ose qëllimin për të cilin është kryer. Prandaj, në qoftë se mund të përcaktohet, si në lëndën në fjalë, se kryerësi ka vepruar në mbështetje ose nën maskën e konfliktit të armatosur, do të ishte e mjaftueshme të arrihej në përfundimin se veprimet e tij ishin të lidhura ngushtë me konfliktin e armatosur [...]'⁸⁶;

86 Aktgjykim, Prokurori kundër D. Kunarac, R. Kovac e Z. Vukovic, Dhoma e Apelit, 12 qershor 2002, paragrafët 58 dhe 59.

236. Trupi gjykues ka vlerësuar se veprimet që ndodhën në _____ ishin të lidhura në mënyrë të qartë me konfliktin e armatosur që po ndodhte:

236.1. të gjithë kryerësit ishin anëtarë të një grupi të armatosur, që ishte i mirë-strukturuar dhe që kontrollonte në mënyrë të efektshme të paktën një pjesë të territorit të Kosovës. Kontrolli kishte pamundësuar çdo aktivitet të agjendave shtetërore, përfshirë zbatimin e ligjit nga shteti, që, në vend të kësaj, kishte marrë pozicionin e një armiku dhe persekutuesi të popullsisë _____. Prandaj, civilët ishin privuar nga çdo formë e mbrojtjes ligjore kundër akteve arbitrare dhe mësymëse të kryera nga _____ e _____. Fajtorët gëzonin mosndëshkim të përkohshëm;

236.2. privimi i zgjatur nga liria i Dëshmitarit A dhe personave të tjerë të burgosur në _____ ishte e mundur për shkak të mungesës së mbrojtjes ligjore që duhet të sigurohet nga shteti në kohë paqeje. Një mbrojtje e tillë normalisht do të ofronte një sistem organesh dhe procedurash kompetente për të shqyrtuar ankesat kundër paligjshmërisë dhe kushteve të paraburgimit;

236.3. paraburgimi ka zgjatur për një kohë të mjaftueshme për të bërë ankesa të tilla në kohë paqeje;

236.4. zënia e Dëshmitarit A kishte ndodhur në prani të anëtarëve të familjes së _____. Ata u privuan nga mundësia për të reaguar në mënyrë efektive për shkak të një aparati shtetëror jo funksional;

- 236.5. krahas kësaj, abuzimi që pësoi Dëshmitari A është motivuar nga bashkëpunimi i supozuar i ____ me _____
_____.
237. Trupi gjykues e ka refuzuar ekzistimin e lidhjes së mjaftueshme ndërmjet vrasjes që i atribuohet **S. L.** dhe konfliktit të armatosur që po ndodhte në atë kohë. Megjithëse **S. L.** ishte pjesëtar i _____ dhe personat të cilët e kishin shoqëruar viktimën ishin me sa duket gjithashtu në shërbim të _____, lidhja me veprimtarinë e tyre ushtarake nuk është vërtetuar. Motivimi i vetëm i kryerësit mbetet i panjohur. Vrasja vetë ishte një veprim i shkurtër në kohë. Nuk dihet se si ishte zënë viktimja dhe nëse ___ ishte privuar nga liria për kohë aq të gjatë sa të shkaktonte veprime _____ në qoftë se kjo do të ndodhte në kohë paqeje.
238. Si rregull i përgjithshëm, krimet e luftës dënohen më ashpër se ekuivalentet e tyre të zakonshme dhe ato gjithashtu shkaktojnë pasoja të tjera negative, për shembull, mos-zbatueshmërinë e periudhës së parashkrimit. Sipas nenit 3 paragrafi 1 të KPPRK-së, dyshimet në lidhje me ekzistimin e fakteve relevante për rastin interpretohen në dobi të të akuzuarit. Prandaj trupi gjykues ka arritur në përfundimin se nuk kishte lidhje të mjaftueshme mes veprimit të **S. L.** dhe konfliktit të armatosur.

d. Pesha e shkeljeve të së drejtës ndërkombëtare humanitare

239. Formulimi i Nenit 3 të Përbashkët dhe Protokollit Shtesë II nuk përcakton ndonjë prag të peshës së shkeljeve të dispozitave që përmbajnë këto akte kundër civilëve, që duhet të ndalohen gjatë konflikteve të armatosura jo-ndërkombëtare. Dispozitat i detyrojnë shtetet të dënojnë shkeljet nëpërmjet legjislacionit të brendshëm.

240. Vetëm në vitin 1977, me rastin e miratimit të Protokollit Shtesë të Konventave të Gjenevës të vitit 1949, që kanë të bëjnë me mbrojtjen e viktimave të konflikteve të armatosura ndërkombëtare (Protokolli Shtesë I), bashkësia ndërkombëtare ishte rënë dakord të pranojë një klauzolë të qartë sipas së cilës 'shkeljet e rënda të instrumenteve të së drejtës ndërkombëtare humanitare do të konsiderohen krime lufte'.⁸⁷
241. Të gjitha ligjet vendore përkatëse për krimet e kryera kundër civilëve nuk parashikojnë ndonjë prag të shkallës ose peshës së shkeljes konkrete të së drejtës ndërkombëtare humanitare. Kodi Penal i Kosovës (KPK) [Kodi ka hyrë në fuqi më 6 prill 2004 me emrin Kodi i Përkohshëm Penal i Kosovës (KPPK), sipas Ligjin nr. 03/L-002 për plotësimin dhe ndryshimin e Kodit të Përkohshëm Penal të Kosovës miratuar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës më 6 nëntor 2008, kodi ka mbetur si Kodi Penal i Kosovës (KPK) në Nenin 120 paragrafi 2 dhe Kodi Penal i Republikës së Kosovës (KPRK) në Nenin 152 paragrafi 2 përcaktojnë se çdo shkelje e dispozitave të Nenit 3 të Përbashkët përbën shkelje të rëndë, pa iu referuar rrethanave të veçanta të një krimi konkret.
242. Koncepti 'krime lufte' i pranuar përgjithësisht nga bashkësia ndërkombëtare, d.m.th. krimet e kryera gjatë një konflikti të armatosur, që kërkojnë dënim penal të keqbërësit, u referohet shkeljeve të rënda të rregullave ose zakoneve të konflikteve të armatosura ndërkombëtare ose të brendshme.⁸⁸⁺⁸⁹

87 Protokolli Shtesë i Konventave të Gjenevës të 12 gushtit 1949, dhe lidhur me Mbrojtjen e Viktimave të Konflikteve të Armatosura Ndërkombëtare (Protokolli Shtesë I) 1125 UNTS 3, 8 qershor 1977, hyrë në fuqi më 7 dhjetor 1979, Neni 85 (5).

88 Shih Nenin 8 të Statutit të GJNP-së, Nenin 2 të statutit të ICTY-së, Nenin 4 të statutit të ICTR-së, Nenin 3 të statutit të SCSL-së dhe Nenin 6.1 të Rregullores 2000/15 për Formimin e Trupave Gjyqese me Juridiksion Ekskluziv mbi Veprat e Rënda Penale (në Timorin Lindor), Dok. Nr. UNTAET/REG/2000/15 i 6 qershorit 2000.

89 'vjedhja e një buke në një territor të pushtuar nuk e bën kriminel lufte një pjesëtar të një force pushtuese': në Tadić (Vendim lidhur me Kërkesën e Mbrojtjes për Ankesë të Përkohshme mbi Juridiksionin), datë 2 tetor 1995, Lënda Nr. IT-94-1-AR/72 [Dhoma e Apelit e ICTY] paragrafi 94.

243. Jurisprudenca e ICTY-së ka përcaktuar interpretimin e mëposhtëm: shkelja e së drejtës ndërkombëtare humanitare është e rëndë në qoftë se ajo përbën shkelje të një 'rregulli që mbron vlera të rëndësishme, dhe shkelja duhet të përfshijë pasoja të rënda për viktimën'.⁹⁰

244. Trupi gjykues e ka pranuar plotësisht këtë interpretim dhe ka arritur në përfundimin se:

244.1. Rrahja e Dëshmitarit B nga **S. G.**, rrahja e një njeriu nga _____ nga **S. S.** dhe rrahja e një burri nga _____ nga **S. S.** dhe **S. J.** nuk e kanë arritën pragun e nevojshëm të peshës. Këto veprime përbënë shkelje të vlerave të rëndësishme të mbrojtura nga e drejta ndërkombëtare humanitare: integriteti trupor dhe dinjiteti njerëzor. Megjithatë, nuk është vërtetuar se ndonjë prej këtyre veprimeve ka shkaktuar pasoja të rënda për viktimat;

244.2. Rrahja përsëritur e Dëshmitarit A cilësohet shkelje e rëndë të së drejtës ndërkombëtare humanitare. Ajo ka cenuar të njëjtat vlera siç bënë rrahjet e tjera. Megjithatë, shkalla e cenimit të integritetit trupor dhe dinjitetit të Dëshmitarit A ka arritur pragun e kërkuar për krime lufte. Rrahjet e Dëshmitarit B dhe dy _____ të tjerë janë dukur si episode të vetme, që kanë zgjatur për një kohë të shkurtër, ndërsa Dëshmitari A u ishte ekspozuar rrahjeve për një kohë të gjatë. Përveç kësaj, __ ishte kërcënuar me vdekje dhe ishte poshtëruar me akuzat se ishte _____. Dëshmia e __ ka vërtetuar pasoja të rënda, sepse __ vuan ende nga traumat që kishte përjetuar.

90 Kunarac, Kovac dhe Vokovic, qershor 12, 2002, paragrafi 66.

e. Zbatimi i ligjit vendor për veprimet që plotësojnë kriteret e krimit të luftës

245. E drejta ndërkombëtare humanitare nuk parashikon sanksione për aktet që ky ligj i ndalon, dhe rekomandon që akte të tilla të dënohen nga legjislacioni i brendshëm. Veprimi i kryer nga **S. S.**, që përbëhej nga elemente të shkeljes së rëndë të ndaluar të së drejtës ndërkombëtare humanitare, u desh të klasifikohet duke zbatuar ligjin vendor. E njëjta gjë ka vlejtur për aktet e tjera që iu atribuuan të akuzuarve, që nuk u kualifikuan si krime lufte.

246. Klasifikimi ligjor i veprimeve që iu atribuuan secili të akuzuari ka rezultuar nga krahasimi i veprimeve të tyre me elemente të krimeve të veçanta të përcaktuara nga ligje të ndryshme të legjislacionit vendor.

247. Trupi gjykues ka marrë parasysh ndryshimin në ligjin material që ka ndodhur pas kohës së kryerjes së veprave përkatëse dhe para kohës së caktimit të dënimit. Trupi gjykues ka krahasuar me hollësi dispozitat ligjore të përcaktuara me ligjin që ishte në fuqi në kohën e kryerjes së veprimit të inkriminuar që u atribuohet të akuzuarve.

i. Mbrojtja e personave civilë gjatë konfliktit të armatosur jo-ndërkombëtar në të drejtën e brendshme

248. Analiza paraprake e fakteve të lëndës që është kryer nga këndvështrimi i së drejtës ndërkombëtare humanitare, ka çuar në përfundimin se veprimet e kryera nga **S. S.** mund të konsiderohen krim lufte, sepse ato përbënë shkelje të rëndë të Nenit 3 të Përbashkët të katër Konventave të Gjenevës dhe Nenit 4 paragrafi 2 (a) të Protokollit Shtesë II të Konventave të lartpërmendura.

249. Këto veprime përbëheshin nga dhuna në formën e rrahjes së përsëritur të Dëshmitarit A me grushte dhe shuplaka, duke e kërcënuar atë me vdekje dhe duke e poshtëruar me akuzat se __ ishte _____ i _____.
250. E drejta ndërkombëtare humanitare ia delegon ligjit të brendshëm përcaktimin e sanksioneve, prandaj ishte e nevojshme analiza e dispozitave përkatëse të ligjit të zbatueshëm në Kosovë.
251. Mbrojtja e civilëve individualë gjatë konfliktit të brendshëm të armatosur në të drejtën e brendshme që ishte në fuqi në Kosovë nga koha e luftës në Kosovë deri në kohën e caktimit të dënimit në këtë lëndë, ka kaluar një evoluim të rëndësishëm.
252. Fillimisht, Neni 142 i LPRSFJ-së, në formulimin e tij të bërë më 1 korrik 1977, ka inkriminuar si krime lufte vetëm ato akte që ishin të drejtuara kundër popullatës civile. Aktet 'shoqërisht të dëmshme' që ishin të drejtuara kundër civilëve individualë inkriminoheshin si krime të zakonshme.
253. Ndryshimi i Nenit 142 të LPRSFJ-së, që hyri në fuqi më 30 gusht 1990, e zgjeroi gamën e inkriminimit të veprimeve kundër civilëve. Përveç krimeve të shumta ndaj popullatës civile, ai gjithashtu inkriminon si krim lufte sulmin kundër personave civilë, ose personave të paaftë për të luftuar, që sjell si pasojë vdekjen, lëndime të rënda trupore ose dëmtim të rëndë të shëndetit të njerëzve.⁹¹
254. Si rregull i përgjithshëm i prezantuar me Rregulloren e nxjerrë nga Misioni i Administratës së Përkohshme të

91 Sluzbeni List SFRJ 38/90. (Gazeta Zyrtare e RSFJ 38/90)

Kombeve të Bashkuara më 12 dhjetor 1999⁹², e cila kishte fuqi prapavepruese nga 10 qershori 1999, ligji që kishte hyrë në fuqi në Kosovë pas 22 marsit 1989 dhe deri më 10 qershor 1999 nuk ishte i zbatueshëm, sipas kushteve të specifikuara në para. 1.2 të së njëjtës rregullore.

255. Krimet e luftës kundër individëve nuk ishin objekt i ndonjërës prej dispozitave të mëparshme. Prandaj, sipas paragrafit 1.2, të Rregullores në fjalë, gjykata mund të zbatonte në raste përjashtuese dispozitat përkatëse që u futën pas 22 marsit 1989, për aq kohë sa ato nuk janë diskriminuese dhe në përputhje me nenin 1.3 të së njëjtës Rregullore.

256. Megjithatë, edhe Neni 142 i ndryshuar në formulimin e tij të futur më 30 gusht 1990 nuk i inkriminonte aktet e kryera nga **S. S.** kundër Dëshmitarit A, për shkak se ato nuk rezultuan në vdekje, lëndime të rënda trupore ose dëmtim të rëndë të shëndetit të Dëshmitarit A.

257. Inkriminimi i veprimeve në fjalë u fut në rendin ligjor të brendshëm të Kosovës me Nenin 120 të KPK. Siç iu referuam më lart, Kodi ka hyrë në fuqi më 6 prill 2004 me emrin Kodi i Përkohshëm Penal i Kosovës (KPPK). Në bazë të Ligjit Nr. 03/L-002 për ndryshimin dhe plotësimin e Kodit të Përkohshëm Penal të Kosovës, të miratuar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës më 6 nëntor 2008, kodi është riemëruar si Kodi Penal i Kosovës (KPK), megjithëse pa ndonjë ndryshim në formulimin e Nenit 120. Personat e mbrojtur janë përcaktuar jo vetëm si civilë, por edhe si persona që nuk marrin pjesë në luftime.

258. Neni 120 paragrafi 1 i KPK-së parashikon që:

92 UNMIK/REG/1999/24, datë 12 dhjetor 1999.

'Kushdo që shkel rëndë nenin 3, që është i përbashkët për katër Konventat e Gjenevës të datës 12 gusht 1949 dënohet me së paku pesë vjet burgim ose me burgim afatgjatë.'

259. Neni 120 paragrafi 2 i KPK përcakton se:

'Shkelje e rëndë e nenit 3, i përbashkët për të katër Konventat e Gjenevës të 12 Gushtit 1949, do të thotë një ose më shumë nga veprat e mëposhtme të kryera në kontekstin e një konflikti të armatosur jo të një karakteri ndërkombëtar kundër personave që nuk marrin pjesë aktive në armiqësi, duke përfshirë edhe pjesëtarët e forcave të armatosura që i kanë dorëzuar armët dhe që nuk janë në gjendje të luftojnë për shkak të sëmundjes, plagëve, ndalimit ose për ndonjë shkak tjetër:

1) Dhuna ndaj jetës dhe personit, në veçanti vrasja e çdo lloji, gjymtimi, trajtimi mizor dhe tortura;

2) Kryerja e akteve fyese ndaj dinjitetit të personit, në veçanti poshtërimi dhe trajtimi degradues;

3) Marrja e pengjeve;'

260. Legjislacioni i mëvonshëm që zëvendësoi KPK-në ishte Kodi Penal i Republikës së Kosovës (KPRK) Ai ka përsëritur fjalë për fjalë përkufizimin e krimit, të dhënë në nenin 120 të KPK-së, përfshirë përkufizimin e personave të mbrojtur, por ai ka zgjatur listën e veprimeve të ndaluara. Sipas nenit 152 të KPRK-së:

'1. Kushdo që shkel rëndë nenin 3, që është i përbashkët për katër Konventat e Gjenevës të datës 12 gusht 1949, dënohet me burgim së paku pesë (5) vjet ose me burgim të përjetshëm.

2. Shkelje e rëndë e nenit 3, të përbashkët për të katër Konventat e Gjenevës të 12 Gushtit 1949, do të thotë një ose më shumë nga veprat e mëposhtme të kryera në kontekstin e një konflikti të armatosur jo të një karakteri ndërkombëtar kundër personave që nuk marrin pjesë aktive në armiqësi, duke përfshirë edhe pjesëtarët e forcave të armatosura që i kanë dorëzuar armët dhe që nuk janë në gjendje të luftojnë për shkak të sëmundjes, plagëve, ndalimit ose për ndonjë shkak tjetër:

2.1. dhuna ndaj jetës dhe personit, në veçanti vrasja e çdo lloji, gjymtimi, trajtimi mizor dhe tortura;

2.2. kryerja e akteve fyese ndaj dinjitetit të personit, në veçanti poshtërimi dhe trajtimi nënçmues;

2.3. marrja e pengjeve;

2.4. shqiptimi i dënimeve dhe kryerja e ekzekutimeve pa aktgjykime paraprake të shpallura nga një gjykatë e rregullt që ofron të gjitha garancitë gjyqësore të cilat përgjithësisht njihen si të domosdoshme.'

261. Trupi gjykues ka vlerësuar se veprimet që kreu **S. S.** në lidhje me Dëshmitarin A përputhen plotësisht me

karakteristikat e krimit, të përcaktuara në Nenin 120, paragrafi 2, nën-paragrafët 1 dhe 2, të KPK-së, dhe në të njëjtën kohë në Nenin 152 paragrafi 2 nën-paragrafi 2.2 të KPRK-së.

ii. Bashkimi i veprës penale

262. Trupi gjykues ka arritur në përfundimin se **S. S.** veproi me dashjen e njëjtë të keqtrajtimit të Dëshmitari A. Nocioni 'i dashjes së njëjtë' i referohet fjalë për fjalë identitetit të dashjes. Ky përfundim u bazua në modus operandi identike dhe në mundësinë e njëjtë të përdorur çdo herë nga kryerësi.
263. KPRK nuk ka përcaktuar rregullat e klasifikimit të veprave penale të njëkohshme, të kryera me të njëjtën dashje. Trupi gjykues ka zbatuar qasjen teleologjike dhe ka vlerësuar se elementi i dashjes së njëjtë është vendimtar për klasifikimin e të gjitha akteve të kryera nga **S. S.**, pasi ekzekutimi i dashjes së ___ për të keqtrajtuar Dëshmitarin A si vepër është klasifikuar sipas atij Kodi.
264. Sipas dispozitave të KPRK-së, veprimet e kryera nga **S. S.** kundër Dëshmitarit A duhet të klasifikohen si krim në vazhdimësi. Sipas nenit 81 të KPRK-së:

'1. Vepra penale në vazhdim përbëhet nga disa vepra të njëjta ose të ngjashme të kryera në lidhshmëri kohore nga i njëjti kryes, dhe të cilat paraqesin tërësi për shkak të ekzistimit të së paku dy prej kushteve në vijim:

1.1. viktimës së njëjtë të veprës penale;

1.2. objekti i njëjtë i veprës;

1.3. shfrytëzimi i situatës apo marrëdhënies së njëjtë kohore;

1.4. vendi apo hapësira e njëjtë e kryerjes së veprës penale; dhe

1.5. dashja e njëjtë e kryesit.'

265. Trupi gjykues ka vlerësuar se të gjitha këto kushte janë plotësuar.

266. Trupi gjykues e dinë sipas detyrës zyrtare se në një lëndë tjetër, **S. S.** është dënuar për krime lufte kundër Dëshmitarit A, të kryera në bashkëkryerje me persona të tjerë në _____ në mënyrë të ngjashme dhe në të njëjtën kohë me krimin në këtë lëndë. Në parim, Neni 1 paragrafi 6 i KPRK-së lejon gjykimin e ndarë të veprës penale që nuk është përfshirë në veprën penale në vazhdim.

iii. Parimi i ligjshmërisë

267. Kushtetuta e Republikës së Kosovës, që hyri në fuqi më 15 qershor 2008, vendosi parimin e ligjshmërisë, që konsiderohet nga kombet e qytetëruara si rregull themelor i drejtësisë penale. Ai përcakton se askush nuk duhet të dënohet për veprime ose mosveprime që nuk përbëjnë vepër penale sipas ligjit në fuqi në kohën kur janë kryer.

268. Në të njëjtën kohë, Kushtetuta njeh një përjashtim thelbësor në këtë parim. Përjashtimi lejon dënimin e kryerësve të veprave të cilat në kohën e kryerjes përbënin gjenocid, krime lufte ose krime kundër njerëzimit sipas së drejtës ndërkombëtare. Parimi i ligjshmërisë dhe përjashtimi në parimin e mos-prapaveprueshmërisë së të

drejtës penale materiale janë shprehur në Nenin 33 paragrafi 1 të Kushtetutës:

'Askush nuk mund të akuzohet ose të dënohet për asnjë vepër e cila, në momentin e kryerjes, nuk ka qenë e përcaktuar me ligj si vepër penale, me përjashtim të veprave të cilat, në kohën e kryerjes së tyre, sipas së drejtës ndërkombëtare, përbënin gjenocid, krime lufte ose krime kundër njerëzimit.'

269. Ky përjashtim nga parimi i ligjshmërisë qëndron në përputhje me Nenin 7 paragrafi 1 dhe 2 të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore të Njeriut⁹³:

'1. Askush nuk mund të dënohet për një veprim ose një mosveprim që, në momentin kur është kryer, nuk përbënte vepër penale sipas të drejtës së brendshme ose ndërkombëtare. Po ashtu, nuk mund të jepet një dënim më i rëndë se ai që ishte i zbatueshëm në momentin kur është kryer vepra penale.

2. Ky nen nuk do të ndikojë mbi gjykimin dhe dënimin e një personi për një veprim ose mosveprim, i cili, në momentin kur është kryer, quhej vepër penale sipas parimeve të përgjithshme të së drejtës, të njohura nga kombet e qytetëruara.'

93 Sipas Nenit 22 Paragrafi 2 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, dispozitatat e Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut janë drejtpërdrejt të zbatueshme në Republikën e Kosovës dhe kanë prioritet, në rast konflikti, ndaj dispozitave e ligjeve dhe akteve të tjera të institucioneve publike.

270. Në zbatim të këtij përjashtimi të parimit të fuqisë jo-prapavepruese të së drejtës materiale penale, të parashikuar në Nenin 33 paragrafi 1 të Kushtetutës, si KPK, ashtu dhe KPRK mund të merren parasysh për klasifikimin ligjor të veprimeve të **S. S.**

iv. Zbatimi i ligjit më të favorshëm

271. Ka ekzistuar parimi i vërtetuar fuqishëm për zbatimin e detyrueshëm të së drejtës material më të favorshme në fuqi në Kosovë në periudhën nga kryerja e akteve deri në caktimin e dënimit.

272. Sipas Nenit 4 të LPRSFJ-së:

(1) Për personin që ka kryer vepër penale do të zbatohet ligji që ishte në fuqi në kohën kur është kryer kjo vepër penale.

(2) Në qoftë se ligji është ndryshuar një ose më shumë herë pasi është kryer vepra penale, do të zbatohet ligji që është më pak i ashpër në lidhje me kryerësin.

273. I njëjti parim është përsëritur në legjislacionin e më pasmë, pra në Nenin 2 paragrafët 1 dhe 2 të KPK-së, dhe në Nenin 3 paragrafi 1 dhe 2 të KPRK-së.

274. Ligji nuk parashikon asnjë kriter për tregues të ligjit më të favorshëm. Trupi gjykues ka zbatuar interpretimin që dikton shqyrtimin e situatës konkrete të të akuzuarit. Kjo

bëri të nevojshme një simulim të dënimit në përputhje me të dy ligjet përkatëse.

275. Dënimi i parashikuar nga Neni 120 paragrafi 1 i KPK-së ishte burgim prej së paku pesë deri në njëzet vjet, ose burgim afatgjatë.
276. Sipas Nenit 37 paragrafi 1 dhe 2 të KPK-së, dënimi me burgim afatgjatë mund të shqiptohet për veprat më të rënda penale të kryera me dashje, ose në rrethana veçanërisht rënduese, ose që shkaktojnë pasoja veçanërisht të rënda. Ky dënim mund të zgjasë për një afat prej njëzet e një deri në dyzet vjet burgim.
277. Sipas Nenit 44 paragrafi 1 të KPRK-së, dënimi me burgim të përjetshëm mund të shqiptohet për veprat më të rënda penale të kryera në rrethana veçanërisht rënduese ose për vepra penale që kanë shkaktuar pasoja të rënda.
278. Trupi gjykues ka arritur në përfundimin se rrethanat e lëndës nuk justifikojnë caktimin ndaj **S. S.** të burgimit afatgjatë, as të burgimit të përjetshëm, pasi krimi që ka kryer __, nuk mund të konsiderohet si vepra më e rëndë penale, as shkaktoi ai pasoja mjaft të rënda.
279. Për shkak të këtyre kushteve, sanksionet që mund të konsideroheshin nga trupi gjykues ishin in concreto: burgim prej pesë deri në njëzet vjet sipas KPK-së, ose burgim prej pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet sipas KPRK-së. Për këtë arsye, dënimi konkret i shqiptuar sipas KPK do mund të ishte më i lartë. Prandaj, KPRK rezultoi si ligji më i favorshëm, pasi ai parashikonte dënim më të butë.

280. Dënimi maksimal prej 15 vjet burgim qëndron në përputhje me parimin e shprehur në nenin 33 paragrafi 2 të Kushtetutës:

'Dënimi i shqiptuar për një vepër penale nuk mund të jetë më i ashpër sesa ka qenë i përcaktuar me ligj në kohën e kryerjes së veprës.'

281. Trupi gjykues vuri në dukje se shprehja 'dënimi i përcaktuar me ligj' mund t'i referohet vetëm llojit të dënimit dhe jo dënimit të përcaktuar me ligj në kohën e kryerjes. Duke zbatuar rregullin e Nenit 33 paragrafi 1 i Kushtetutës, disa krime lufte duhet të dënohen edhe në qoftë se nuk inkriminohen në kohën e kryerjes dhe në atë kohë nuk ishte përcaktuar asnjë dënim për to.

f. Zbatimi i ligjit të brendshëm për aktet e tjera përveç krimeve të luftës

i. Rrahjet e kryera nga S. G., S. S. dhe S. J..

282. Rrahja e Dëshmitarit B nga **S. G.**, rrahja e një personi të panjohur nga _____ nga **S. S.**, dhe rrahja e një personi të paidentifikuar nga _____ nga **S. S.** dhe **S. J.** nuk janë klasifikuar si krim lufte, sepse nuk përbëjnë shkelje të rëndë të Nenit të Përbashkët 3 të katër Konventave të Gjenevës të vitit 1949.

283. Të gjitha këto veprime u përbënë nga shkelja e integritetit trupor të personave të ndryshëm, që zakonisht quhet si sulm.

284. Parimi i identitetit subjektiv të aktgjykimit në lidhje me aktakuzën përjashtoi caktimin e ndonjë pasoje të këtyre sulmeve, në mënyrë të veçantë ndonjë lëndimi që mund të kenë pësuar viktimat.
285. Analiza e ligjit në fuqi në kohën që u kryen ato, çoi në përfundimin se sulmi nuk inkriminohej. As LPRSFJ, as Ligji Penal i Krahinës Socialiste Autonome të Kosovës, i vitit 1978 (LPKSAK) nuk e përcaktonin si krim ndonjë sulm që nuk shkaktonte lëndim.
286. Sulmi dënohej vetëm sipas Nenit 187 të KPRK-së.
287. Neni 33 paragrafi 1 i Kushtetutës së Kosovës ndalonte dënimin për një akt që nuk përbënte vepër penale në kohën kur ishte kryer, dhe nuk përbënte gjenocid, krim lufte ose krim kundër njerëzimit sipas së drejtës ndërkombëtare.
288. Prandaj, në bazë të Nenit 364 paragrafi 1, nën-paragrafi 1.1, të KPPRK-së dhe Nenit 3 të LPRSFJ-së:
- **S. G.** u lirua nga akuza e rrahjes së Dëshmitarit B;
 - **S. S.** dhe **S. J.** u liruan nga akuza e rrahjes së një personi nga _____; dhe
 - **S. S.** u lirua nga akuza e rrahjes së një personi nga _____ .

289. Sepse këto veprime nuk përbënin krim në kohën e kryerjes së tyre.

ii. Vrasja e një _____ të paidentifikuar nga S. L.

290. Veprimet e kryera nga **S. L.**, që kanë rezultuar në vdekjen e një _____ të paidentifikuar, plotësojnë karakteristikat e vrasjes, siç përcaktohet në nenin 30 paragrafi 2 nën-paragrafi 1 të LPKSAK-së.

291. ___ ka vepruar me dashje. Mënyra se si ka procedura ___ nuk lë dyshime se ___ kishte dashje të drejtpërdrejtë për t'i marrë jetën viktimës.

292. Veprimi i ___ ishte i egër, pasi ishte tejet mizor. Trupi gjykues dallooi mizori, për shkak se viktima ishte e pafuqishme ngase i kishte duart e lidhura nga dy persona të cilët e ruanin, dhe ___ ishte plotësisht i vetëdijshëm për fatin që e priste. Viktima ishte lutur për jetën e ___, por fajtori nuk kishte treguar mëshirë.

293. Dënimi i përcaktuar nga LPKSAK për këtë lloj të vrasjes ishte të paktën dhjetë vjet burgim. Neni 38 paragrafi 1 i LPRSFJ-së përcaktonte kohëzgjatje maksimale të burgimit për krimet e përkufizuara në ligjet e Federatës Jugosllave, republikave dhe krahinave autonome. Afati maksimal i burgimit ishte 15 vjet.

294. Kjo rregullore u mbajt në fuqi me paragrafin 1.2 të Rregullores 1999/24 të UNMIK-ut, të datës 12 dhjetor 1999. Në bazë të paragrafit 1.6 të kësaj Rregulloreje, dënimi që ishte fillimisht i zbatueshëm sipas LPRSFJ për vrasje të kryer në mënyrë mizore, u shfuqizua.

295. Në bazë të dispozitave të KPK-së, marrja e jetës së një personi tjetër në mënyrë mizore përbënte vrasje të rëndë sipas nenit 147, paragrafi 3, dhe ishte e dënueshme me burgim prej së paku dhjetë vjet ose me burgim afatgjatë. Afati maksimal i burgimit është përcaktuar në nenin 38 paragrafi 1 si njëzet vjet burgim dhe në bazë të nenit 37 paragrafi 2 burgimi afatgjatë mund të zgjasë 21-40 vjet.
296. Sipas ligjit të mëvonshëm, d.m.th. KPK, veprimi që i atribuohet **S. L.** përbënte vrasje të rëndë të përcaktuar në nenin 179 paragrafi 1, nën-paragrafi 1.4. Dënimi i përcaktuar ishte burgosja për jo më pak se dhjetë vjet, ose burgim i përjetshëm.
297. Krahasimi i dënimeve tregon se ligji në fuqi në kohën e kryerjes, me ndryshimin e zbatuar me Rregulloren 24/99 të UNMIK-ut, ishte në këtë rast më i favorshmi për fajtorin.

F. Caktimi i dënimeve

298. Me rastin e caktimit të dënimit ndaj **S. S.** dhe **S. L.**, trupi gjykues ka pasur parasysh qëllimet e renditura në nenin 41 të KPRK-së. Përparësi iu dha nevojës për të shprehur gjykimin e shoqërisë për veprat penale, për të rritur moralin dhe forcuar detyrimin për respektimin e ligjit. Trupi gjykues u udhëhoq edhe nga parimi i parandalimit të përgjithshëm, duke pasur parasysh se vendimi duhet të dekurajojë njerëzit e tjerë, për të mos kryer vepra penale.
299. Trupi gjykues zbatoi detyrimin e tij për të vlerësuar të gjithë faktorët lehtësues dhe rëndues, siç kërkohet nga Neni 73 paragrafi 1 i KPRK-së.

300. Në lidhje me **S. L.**, trupi gjykues i vlerësoi faktorët e mëposhtëm si rëndues: ___ ka vepruar në mënyrë flagrante me mospërfillje të hapur për mundësinë që dëshmitarët të bëheshin objekt i krimit të _____. ___ ka treguar se niveli i ___ i respektimit të ligjit është i ulët. Sjellja e ___ ishte pa keqardhje, e pamëshirshme dhe ka demonstruar shpërfillje të plotë ndaj vlerave themelore të respektuara nga shoqëria e qytetëruar.
301. Sa u përket rrethanave rënduese në lidhje me **S. S.**, trupi gjykues vlerësoi shkallën e vuajtjeve të shkaktuara prej ___ ndaj Dëshmitarit A. ___ ka kryer dashjen e ___ kriminale për një kohë të zgjatur dhe me këmbëngulje.
302. Në lidhje me të dy të akuzuarit, trupi gjykues vlerësoi si faktorë lehtësues faktin se të dy ata kanë arritur poste publike prestigjioze dhe të rëndësishme në shoqërinë kosovare pas luftës, dhe se ata i kanë shërbyer publikut. Trupi gjykues vlerësoi gjithashtu se gjatë luftës në Kosovë, ata kishin luftuan për kombin e tyre kundër një regjimi që konsiderohet nga komuniteti ndërkombëtar si kriminal dhe për këtë arsye i dënuar.

G. Shpenzimet

303. Sa u përket shpenzimeve të procedurës penale, Trupi gjykues e bazoi vendimin e tij në dispozitat ligjore të cituara në dispozitiv. Shtrirja dhe proporcioni ndërmjet shumave paushalle që **S. L.** dhe **S. S.** janë të detyruar të paguajnë, dhe kostoja totale e procedurës janë përcaktuar duke marrë parasysh peshën e

akuzave kundër tyre dhe numrin e veprimeve hetimore dhe provuese që u ndërmorën për të vërtetuar këto akuza, si dhe shpenzimet e mendimit të ekspertit lidhur me gjendjen e tyre shëndetësore. Gjithashtu u mor parasysh se **S. G.**, **S. J.**, **J. D.**, **I. H.**, dhe **A. Z.** u liruan nga të gjitha akuzat kundër tyre.

Dariusz Sielicki
Kryetar i trupit gjykues i EULEX-it

Chiara Tagliani
Proces-mbajtëse

Personat e autorizuar mund të paraqesin ankesë kundër këtij Aktgjykimi në Gjykatën e Apelit përmes Gjykatës Themelore të Mitrovicës brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve nga data kur u është dorëzuar kopja e Aktgjykimit, në bazë të Nenit 380 paragrafi (1) të KPP-së.